

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	2
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	22
6. Rynek warzyw	Grażyna Stęпка Tomasz Smoleński	26
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	35
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	44
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	49
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	52
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	56
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	62
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	66
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	72
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
16. Rynek usług dla rolnictwa	Albin Klementowski Lucyna Mieszkowska	81

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Roman Urban (z-ca redaktora naczelnego), Krzysztof Hryszko (sekretarz redakcji),
Lech Goraj, Jan Małkowski, Bożena Nosecka, Leszek Ślipki (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Maria Serwińska - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

W sierpniu poprawie uległy rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł o 0,4 punktu procentowego do 101,2 punktu i osiągnął najwyższy poziom od września 2004 r. Był on jednak nadal niższy o 0,7 punktu procentowego (pp) niż rok temu. Na poprawę rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej wpłynął przede wszystkim wzrost wskaźnika potencjalnego popytu, ale także poprawa nożyc cen. Na wzrost wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu wpłynęła głównie poprawa indeksu przemysłu spożywczego, który po raz pierwszy od września 2004 r. osiągnął tak wysoki poziom (103,1). Na poprawę wyrównanego indeksu nożyc cen wpłynęły przeniesione skutki wzrostu cen ziemniaków oraz żywca w czerwcu i w lipcu, przy zahamowaniu spadkowych tendencji cen zbóż. W najbliższym miesiącu koniunktura w rolnictwie nie powinna pogorszyć się, mimo tego że rozpoczęły się zbiory podstawowych roślin uprawnych, w tym przede wszystkim zbóż.

Na rynku zbóż, mimo pełni zbiorów ceny nie maleją. Susza i spadek zbiorów szacowany na 6-10% sprawia, że producenci zbóż wstrzymują się ze sprzedażą w oczekiwaniu na wzrost cen. Duże zapasy końcowe z poprzedniego sezonu sprawiają, że ruchy cen nie będą stosunkowo niewielkie ze względu na zrównoważenie popytu i podaży krajowej. Pewnego wzrostu cen w przyszłości można jednak oczekiwać pod wpływem popytu importowego zgłaszanego przede wszystkim ze strony tych krajów członkowskich, gdzie spadek zbiorów był bardzo głęboki.

Mimo znacznego spadku zbiorów rzepaku, ceny skupu rzepaku są mniejsze niż przed rokiem. Na rynku ziemniaków odwrotnie wysokość wzrostu cen znacznie przekracza głębokość spadku ich zbiorów. Na rynku cukru ceny pozostają stabilne, mimo spodziewanego zmniejszenia zbiorów buraków cukrowych. Nie wpłynie to na poziom cen cukru w następnych miesiącach, zmniejszy jedynie nadwyżkę cukru, którą trzeba będzie wyeksportować bez subwencji

Na rynku mięsa w sierpniu utrzymywał się sezonowy wzrost cen skupu żywca wieprzowego. Zahamowany zaś został trwający wiele miesięcy wzrostowy trend żywca wołowego pod wpływem wzrostu podaży. W czwartym kwartale tendencje prawdopodobnie odwrócą się, żywiec wieprzowy będzie bowiem taniał wraz ze wzrostem podaży, natomiast ceny żywca wołowego prawdopodobnie będą rosły w miarę zgłaszanego popytu eksportowego.

Na rynku mleka utrzymuje się wysoka dynamika skupu, mimo spadku cen płaconych rolnikom za mleko. Maleją także ceny zbytu przetworów mlecznych z wyjątkiem serów. Impulsem do spadku cen była obniżka cen transakcyjnych i spadek opłacalności eksportu. Prawdopodobnie także w czwartym kwartale utrzyma się wysoka dynamika skupu mleka. Mimo to od października należy liczyć się z sezonowym wzrostem jego cen, prawdopodobnie będzie ona jednak mniejsza niż przed rokiem.

Mimo pogorszenia warunków eksportu na wielu rynkach pod wpływem wzrostu wartości złotówki eksport rozwija się dynamicznie od początku 2005 r. Jednak import na wielu rynkach rośnie szybciej od eksportu. W I półroczu 2005 r. mocno wzrósł import skrobi i produktów przerobu skrobi, czemu towarzyszyło ograniczanie eksportu ziemniaków i produktów skrobiowych. Podwoił się wolumen importu artykułów mlecznych, przy 20% wzroście eksportu, a wartość importu owoców i ich przetworów zwiększyła się o ponad 90%, przy 35% zwiększeniu wartości wywozu.

Mimo relatywnego spadku cen żywności w okresie 7 m-cy 2005 r. nadal jest ona droższa niż przed rokiem. Przy spadku siły nabywczej dochodów realnych ludności nie należy więc oczekiwać wzrostu popytu na żywność w najbliższych miesiącach.

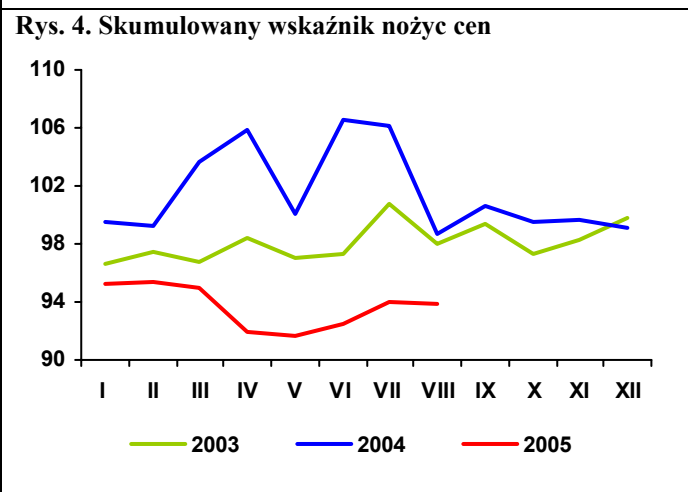
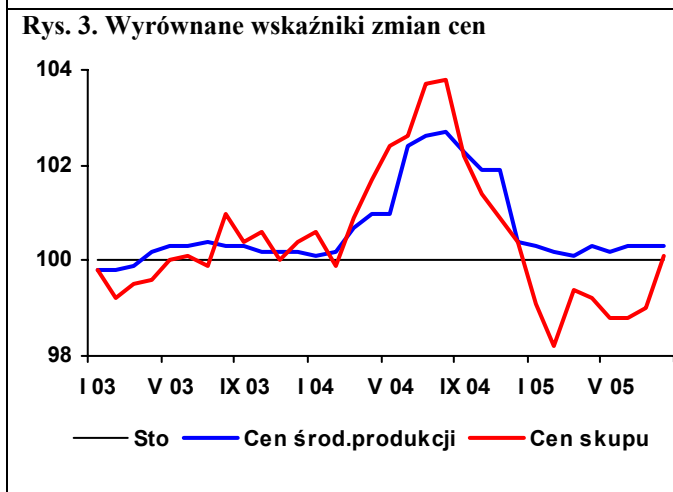
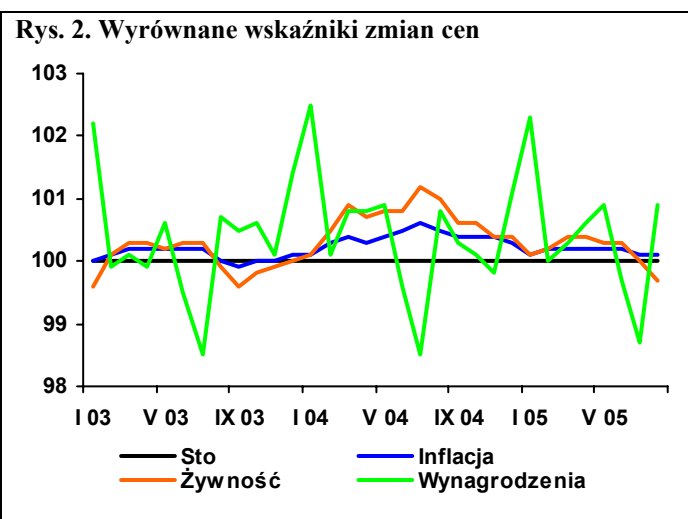
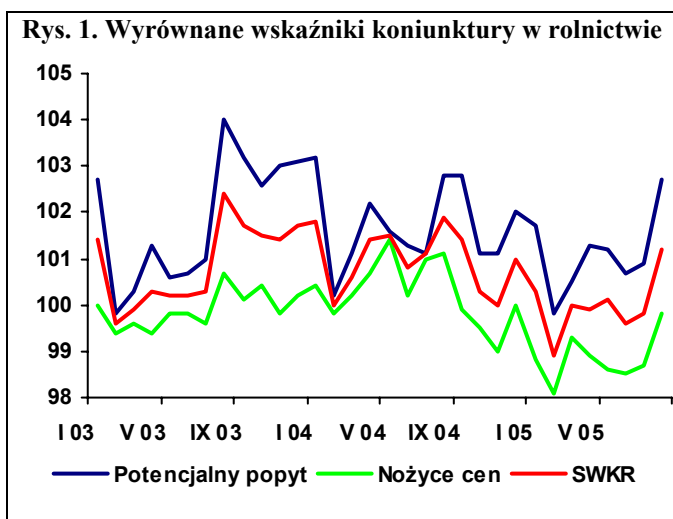
Tab. 1. Wskaźniki obrazujące zmiany koniunktury w rolnictwie

Wyszczególnienie	VIII 05	VII 05	VI 05	V 05	IV 04	III 04	VIII 04
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	101,2	99,8	99,6	99,9	100,0	99,6	101,9
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	102,7	100,9	100,7	101,2	101,1	99,8	102,8
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,8	98,7	98,5	98,6	98,9	99,3	101,1
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu ^a	100,1	99,0	98,8	98,8	99,2	99,4	103,8
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,3	100,3	100,3	100,2	100,3	100,1	102,7
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	100,3	100,1	99,9	99,9	99,8	99,8	99,6
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	101,1	98,7	99,4	100,6	100,2	99,9	99,8
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	103,1	101,5	100,5	100,4	100,9	97,6	103,6

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, zwierzę ogółem w tym zwierzę wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

^a dane nieostateczne

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Według informacji GUS z 25 lipca 2005 r. (Wstępny szacunek głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodnictwa) produkcja zbóż w sezonie 2004/05 będzie niższa w sezonie poprzednim. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosą 24,5 – 25,5 mln ton, tj. o 6-10% mniej od ubiegłorocznych. Wysokość plonów szacuje się na 30,1-31,3 dt/ha. Będą one o 9-13% niższe niż w poprzednim sezonie, ale większe niż średnie plony z lat 1996-2000.

Według danych Eurostatu produkcja zbóż w Unii Europejskiej będzie niższa o ok. 10% niż w sezonie 2003/04 i wyniesie ok. 259 mln ton, w tym 117 mln ton pszenicy. Przeciętne plony obniżą się o 5-10%, przy czym największy spadek nastąpi w krajach śródziemnomorskich. Niedobory w zachodniej i południowej Europie mogą spowodować wzrost sprzedaży za granicę zboża z krajów Europy środkowo-wschodniej.

Skup zbóż w lipcu 2005 r. wyniósł 260,0 tys. ton, czyli ponad 2-krotnie więcej niż w lipcu 2004 r. Od początku 2005 r. skupiono 1,92 mln ton zbóż, czyli 2-krotnie więcej niż w pierwszych 7 miesiącach 2004 r., w tym 1,47 mln ton pszenicy i 0,19 mln ton żyta. Ilość zboża dostarczanego do skupu wzrastała systematycznie od marca do maja, a od czerwca zaczęła spadać. W drugim kwartale skupiono 925 tys. ton zboża, co stanowiło 17% łącznego skupu w sezonie 2004/05 (9,3% w dla sezonu 2003/04). Przeciętna cena skupu pszenicy wynosiła w lipcu 375 zł/tonę i była o 2% wyższa niż w czerwcu, ale o prawie 40% niższa w porównaniu z lipcem 2004 r. (616,9 zł/tonę). Cena skupu żyta w lipcu wynosiła 253 zł/tonę i w porównaniu z czerwcem była niższa o 10%, a z lipcem 2004 r. o ok. 40% (432,4 zł/tonę). Roczny spadek ceny skupu kukurydzy wynosi 37%, a jęczmienia paszowego 32%.

Na stałym poziomie utrzymuje się przemysłowa produkcja wyrobów zbożowych. Produkcja mąki pszennej i pieczywa świeżego minimalnie obniżyła się w porównaniu z poprzednim sezonem. O ponad 20 % wzrosła produkcja makaronów. O ok. 6% zwiększyła się produkcja mąki żytniej. W lipcu wyniosła ona 10,6 tys. ton wobec 9,3 tys. ton przed rokiem. Produkcja mąki pszennej była w lipcu niższa o ok. 9% wobec lipca 2004 r.

Niskie ceny zbóż skłoniły producentów do obniżenia cen produktów zbożowych. Wysokie koszty stałe ponoszone przez sprzedawców detalicznych spowodowały, że nie obniżyli oni swoich cen. W najbliższych miesiącach należy oczekiwać zwiększenia cen detalicznych

wyrobów zbożowych (spowodowanego rosnącymi kosztami transportu oraz spodziewanym wzrostem cen zbóż).

Poprawiło się saldo handlu zagranicznego zbożami. W I półroczu 2005 r. wywieziono z Polski prawie 195 tys. ton zbóż wobec 6 tys. ton w I półroczu 2004 r. Największe ożywienie zaobserwowano w eksporcie żyta i kukurydzy. W czerwcu wywieziono także znaczne ilości pszenicy. Prawie cały eksport zboża trafia na rynki krajów Unii Europejskiej. Pomimo wysokiej podaży zbóż na rynku krajowym, utrzymuje się wysoki import ziarna zbóż (głównie pszenicy i jęczmienia), które w sąsiednich krajach jest dostępne po niskich cenach. Z krajów UE pochodzi ponad 90% zbóż sprowadzonych do Polski w I półroczu 2005 r. (bez ryżu), natomiast z krajów UE-10 ok. 74%. Znaczącymi eksporterami zbóż do Polski są także kraje WNP (pszenica durum).

Eksport produktów pierwotnego przetwórstwa w ciągu ostatnich 3 miesięcy nieznacznie wzrósł, a w ich imporcie nie było większych zmian. W I półroczu 2005 r. w porównaniu I półroczem 2004 r. import produktów pierwotnego przetwórstwa zwiększył się dwukrotnie. Podobną skalę wzrostu zaobserwowano w eksporcie. Ponad sześciokrotnie zwiększył się eksport mąki pszennej. Głównymi odbiorcami produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż są kraje UE i WNP. To drugie ugrupowanie jest największym importerem polskiego słoju. Polska sprowadza produkty pierwotnego przerobu z krajów UE.

Zwiększyły się obroty zagraniczne produktami wtórnego przetwórstwa zbóż zarówno po stronie eksportu, jak i importu. Obroty tą grupą towarów w I półroczu 2005 r. zwiększyły się łącznie o 36% w porównaniu z I półroczem 2004 r. Ok. 40% wzrost obrotów miał miejsce na rynku pieczywa i produktów ze spęczniania i prażenia zbóż. Na rynku ciasta makaronowego obroty wzrosły o ok. 25%. W przypadku wyrobów ze spęczniania i prażenia zbóż i pieczywa saldo obrotów jest dodatnie; na rynku ciasta makaronowego obserwuje się przewagę importu nad eksportem.

Ceny pasz przemysłowych w ostatnich miesiącach nadal obniżały się. Spadek ten był mniejszy niż tendencje zmian cen targowiskowych zbóż. Niskie ceny zbóż i pasz wpłynęły na niewielką poprawę opłacalności produkcji zwierząt i mleka. Ponieważ szacuje się, że mimo słabszych zbiorów, podaż zbóż paszowych na rynku krajowym będzie nadal wysoka, nie należy oczekiwać znaczących zmian cen pasz. Wahania cen mogą występować w przypadku importowanych śrut oleistych.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień paszowy	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
	Skup				Targowiska			
Lata kalendarzowe								
2003 I-XII	455,1	353,5	466,8	441,4	533,3	404,6	472,1	409,0
2004 I-XII	481,5	363,4	459,8	485,0	590,8	444,0	510,7	439,9
Sezony (lipiec-czerwiec)								
2003/04	487,3	367,4	b.d.	b.d.	600,3	453,5	520,2	450,3
2004/05	415,0	312,2	b.d.	b.d.	509,0	384,6	460,2	391,7
Miesiące								
2004 VII	616,9	432,4	686,4	458,3	652,6	490,8	562,7	481,9
VIII	423,4	309,6	656,8	381,6	535,4	397,2	461,2	398,9
IX	423,8	319,6	548,4	379,1	505,2	379,6	437,7	375,7
X	425,9	317,7	363,2	404,5	514,9	389,2	449,1	385,1
XI	417,5	318,7	340,0	404,7	501,4	380,1	439,8	376,9
XII	416,8	314,9	352,7	399,9	495,6	373,8	435,3	368,0
2005 I	412,2	306,1	395,1	395,5	500,9	381,3	474,1	392,7
II	405,9	302,8	394,4	398,7	499,1	380,1	472,5	395,1
III	396,1	301,5	393,8	385,5	496,9	381,6	463,6	392,6
IV	382,8	293,0	386,0	367,8	487,1	369,5	464,1	387,2
V	382,1	288,3	390,0	359,7	467,1	351,3	440,9	376,5
VI	367,0	281,2	373,4	344,7	451,7	340,8	420,9	370,0
VII	375,4	253,0	433,9	312,6	417,3	318,2	388,7	351,5

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Wyszczególnienie	Pszenica	Żyto	Zboża ogółem
2003 I-XII	4 214,7	691,1	5 365,6
2004 I-XII	3 497,6	707,1	4 898,7
VII 2003 – VI 2004	3790,5	605,8	4920,8
VII 2004 – VI 2005	4003,0	715,2	5460,4
2004 VII	59,2	13,2	102,4
VIII	1 012,7	221,6	1 460,9
IX	852,5	152,3	1 123,4
X	366,3	71,7	494,6
XI	227,9	58,7	347,6
XII	190,0	31,6	262,2
2005 I	182,3	25,9	240,9
II	187,6	19,8	234,6
III	213,4	21,8	268,3
IV	228,5	34,5	299,1
V	250,7	29,3	319,7
VI	231,9	34,8	306,7
VII	179,7	25,4	260,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Wyszczególnienie	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony
2004 I-XII	1 617,5	125,4	653,2	83,0
2004 I-VI	776,4	63,3	325,5	41,1
2005 I-VI	765,8	66,9	322,9	50,3
2004 VII	137,6	9,3	55,2	8,3
VIII	138,5	12,3	53,6	5,6
IX	143,8	11,1	54,2	7,2
X	146,0	9,7	55,6	7,1
XI	143,5	10,8	53,1	6,9
XII	131,7	9,0	56,1	7,1
2005 I	131,8	11,5	52,3	7,3
II	122,8	10,8	50,3	7,8
III	137,0	11,6	55,5	9,2
IV	123,1	11,5	55,2	8,2
V	119,1	9,6	54,5	8,0
VI	132,0	11,9	55,1	9,8
VII	125,0	10,6		7,6

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Pszenvca	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenvżyto	Pszenvca	Żyto	Jęczmień	Kuku-rydza	Pszenvżyto
2004 I-XII	190,3	78,5	0,1	9,5	4,1	249,3	15,5	196,2	264,9	6,6
2004 I-VI	1,3	1,3	0,1	3,1	0,4	97,6	12,7	141,8	251,4	3,0
2005 I-VI	31,4	102,7	5,5	45,9	9,2	135,4	0,8	52,3	15,9	3,9
2004 V	0,6	0,6	0,0	3,0	0,0	11,6	1,6	23,4	3,3	0,7
VI	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	30,1	4,6	37,5	5,5	0,6
VII	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	48,2	1,6	26,6	2,9	1,0
VIII	32,4	32,4	0,0	0,1	0,1	44,2	0,8	15,5	1,0	0,9
IX	68,3	68,3	0,0	0,8	3,3	8,6	0,3	6,2	1,6	0,2
X	80,1	80,1	0,0	0,0	0,3	28,9	0,0	1,6	1,9	0,2
XI	6,4	6,4	0,0	1,6	0,0	13,0	0,1	2,4	2,5	0,8
XII	1,3	1,3	0,0	3,9	0,0	8,6	0,0	2,2	3,6	0,6
2005 I	0,3	26,3	0,0	3,7	0,5	16,4	0,0	3,7	3,9	0,6
II	0,3	7,0	0,3	3,5	0,3	29,6	0,0	9,3	4,3	0,9
III	0,5	8,5	0,7	7,0	0,1	35,2	0,1	10,5	1,9	1,0
IV	3,4	20,9	0,5	8,8	3,1	23,2	0,5	9,1	2,5	0,8
V	1,2	19,6	0,9	10,9	3,7	18,6	0,0	10,8	1,7	0,5
VI	25,7	20,4	3,1	12,0	1,5	12,4	0,2	8,9	1,6	0,1

Źródło: Dane MF i GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód	Mąka pszenna	Pozostałe mąki	Kasze grysiki granulki	Ziarno obrobione inaczej	Słód
2004 I-XII	6,8	0,2	2,3	0,1	38,0	19,9	9,6	35,1	17,3	187,4
2004 I-VI	1,0	0,0	0,9	0,0	12,2	7,7	5,2	14,0	8,8	83,4
2005 I-VI	5,7	0,5	1,9	0,7	17,7	18,3	8,8	24,0	14,8	93,3
2004 V	0,2	0,0	0,1	0,0	1,9	1,8	0,7	3,0	1,6	13,8
VI	0,2	0,0	0,1	0,0	3,4	1,7	1,4	3,3	3,1	21,7
VII	0,5	0,0	0,5	0,0	7,6	1,7	0,5	4,5	2,4	22,1
VIII	0,3	0,0	0,1	0,0	2,2	1,7	0,5	4,3	0,8	22,7
IX	2,0	0,0	0,1	0,0	1,5	2,1	1,0	3,3	0,6	15,2
X	0,5	0,0	0,2	0,0	0,0	2,3	0,6	2,4	1,2	18,1
XI	1,1	0,1	0,2	0,0	4,8	2,5	1,0	3,0	2,4	9,3
XII	1,4	0,0	0,3	0,0	9,8	2,1	0,7	3,5	1,0	16,7
2005 I	0,9	0,0	0,2	0,0	3,9	3,1	1,3	4,5	0,9	12,0
II	0,5	0,0	0,3	0,2	2,4	3,2	1,7	3,6	0,9	13,8
III	0,9	0,0	0,3	0,2	4,5	3,4	1,5	4,2	1,4	16,9
IV	1,0	0,1	0,3	0,1	2,3	2,8	1,7	3,4	5,0	15,0
V	1,7	0,3	0,5	0,2	3,2	2,9	1,1	4,1	3,9	15,0
VI	0,7	0,1	0,3	0,3	1,4	2,9	1,5	4,2	2,7	20,6

Źródło: Dane MF i GUS.

Tab. 6. Eksport i import produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Miesiące	Eksport			Import		
	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywno cukiernicze	Ciasto makaronowe	Wyroby spożywcze ^a	Chleb, pieczywno cukiernicze
2004 I-XII	8,1	22,6	123,9	23,8	3,2	38,9
2004 I-VI	3,4	11,2	52,5	11,1	1,7	17,0
2005 I-VI	4,0	15,5	72,2	14,1	2,9	22,7
2004 V	0,4	1,9	8,6	2,2	0,2	2,9
VI	0,5	2,1	11,0	1,9	0,3	3,0
VII	0,6	2,2	10,8	1,8	0,2	2,9
VIII	0,5	1,5	10,4	1,9	0,1	3,1
IX	1,5	2,1	12,8	2,1	0,2	4,2
X	0,9	1,9	13,5	2,4	0,2	4,5
XI	0,9	1,9	12,8	2,4	0,3	4,0
XII	0,4	1,6	11,3	2,1	0,5	3,3
2005 I	0,6	2,0	10,0	2,1	0,4	3,1
II	0,8	2,4	13,6	2,2	0,5	3,4
III	0,7	3,3	12,8	2,4	0,6	3,8
IV	0,6	2,7	10,9	2,7	0,4	5,0
V	0,7	2,6	12,5	2,5	0,3	3,7
VI	0,6	2,5	12,4	2,2	0,7	3,7

^a uzyskane przez spieczanie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane MF i GUS.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Miesiące	Mąka poznańska			Kasza jęczmienna „Mazurska”			Chleb mieszany zwykły		
	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna	Cena producenta	Cena detaliczna	Premia detaliczna
2004 VI	1,05	1,75	0,70	1,28	2,30	1,02	2,26	2,78	0,52
VII	1,02	1,75	0,73	1,27	2,34	1,07	2,27	2,78	0,51
VIII	0,97	1,75	0,78	1,22	2,36	1,14	2,28	2,78	0,50
IX	0,87	1,73	0,86	1,22	2,36	1,14	2,28	2,78	0,50
X	0,83	1,70	0,87	1,20	2,38	1,18	2,28	2,78	0,50
XI	0,80	1,67	0,87	1,20	2,38	1,18	2,28	2,76	0,48
XII	0,79	1,64	0,85	1,22	2,38	1,16	2,28	2,74	0,46
2005 I	0,75	1,62	0,87	1,24	2,40	1,16	2,30	2,74	0,44
II	0,74	1,60	0,86	1,19	2,38	1,19	2,29	2,72	0,43
III	0,72	1,59	0,87	1,18	2,38	1,20	2,29	2,70	0,41
IV	0,70	1,57	0,87	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
V	0,68	1,56	0,88	1,17	2,38	1,21	2,28	2,70	0,42
VI	0,66	1,54	0,88	1,06	2,38	1,32	2,28	2,70	0,42
VII	0,66	1,50	0,84	1,03	2,40	1,37	2,28	2,68	0,40

Źródło: Dane GUS, obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tone)

Miesiące	Mieszanka „B” sypka dla bydła dorosłego	Mieszanka „L” sypka dla loch	Mieszanka „P” sypka dla prosiąt	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt	Mieszanka „DJ-1” sypka dla kur niosek	Koncentrat „Provit” sypki dla tuczników
2004 VII	946	1123	1640	994	1369	1190	1851
VIII	916	1095	1626	988	1351	1180	1812
IX	878	1052	1592	975	1319	1154	1763
X	865	1043	1572	938	1299	1137	1735
XI	848	1027	1550	923	1281	1116	1716
XII	838	1009	1541	904	1262	1099	1695
2005 I	836	999	1531	879	1247	1085	1682
II	825	983	1515	860	1226	1064	1669
III	811	965	1500	847	1195	1046	1642
IV	805	959	1499	837	1171	1034	1632
V	803	953	1503	828	1161	1036	1630
VI	798	939	1493	821	1144	1030	1623
VII	800	934	1473	814	1138	1024	1621

Źródło: GUS.

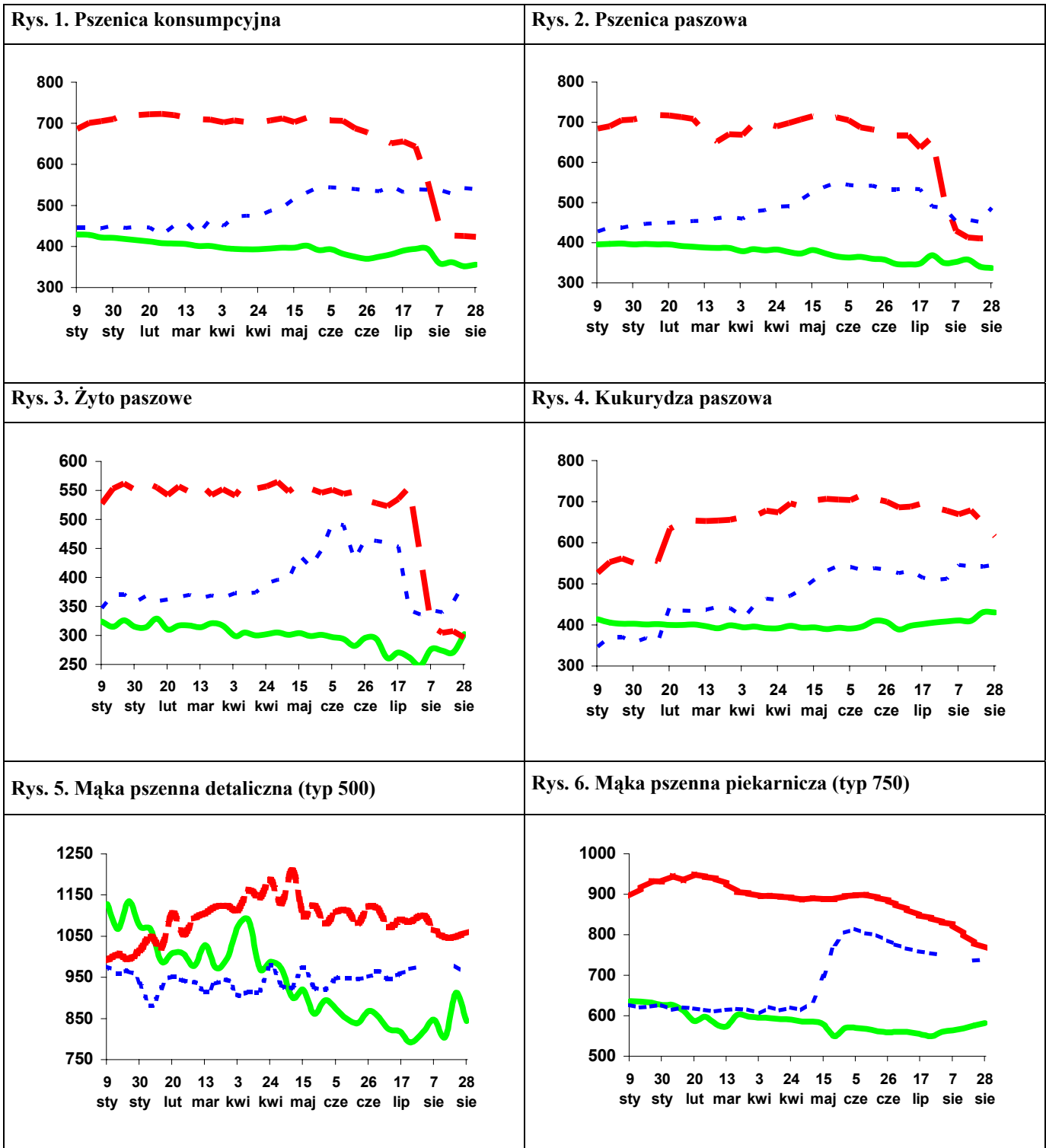
Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka

Miesiące	Mieszanka „T2” sypka dla tuczników / ceny targowiskowe żyta	Mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt / ceny targowiskowe pszenicy	Koncentrat „Provit” sypki dla trzody / ceny targowiskowe żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka „B” sypka dla bydła	Ceny skupu trzody / koncentrat „Provit” sypki dla tuczników	Ceny skupu trzody / mieszanka „T2” sypka dla tuczników	Ceny skupu drobiu / mieszanka „DKA – Starter” sypka dla kurcząt
2004 VII	2,03	2,10	3,77	0,91	2,48	4,62	2,69
VIII	2,49	2,52	4,56	0,96	2,57	4,71	2,59
IX	2,57	2,61	4,64	1,01	2,81	5,08	2,64
X	2,41	2,52	4,46	1,07	2,68	4,96	2,65
XI	2,43	2,55	4,51	1,13	2,65	4,93	2,63
XII	2,42	2,55	4,53	1,17	2,60	4,88	2,55
2005 I	2,31	2,49	4,41	1,16	2,29	4,39	2,42
II	2,26	2,46	4,39	1,17	2,37	4,59	2,46
III	2,22	2,40	4,30	1,17	2,41	4,66	2,54
IV	2,27	2,40	4,42	1,16	2,21	4,30	2,56
V	2,36	2,49	4,64	1,13	2,20	4,32	2,80
VI	2,41	2,53	4,76	1,14	2,27	4,48	2,93
VII	3,22	3,03	6,41	1,12	2,46	4,89	3,03

Źródło: GUS

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Legenda:

2005 ———
2004 - - - -
2003 - - - -

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” nr 1-17/2005, 2004, 2003; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

Produkcja cukru w sezonie 2004/05 wyniosła 2002 tys. ton i była o 330 tys. ton większa od sumy kwot produkcyjnych: A – 1580 tys. ton i B – 91,9 tys. ton. Nadwyżki (cukier C) muszą być wyeksportowane bez dopłat poza obszar UE do 31 grudnia 2005 roku.

W sezonie 2005/06 obowiązuje dotychczasowy system regulacji rynku cukru. Dotyczy to zarówno kwot produkcyjnych jak i poziomu cen urzędowych. Uwzględniając te uwarunkowania oraz postępującą koncentrację i modernizację technologii produkcji buraków ocenia się, że areał zasiewów zmniejszy się do ok. 270 tys. ha, a zbiory wniosą ok. 11,6 mln ton. Potwierdza to również, przeprowadzona przez GUS ocena stanu plantacji. Przyjmując średnią wydajność cukru z ostatnich lat (15,5%) szacuje się, że produkcja cukru wyniesie ok. 1850 tys. ton.

Ceny skupu w br. wyznaczone będą na podstawie obowiązujących cen minimalnych, które wynoszą: buraki kwoty A – 46,72 EUR/tonę i buraki kwoty B – 32,42 EUR/tonę. Uwzględniając kurs przeliczeniowy euro z lipca br. (4,1 zł) przewiduje się, że średnia cena skupu buraków A wyniesie ok. 190 zł/tonę, a buraków B – ok. 130 zł/tonę.

Zmiany w unijnym systemie regulacji rynku obowiązować zaczną od sezonu 2006/07. Projekt reformy przewiduje zamianę ceny interwencyjnej cukru (631,9 EUR/tonę) na cenę referencyjną 385,5 EUR/tonę. Cena minimalna skupu buraków obniżona zostanie do 20,05 EUR/tonę, przy czym przewiduje się rekompensatę dla rolników w wysokości do 60% spadku dochodów z tytułu obniżki cen. Kwoty produkcyjne A i B zostaną połączone w jedną kwotę w dotychczasowej wysokości 17,44 mln ton. Produkcja cukru C powinna zostać zmniejszona do 1 mln ton. Projekt przewiduje udzielenie pomocy restrukturyzacyjnej dla producentów rezygnujących z produkcji cukru.

Zużycie cukru w kraju jest stabilne i wynosi ok. 1630 tys. ton. Na podstawie ostatecznych wyników dotyczących produkcji przemysłu spożywczego w zakładach zatrudniających więcej niż 10 pracow-

ników przemysłowe zużycie cukru w 2004 r. oszacowano na poziomie 820 tys. ton. Wzrost produkcji dotyczył pieczywa cukierniczego i wyrobów ciastkarskich, wyrobów cukierniczych nie zawierających kakao, jogurtów i lodów. Mniejsza była produkcja czekolady i wyrobów czekoladowanych, słodzonych napojów i soków oraz win i miodów pitnych. W pierwszym półroczu 2005 r. w dużych i średnich przedsiębiorstwach zwiększono produkcję czekolady i wyrobów ciastkarskich. W przypadku pozostałych artykułów spożywczych o dużej zawartości cukru produkcja uległa zmniejszeniu. Na tej podstawie szacuje się, że w zużycie cukru we wtórnym przetwórstwie żywności utrzyma się na poziomie ubiegłego roku.

W lipcu ceny zbytu cukru zrównały się z poziomem ceny interwencyjnej, ale były nieznacznie niższe niż w czerwcu. Przyczyniły się do zakupu interwencyjne ARR oraz eksport cukru C. Do końca sierpnia br. do Agencji wpłynęło 15 ofert na sprzedaż 95,6 tys. ton, z czego zrealizowano 80,9 tys. ton. Ceny detaliczne cukru w lipcu wykazywały niewielki wzrost.

W pierwszym półroczu eksport cukru wyniósł 316,4 tys. ton, wobec 178 tys. ton przed rokiem. Przedmiotem eksportu jest głównie cukier C, ponieważ po za obszar UE sprzedano 248,9 tys. ton. Spośród krajów trzecich najwięcej cukru eksportowano do krajów WNP – ok. 144 tys. ton. W czerwcu w eksporcie odnotowano wzrost cen transakcyjnych, co spowodowane było wzrostem cen na rynku światowym. Import utrzymuje się na niskim poziomie i w ciągu sześciu miesięcy wyniósł 26,4 tys. ton, w tym z UE-25 – 16,6 tys. ton.

Ceny cukru białego na rynku światowym wzrosły w sierpniu do 330 USD/tonę i były o ok. 10 USD/tonę wyższe niż przed miesiącem. Ceny cukru surowego utrzymują się na stabilnym poziomie 230-250 USD/tonę.

Tab. 1. Produkcja wybranych artykułów spożywczych zawierających cukier (tys. ton, mln hl).

Miesiące	Czekolada	Wyroby czekoladowane	Cukierki	Marmolada dżemy i powidła	Wyroby ciastkarskie	Słodzone napoje bezalkoholowe	
2004	I-XII	139,8	77,6	57,3	72,0	117,7	28,1
	VI	8,7	4,8	5,1	6,9	9,6	2,9
	VII	8,5	3,8	4,5	5,8	9,	2,9
	VIII	12,4	5,8	4,6	4,5	10,0	3,0
	IX	15,1	8,0	4,7	5,4	10,2	1,9
	X	15,8	8,8	4,4	5,8	10,3	1,5
	XI	15,5	8,2	4,6	5,5	9,8	1,8
2005	XII	13,0	6,9	4,1	5,3	9,8	2,2
	I	12,3	6,7	3,9	5,6	10,0	1,5
	II	11,2	6,2	4,1	6,3	10,4	1,5
	III	11,5	6,4	4,5	6,9	11,3	2,2
	IV	10,1	5,3	4,1	6,8	10,3	2,9
	V	9,7	4,5	4,7	6,8	10,0	2,5
	VI	10,8	4,6	5,7	6,7	11,1	2,6
I-VI 2004		59,4	36,2	30,4	39,8	58,0	15,0
I-VI 2005		65,6	33,6	26,9	39,1	63,2	13,0
$\frac{I-VI2005}{I-VI2004} \cdot 100$		110,4	92,9	88,7	98,3	108,8	87,4

Źródło: Obliczenia IERiGŻ – PIB, dane GUS z przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 50 pracowników.

Tab. 2. Ceny w handlu zagranicznym cukrem i melasą (EUR/tonę).

Miesiące		Eksport			Import		
		Ogółem	UE-25	Kraje trzecie	Ogółem	UE-25	Kraje trzecie
2004	I-XII	376,54	571,04	192,81	458,66	462,63	390,71
	VI	586,82	639,40	211,48	560,94	561,45	500,55
	VII	616,89	688,13	228,91	573,16	580,26	418,53
	VIII	520,72	629,42	224,97	460,17	466,21	375,06
	IX	430,35	637,15	219,28	372,18	367,65	396,05
	X	397,29	645,37	214,94	630,53	628,03	-
	XI	412,53	762,65	193,68	546,58	571,54	408,60
2005	XII	336,96	677,55	174,68	578,79	593,21	310,54
	I	252,54	277,13	191,69	561,95	658,54	293,72
	II	287,69	598,02	190,57	582,39	675,27	312,76
	III	270,37	648,04	190,42	571,72	652,23	408,45
	IV	252,44	649,59	188,16	563,74	633,31	457,15
	V	242,12	641,15	187,07	586,55	656,41	371,74
VI	266,78	732,47	197,30	717,85	904,02	515,65	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ – PIB, dane CIHZ, MRiRW.

Tab. 3. Ceny cukru w Polsce (zł/kg).

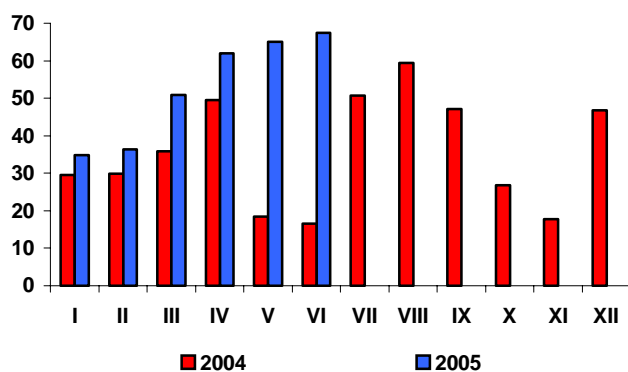
Miesiące		Ceny zbytu		Cena interwencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowy		
2004	I-XII	-	-	-	3,14
	VII	3,02	3,20	2,82	3,59
	VIII	2,95	3,05	2,80	3,62
	IX	2,91	2,98	2,77	3,58
	X	2,95	2,99	2,73	3,54
	XI	2,87	2,95	2,69	3,52
	XII	2,80	2,87	2,62	3,47
2005	I	2,69	2,77	2,58	3,41
	II	2,58	2,65	2,52	3,31
	III	2,58	2,65	2,54	3,18
	IV	2,63	2,73	2,62	3,14
	V	2,53	2,59	2,64	3,14
	VI	2,58	2,68	2,57	3,07
	VII	2,56	2,59	2,59	3,09

^a cenę interwencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, ^b szacunek IERiGŻ – PIB

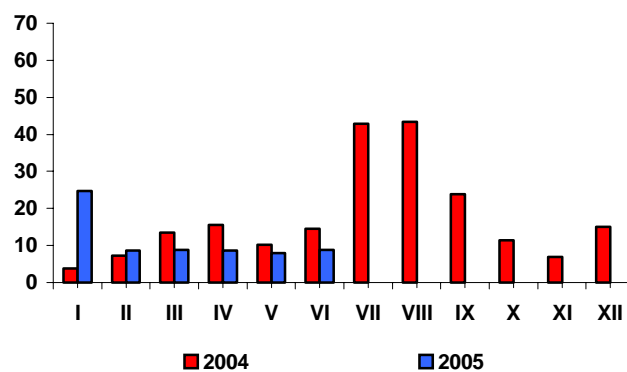
Źródło: Dane GUS.

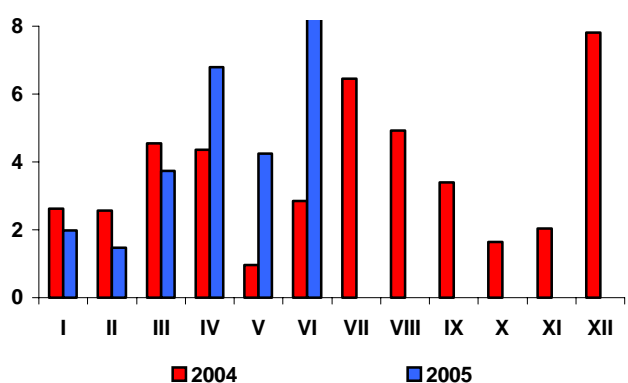
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

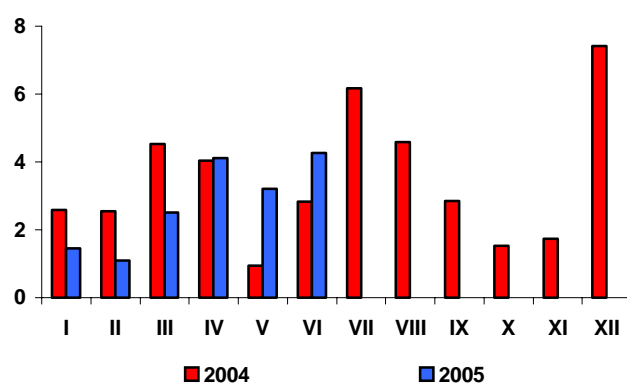
Rys. 2. Eksport do UE-25 (tys. ton)

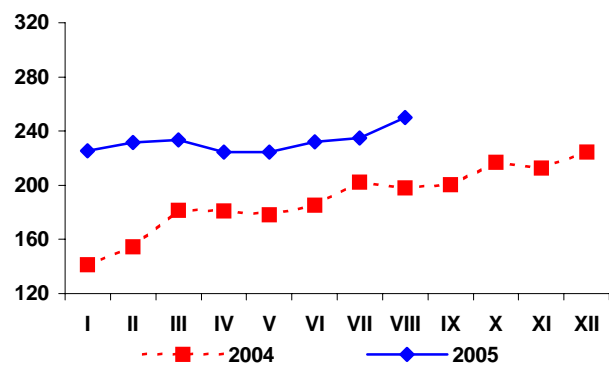
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

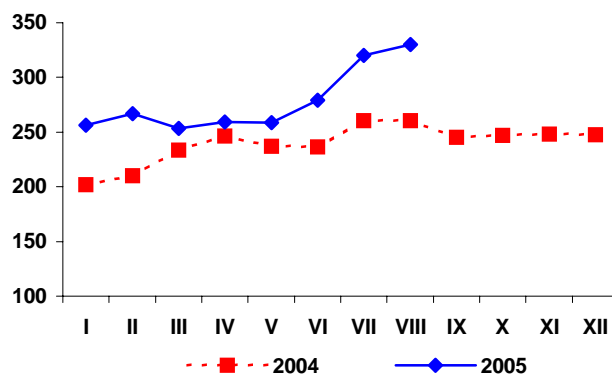
Rys. 4. Import z UE-25 (tys. ton)

Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

Mimo spadku, tegoroczne zbiory rzepaku zarówno w skali całej Unii Europejskiej (14,75 mln ton wg szacunku Oil Word z sierpnia), jak i w Polsce (1,2-1,3 mln ton wg szacunku GUS z lipca) są wysokie, a relacje podaź – popyt zrównoważone, do czego przyczynił się także wysoki poziom zapasów tego surowca (1,3 mln ton w UE-25, w tym w Polsce ok. 100 tys. ton), jaki pozostał po ubiegłorocznych, bardzo wysokich zbiorach.

Z wstępnego szacunku wynika, iż z tegorocznych zbiorów w okresie lipiec – sierpień skupiono ponad 900 tys. ton rzepaku, tj. o 11% mniej niż w tym samym czasie roku poprzedniego. W lipcu przeciętna cena skupu wyniosła ok. 770 zł/tonę i była o 15% niższa niż w lipcu 2004 r. W sierpniu płacono za rzepak ok. 780 zł/tonę, tj. o 10% mniej niż przed rokiem. Przy niskich cenach skupu pszenicy, relacja cen rzepak – pszenica była korzystna dla jego producentów. O poziomie cen skupu rzepaku decyduje zarówno sytuacja podaźowo-popytowa na rynku krajowym, jak i europejskim oraz kurs złotego względem euro. Najwięksi krajowi odbiorcy wyznaczają bowiem minimalną cenę skupu rzepaku w oparciu o zmieniające się notowania paryskiej giełdy Matif i aktualny kurs złotego względem euro.

W pierwszej połowie sierpnia średnia cena zakupu rzepaku od producenta we wschodnich landach Niemiec wyniosła 193-194 EUR/tonę, w drugiej 196-198 EUR/tonę i była nieco wyższa niż przed rokiem. Cena rzepaku w transakcjach terminowych (dostawy listopadowe) na giełdzie Matif ustabilizowała się na poziomie 218 EUR/tonę w pierwszej połowie sierpnia, a w drugiej wzrosła do 220-221 EUR/tonę, lecz była nieco niższa niż przed rokiem.

W I półroczu 2005 r. krajowy przerób rzepaku i w ślad za tym produkcja oleju rzepakowego i śruty rzepakowej była znacznie większa niż w I półroczu 2004 roku. Zakłady przemysłu tłuszczowego (zatrudniające co najmniej 50 osób stałej załogi) przerobiły ok. 540 tys. ton rzepaku, tj. o 66% więcej niż w I półroczu roku poprzedniego. Produkcja oleju rzepakowego surowego wyniosła ok. 220 tys. ton, z tego rafinacji poddano ok. 170 tys. ton, tj. o 20%

więcej niż w I półroczu 2004 r. Znacząco zmalała produkcja olejów rafinowanych: sojowego (o 69% do 5,6 tys. ton) i słonecznikowego (o 40% do 11,7 tys. ton). Niewielkie zmiany nastąpiły w produkcji margaryn (wzrost o 0,3% do 167,5 tys. ton).

Wyniki handlu zagranicznego w sektorze oleistych poprawiły się. W I półroczu 2005 r., w porównaniu z I półroczem 2004 r., skala wzrostu eksportu surowców i produktów oleistych była znacznie większa niż skala wzrostu ich importu. Deficyt w handlu oleistymi wyniósł ok. 220 mln EUR i był o 55 mln EUR niższy niż w I półroczu 2004 roku.

W pierwszych dwóch miesiącach sezonu 2005/06 kontynuowany był powolny spadek ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego. W sierpniu, w porównaniu z miesiącem poprzednim, nastąpił też spadek cen zbytu śruty rzepakowej. W sierpniu olej rzepakowy rafinowany niekonfekcjonowany i śruta rzepakowa były u producenta o ok. 15% tańsze niż przed rokiem.

W lipcu nastąpił niewielki wzrost cen zbytu olejów roślinnych konfekcjonowanych. Nie zmieniły się, w porównaniu z miesiącem poprzednim, ceny zbytu większości margaryn. W okresie od grudnia 2004 r. do lipca 2005 r. dynamika spadku cen zbytu wyrobów gotowych przemysłu tłuszczowego (olejów konfekcjonowanych i margaryn) była większa niż cen detalicznych tych produktów. Wyjątkiem było m.in. „Masło roślinne”, którego ceny na poziomie detalu zmalały, zaś u producenta istotnie wzrosły.

W pierwszych siedmiu miesiącach 2005 r., (w relacji rok do roku), przeciętny wzrost cen detalicznych tłuszczów roślinnych (0,8%) był wyraźnie niższy niż całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (3,6%), a zwłaszcza niż tłuszczów zwierzęcych (11,1%).

Wstępne szacunki wskazują, że w okresie lipiec – sierpień 2005 r. mniej korzystne dla rolnictwa były relacje cen skupu rzepaku do cen produktów jego przerobu. Zmniejszył się bowiem udział rolnika w cenie wyrobów finalnych przemysłu tłuszczowego.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2003 I-XII	317 637	224 761	974	541 424	14,18	0,3	58,7
2004 I-XII	392 679	266 530	34 409	624 800	16,36	8,8	62,8
2004 VI	13 827	20 821	2 986	31 662	0,83	21,6	43,7
VII	11 709	26 470	467	37 712	0,99	4,0	31,0
VIII	34 893	27 363	4 931	57 325	1,50	14,1	60,9
IX	32 277	26 870	5 235	53 912	1,41	16,2	59,9
X	37 958	19 318	5 271	52 005	1,36	13,9	73,0
XI	43 312	29 791	6 305	66 798	1,75	14,6	64,8
XII	45 326	23 030	7 039	61 317	1,61	15,5	73,9
2005 I	33 247	21 923	4 978	50 192	1,31	15,0	66,2
II	38 031	18 464	4 568	51 927	1,36	12,0	73,2
III	38 389	21 599	7 827	52 161	1,37	20,4	73,6
IV	36 643	20 081	8 645	48 079	1,26	23,6	76,2
V	31 859	22 201	7 765	46 295	1,21	24,4	68,8
VI	36 170	14 886	4 592	46 464	1,22	12,7	77,8
Wskaźnik zmian w %							
<u>VI 2005</u> V 2005	113,5	67,1	59,1	100,4	100,4	x	x
<u>VI 2005</u> VI 2004	261,6	71,5	153,8	146,7	146,7	x	x
<u>VI 2005</u> XII 2004	79,8	64,6	65,2	75,8	75,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2003 I-XII	317 637	3892	821	320 708	8,40	0,3	99,0
2004 I-XII	392 679	18 956	33 431	378 204	9,91	8,5	103,8
2004 VI	13 827	2 870	2 854	13 843	0,36	20,6	99,9
VII	11 709	1 730	300	13 139	0,34	2,6	89,1
VIII	34 893	1 953	4 864	31 982	0,84	13,9	109,1
IX	32 277	1 508	5 148	28 637	0,75	15,9	112,7
X	37 958	1 085	5 155	33 888	0,89	13,6	112,0
XI	43 312	1 089	6 150	38 251	1,00	14,2	113,2
XII	45 326	1 653	6 901	40 078	1,05	15,2	113,1
2005 I	33 247	879	4 908	29 218	0,77	14,8	113,8
II	38 031	1 364	4 514	34 881	0,91	11,9	109,0
III	38 389	2 452	7 759	33 082	0,87	20,2	116,0
IV	36 643	1 227	8 517	29 353	0,77	23,2	124,8
V	31 859	641	7 592	24 908	0,65	23,8	127,9
VI	36 170	622	3 980	32 812	0,86	11,0	110,2
Wskaźnik zmian w %							
<u>VI 2005</u> V 2005	113,5	97,0	52,4	131,7	131,7	x	x
<u>VI 2005</u> VI 2004	261,6	21,7	139,5	237,0	237,0	x	x
<u>VI 2005</u> XII 2004	79,8	37,6	57,7	81,9	81,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śrutu rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2003 I-XII	476 456	1 605 462	157 523	1 924 395	33,1	24,8
2004 I-XII	589 019	1 642 467	140 784	2 090 702	23,9	28,2
2004 VI	20 741	157 539	1 690	176 590	8,1	11,7
VII	17 564	140 159	1 950	155 773	11,1	11,3
VIII	52 340	94 256	11 785	134 811	22,5	38,8
IX	48 416	90 230	12 722	125 924	26,3	38,4
X	56 937	167 465	11 053	213 349	19,4	26,7
XI	64 968	163 649	31 376	197 241	48,3	32,9
XII	67 989	155 511	25 014	198 486	36,8	34,3
2005 I	49 871	140 870	32 164	158 577	64,5	31,4
II	57 047	142 030	28 068	171 009	49,2	33,4
III	57 584	164 497	33 055	189 026	57,4	30,5
IV	54 965	188 833	30 527	213 271	55,5	25,8
V	47 789	166 785	18 720	195 854	39,2	24,4
VI	54 255	126 931	12 004	169 182	22,1	32,1
Wskaźnik zmian w %						
<u>VI 2005</u> V 2005	113,5	76,1	64,1	86,4	x	x
<u>VI 2005</u> VI 2004	261,6	80,6	710,3	95,8	x	x
<u>VI 2005</u> XII 2004	79,8	81,6	48,0	85,2	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ – PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2003 I-XII	476 456	3 304	157 488	322 272	33,1	147,8
2004 I-XII	589 019	3 761	139 966	452 814	23,8	130,1
2004 VI	20 741	24	1 436	19 329	6,9	107,3
VII	17 564	98	1 850	15 812	10,5	111,1
VIII	52 340	321	11 784	40 877	22,5	128,0
IX	48 416	712	12 722	36 406	26,3	133,0
X	56 937	520	10 848	46 609	19,1	122,2
XI	64 968	1 053	31 376	34 645	48,3	187,5
XII	67 989	185	25 014	43 160	36,8	157,5
2005 I	49 871	130	32 128	17 873	64,4	279,0
II	57 047	81	28 068	29 060	49,2	196,3
III	57 584	25	32 983	24 626	57,3	233,8
IV	54 965	230	30 491	24 704	55,5	222,5
V	47 789	184	18 683	29 290	39,1	163,2
VI	54 255	139	11 981	42 413	22,1	127,9
Wskaźnik zmian w %						
<u>VI 2005</u> V 2005	113,5	75,5	64,1	144,8	x	x
<u>VI 2005</u> VI 2004	261,6	579,2	834,3	219,4	x	x
<u>VI 2005</u> XII 2004	79,8	75,1	47,9	98,3	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ – PIB, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				Ogółem	Na 1 mieszkańca		
2003 I-XII	351 337	4 128	18 953	336 512	9,20	5,4	104,4
2004 I-XII	348 164	12 473	19 635	341 002	8,93	5,6	102,1
2004 VI	27 929	1 001	1 434	27 496	0,72	5,1	101,6
VII	33 676	1 147	1 355	33 468	0,88	4,0	100,6
VIII	25 984	1 298	1 678	25 604	0,67	6,5	101,5
IX	30 105	1 251	2 359	28 997	0,76	7,8	103,8
X	31 758	1 735	1 866	31 627	0,83	5,9	100,4
XI	31 749	2 392	1 869	32 272	0,85	5,9	98,4
XII	27 922	1 523	1 688	27 757	0,73	6,0	100,6
2005 I	25 635	1 676	1 798	25 513	0,67	7,0	100,5
II	28 227	2 296	2 229	28 294	0,74	7,9	99,8
III	31 143	1 820	2 324	30 639	0,80	7,5	101,6
IV	26 142	1 168	2 134	25 176	0,66	8,2	103,8
V	27 482	1 035	1 922	26 595	0,70	7,0	103,3
VI	28 877	1 443	2 157	28 163	0,74	7,5	102,5
Wskaźnik zmian w %							
<u>VI 2005</u> V 2005	105,1	139,4	112,2	105,9	105,9	x	x
<u>VI 2005</u> VI 2004	103,4	144,2	150,4	102,4	102,4	x	x
<u>VI 2005</u> XII 2004	103,4	94,7	127,8	101,5	101,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja * 100 / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, CIHZ i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2003 I-XII	1 016,6	455,1	2,23
2004 I-XII	864,7	481,5	1,80
2004 VII	904,0	616,9	1,47
VIII	861,0	423,4	2,03
IX	902,0	423,8	2,13
X	903,5	425,9	2,12
XI	921,0	417,5	2,21
XII	922,8	416,8	2,21
2005 I	916,3	412,2	2,22
II	989,1	405,9	2,44
III	869,8	396,1	2,20
IV	867,8	382,8	2,27
V	840,2	382,1	2,20
VI	814,6	367,0	2,22
VII	769,5	375,4	2,05
Wskaźnik zmian w %			
<u>VII 2005</u> VI 2005	94,5	102,3	x
<u>VII 2005</u> VII 2004	85,1	60,9	x
<u>VII 2005</u> XII 2004	83,4	90,1	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny zbytu śrut oleistych ^a (zł/tonę)

Okres	Śruta sojowa	Śruta rzepakowa	Relacja cen
2003 I-XII	1035	556	1,86
2004 I-XII	1148	533	2,15
2004 VII	1080	568	1,90
VIII	980	437	2,24
IX	940	432	2,18
X	920	412	2,23
XI	890	393	2,26
XII	850	378	2,25
2005 I	845	369	2,29
II	850	370	2,30
III	965	377	2,56
IV	945	397	2,38
V	910	386	2,36
VI	940	369	2,55
VII	930	391	2,38
Wskaźnik zmian w %			
<u>VII 2005</u> <u>VI 2005</u>	98,9	106,0	x
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>	86,1	68,8	x
<u>VII 2005</u> <u>XII 2004</u>	109,4	103,4	x

^a śruta sojowa (cena giełdowa) – szacunki IERiGŻ - PIB w oparciu o notowania giełdy Rol-petrol,
śruta rzepakowa (cena producenta) – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, MRiRW i giełdy Rol-petrol.

Tab. 8. Ceny olejów roślinnych konfekcjonowanych (zł/litr)

Okres	Ceny zbytu			Ceny detaliczne		
	Olej sojowy	Olej rzepakowy	Olej słonecznikowy	Olej sojowy	Olej rzepakowy	Olej słonecznikowy
2003 I-XII	3,93	3,22	4,44	5,01	4,45	6,24
2004 I-XII	4,16	3,38	4,34	5,39	4,78	6,07
2004 VII	4,29	3,40	4,34	5,43	4,81	6,09
VIII	4,27	3,37	4,32	5,46	4,83	6,08
IX	4,18	3,38	4,35	5,48	4,84	6,05
X	4,11	3,36	4,27	5,48	4,83	6,03
XI	4,09	3,40	4,30	5,49	4,81	6,02
XII	4,04	3,46	4,49	5,49	4,75	6,01
2005 I	4,02	3,30	4,38	5,49	4,76	5,99
II	3,93	3,24	4,32	5,47	4,78	5,99
III	3,99	3,21	4,36	5,46	4,76	5,97
IV	3,98	3,17	4,33	5,44	4,74	5,94
V	3,93	3,11	4,30	5,42	4,74	5,92
VI	3,88	3,25	4,26	5,42	4,74	5,90
VII	3,88	3,29	4,35	5,41	4,73	5,87
Wskaźnik zmian w %						
<u>VII 2005</u> <u>VI 2005</u>	100,0	101,2	102,1	99,8	99,8	99,5
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>	90,4	96,8	100,2	99,6	98,3	96,4
<u>VII 2005</u> <u>XII 2004</u>	96,0	95,1	96,9	98,5	99,6	97,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/kg)

Okres	Ceny zbytu					Ceny detaliczne				
	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 250 g	Masmix za 1 kg	Masło w op. 200 g ^a	Smalec w op. 250 g	Margaryna Palma w op. 250 g	Masło roślinne w op. 500 g	Masmix w op. 400 g	Masło w op. 200 g ^b	Smalec w op. 250 g
2003 I-XII	3,40	4,12	7,72	9,72	2,86	4,84	6,04	12,38	12,92	4,28
2004 I-XII	3,60	4,24	7,39	12,09	3,47	5,04	6,40	12,68	15,80	4,72
2004 VII	3,52	4,28	7,38	12,95	3,28	5,08	6,44	12,73	16,48	4,52
VIII	3,60	4,28	7,35	12,87	3,37	5,08	6,44	12,75	16,64	4,56
IX	3,72	4,32	7,28	12,89	3,58	5,08	6,46	12,75	16,80	4,72
X	3,72	4,24	7,42	12,89	4,35	5,08	6,48	12,78	16,84	5,24
XI	3,72	4,24	7,55	12,87	4,62	5,08	6,52	12,78	16,92	5,76
XII	3,72	4,24	7,58	12,90	4,69	5,04	6,50	12,73	16,92	6,12
2005 I	3,68	4,36	7,44	12,38	4,30	5,04	6,50	12,73	16,35	6,16
II	3,64	4,48	7,30	12,23	4,20	5,04	6,50	12,68	16,15	6,08
III	3,68	4,52	7,26	12,00	4,12	5,00	6,48	12,63	15,95	6,00
IV	3,68	4,56	7,18	11,87	3,89	5,00	6,48	12,58	15,80	5,88
V	3,68	4,72	7,23	11,87	3,76	4,96	6,50	12,53	15,70	5,72
VI	3,68	4,76	7,09	11,88	3,65	4,96	6,46	12,45	15,70	5,60
VII	3,68	4,76	7,06	11,99	3,54	4,96	6,46	12,48	15,60	5,48
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2005</u> <u>VI 2005</u>	100,0	100,0	99,6	100,9	97,0	100,0	100,0	100,2	99,4	97,9
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>	104,5	111,2	95,7	96,8	107,9	97,6	100,3	98,0	98,1	121,2
<u>VII 2005</u> <u>XII 2004</u>	98,9	112,3	93,1	94,9	75,5	98,4	99,4	98,0	95,7	89,5

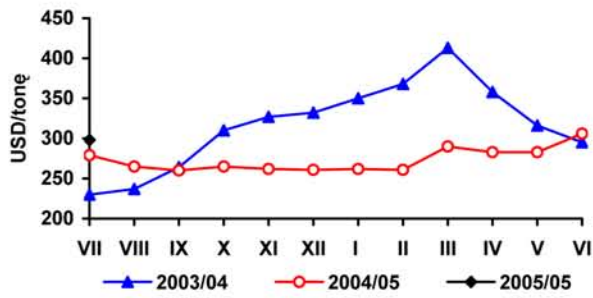
^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

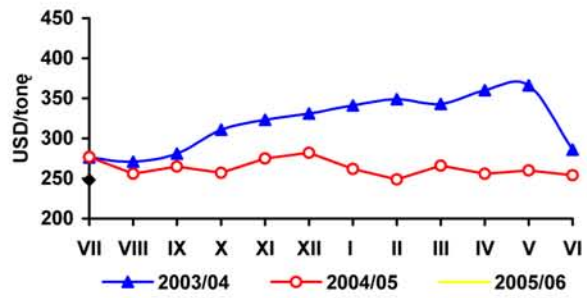
Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS.

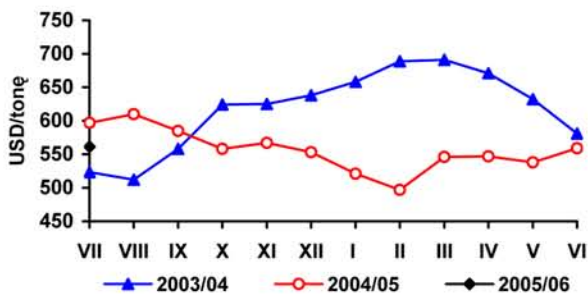
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

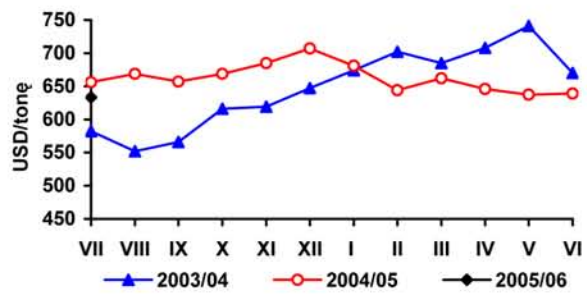
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Rotterdam)

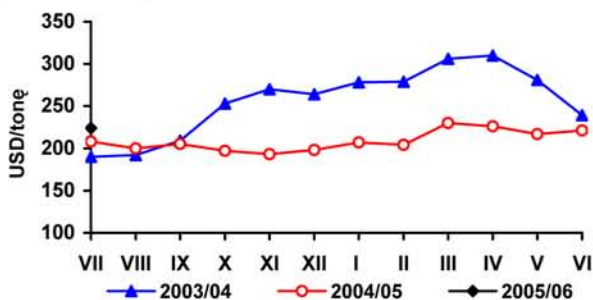
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

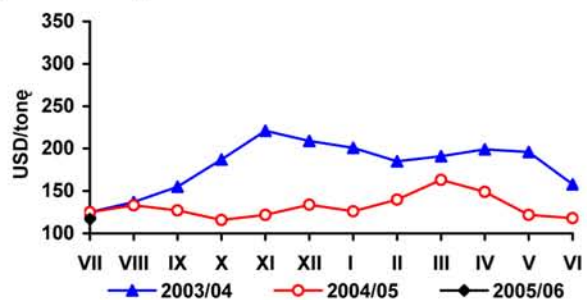
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

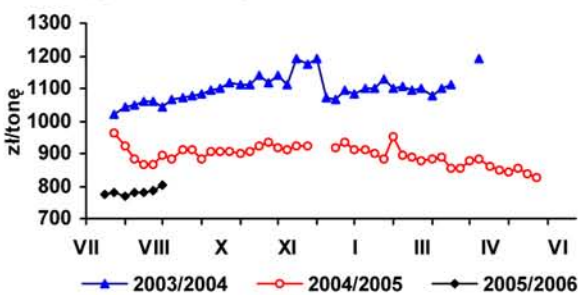
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

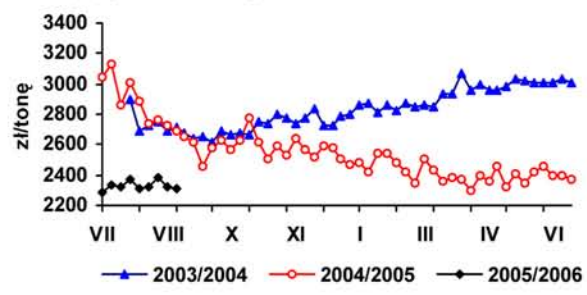
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (fob Hamburg)

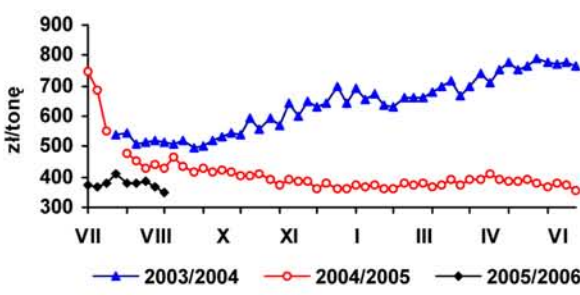
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

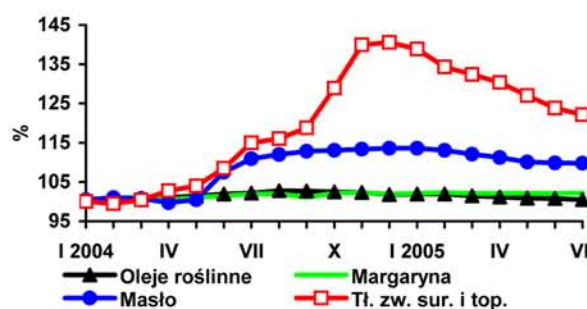
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2003 = 100)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

W bieżącym roku późna wiosna i utrzymująca się w niektórych rejonach Polski od drugiej połowy maja susza spowodowała, że plony ziemniaków wczesnych były niskie, a w rezultacie ich ceny mocno wzrosły i w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku były wyższe średnio o ok. 40%. Nieco korzystniej kształtuje się sytuacja na rynku ziemniaków późnych, które stanowią ok. 85% zbiorów, gdyż susza nie wyrządziła tu takich strat, a obniżka plonów nie będzie tak znacząca. Według ocen specjalistów tegoroczne plony wyniosą 180-190 dt/ha ton i będą o 3-8% niższe niż w ubiegłym roku. Zatem ich ceny prawdopodobnie też wzrosną. Trudno jednoznacznie prognozować skalę wzrostu cen ziemniaków, które charakteryzują się bardzo dużymi wahaniami w zależności od zmian ich podaży. Dodatkowo na kształtowanie się cen na naszym rynku wpływ obecnie ma również sytuacja w krajach UE. W tym sezonie prawdopodobnie i tam wystąpi wzrost cen ziemniaków, co może skutkować wzrostem eksportu i dodatkową presją na wyższe ceny, na naszym rynku. Ponadto wzrost kosztów produkcji, w związku z rosnącymi kosztami paliw również tworzą presję cenową. Na pewno w skali kraju nie ma żadnych zagrożeń w podaży ziemniaków, gdyż ich produkcja nadal przekracza potrzeby rynku, jednak lokalnie mogą występować zakłócenia na rynku, co może skutkować przejściowymi znacznymi wahaniami cen.

W I półroczu 2005 r. utrzymywał się stosunkowo wysoki import produktów skrobiowych. W tym okresie sprowadzono 12,8 tys. ton skrobi nieprze-

tworzonych, w tym 9,7 tys. ton skrobi kukurydzianej, 1,9 tys. ton skrobi ziemniaczanej, a 1,2 tys. ton stanowił import skrobi pozostałych (w analogicznym okresie ubiegłego roku import skrobi nieprzetworzonych wynosił 3,1 tys. ton). Znacznie większy jest też przywóz modyfikatorów skrobiowych. W I półroczu 2005 r. zaimportowano 39,9 tys. ton syropów skrobiowych, 33,5 tys. ton dekstryn i preparatów wykańczalniczych na bazie skrobi. W przypadku syropów skrobiowych stanowiło to prawie 4-krotny wzrost w porównaniu z I półroczem 2004 r. Podobne tendencje występują w imporcie pozostałych przetworów, ale skala ich przywozu jest niewielka.

W pierwszej połowie br. również w eksporcie przetworów ziemniaczanych zanotowano wzrost obrotów. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku nieznacznie wzrosła sprzedaż na rynki zagraniczne frytek; większy wzrost notowano w eksporcie chipsów i suszów ziemniaczanych. Natomiast mniejszy niż w latach poprzednich był eksport skrobi i mąki ziemniaczanej. Niewielki był eksport ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji, gdyż wyniósł niespełna 14 tys. ton, podczas gdy ich import wyniósł prawie 70 tys. ton, a jego większość stanowiły ziemniaki wczesne (38,9 tys. ton). Import sadzenia nie odbiegał od poziomu ubiegłorocznego i wyniósł 7,3 tys. ton.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej
	2003	2004	2005	2004
I	.	.	.	185
II	.	.	.	-
III	99 000	.	.	109
IV	39 000	43 300	38 600	-
V	36 500	30 000	29 100	486
VI	18 300	25 100	24 900	-
VII	17 100	29 400	25 800	-
VIII	108 000	76 700		7 935
IX	358 100	311 000		44 078
X	368 900	336 600		48 752
XI	209 900	178 100		34 566
XII	44 600	34 100		1 454
RAZEM	1 180 600 ^a	1 104 000 ^b	-	137 565

^a okres VII-XI 2003, ^b okres VII-XII 2004

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	Wczesne	sadzeniaki	pozostałe	Skrobia ziemn.	Skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2003 I-XII	1 330	1 350	150 386	50 513	9	136	3 688	72 052	11 653	5 549
2004 I-XII	2 913	742	60 663	65 750	13	11 983	13 681	74 388	12 347	6 345
2004 VI	395	1	1 550	2 601	0	505	540	5 596	578	468
VII	150	17	3 653	2 192	0	1 482	556	5 828	561	629
VIII	1	0	809	1 938	5	1 377	716	5 565	479	578
IX	1	0	1 708	4 645	1	1 047	896	5 550	995	575
X	1	0	5 799	6 942	0	1 604	401	6 765	1 109	582
XI	19	192	1 835	6 248	1	2 562	879	6 614	2 167	518
XII	84	0	1 718	6 965	0	2 589	8 006	7 447	1 477	597
2005 I	4	0	772	2 725	1	3 242	325	6 380	1 487	667
II	4	0	2 132	3 122	0	2 966	454	6 461	1 231	708
III	105	0	2 930	4 648	0	3 077	661	7 479	1 584	765
IV	119	301	4 708	4 822	0	4 316	523	6 546	1 838	768
V	93	360	1 276	3 955	0	3 243	518	6 895	1 434	739
VI	471	0	889	6 296	15	2 801	404	7 093	1 470	873

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2003 I-XII	17 810	6 160	4 279	143	4 641	6 580	76 425	2 643	446	572
2004 I-XII	21 193	9 119	8 341	1 594	13 899	45 401	83 454	7 352	428	1 303
2004 VI	1 416	241	2 542	32	1 278	5 552	5 262	449	29	39
VII	238	241	564	443	1 275	7 286	7 494	934	19	167
VIII	136	265	75	209	1 625	4 718	7 787	1 145	56	165
IX	136	241	8	140	1 526	4 171	7 847	1 342	64	223
X	182	241	172	291	1 291	5 200	7 887	930	41	146
XI	151	241	19	254	2 011	5 590	8 260	677	44	212
XII	202	402	165	139	3 081	6 903	5 825	649	40	120
2005 I	106	162	1 311	307	2 965	3 997	4 906	722	82	177
II	503	0	2 378	259	2 377	5 563	5 869	663	137	204
III	1 192	492	4 159	218	3 105	6 260	5 926	799	74	156
IV	4 914	5 974	7 165	210	2 089	7 749	6 751	1 535	128	55
V	19 050	210	10 142	949	1 768	9 398	6 699	3 355	177	125
VI	13 166	485	5 324	521	450	6 960	3 355	1 484	115	135

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj ceny	VII	V	VI	VII	Wskaźnik zmian cen	
		2004	2005	2005	2005	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	Skupu	41,2	39,2	43,6	39,6	96,1	90,8
	Targowiskowa	64,1	46,2	51,9	73,0	113,9	140,7
	Detaliczna	0,86	0,67	0,75	0,94	109,3	125,3
	Importowa	132,3	108,4	90,6	-	77,1	83,4
	Eksportowa	44,5	38,3	45,4	-	102,0	118,5
Relacje cen	Skup / targowisko	0,64	0,85	0,84	0,54	-	-
	Targowisko / detal	0,75	0,69	0,69	0,78	-	-
	Skup / detal	0,48	0,59	0,58	0,42	-	-
Ziemniaki skrobiowe ^a	Skupu (zł/t)	165,3	156,8	158,0	154,8	93,6	98,0
Skrobia ziemniaczana	Zbytu (zł/kg)	1,92	1,56	1,60	1,53	79,7	95,6
Skrobia ziemniaczana	Detaliczna (zł/kg)	2,94	3,02	3,00	2,97	101,0	99,0
Frytki	Detaliczna (zł/kg)	7,96	7,90	7,84	7,86	98,7	100,3
Chipsy	Detaliczna (zł/kg)	33,50	32,00	32,00	32,10	95,8	100,3
Pyzy ziemniaczane	Detaliczna (zł/kg)	6,34	6,34	6,36	6,36	100,3	100,0
Kopytka	Detaliczna (zł/kg)	6,96	7,08	7,08	7,10	102,0	100,3

^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

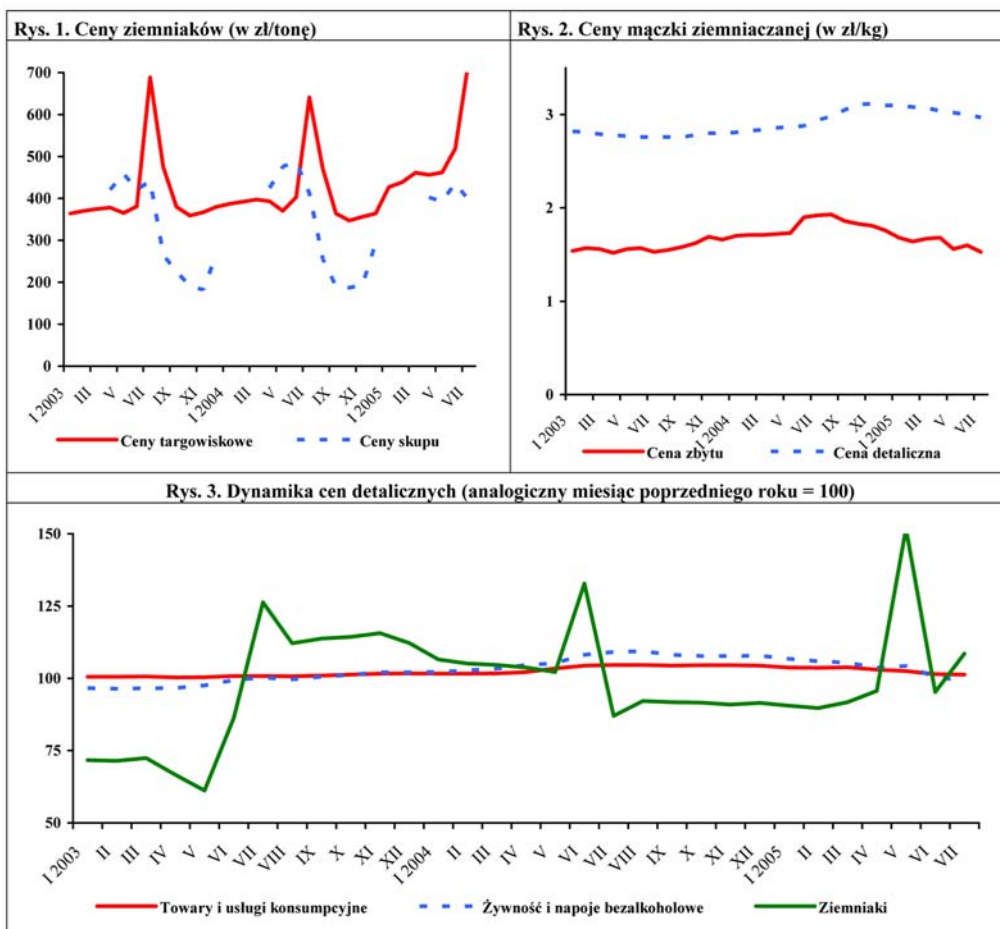
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Województwa		lipiec	maj	czerwiec	lipiec	Wsk. zmian cen	
		2004	2005	2005	2005	roczny	miesięczny
		zł/tonę	zł/tonę	zł/tonę	zł/tonę	%	%
1	Dolnośląskie	55,1	51,8	59,0	60,2	109,3	102,0
2	Kujawsko-pomorskie	65,3	43,2	52,3	74,5	114,1	142,4
3	Lubelskie	68,6	31,5	38,7	79,4	115,7	205,2
4	Lubuskie	65,8	53,1	59,8	67,9	103,2	113,5
5	Łódzkie	52,1	44	49,9	66,8	128,2	133,9
6	Małopolskie	59,4	51	54,6	71,4	120,2	130,8
7	Mazowieckie	69,9	38,7	46,8	83	118,7	177,4
8	Opolskie	61,6	61,5	68,0	72,1	117,0	106,0
9	Podkarpackie	66,4	50,1	61,3	76,7	115,5	125,1
10	Podlaskie	71,5	34,8	37,1	80,7	112,9	217,5
11	Pomorskie	65,8	46,7	37,1	75,2	114,3	202,7
12	Śląskie	58,6	52,7	54,3	68,4	116,7	126,0
13	Świętokrzyskie	60,2	37,7	59,2	74,3	123,4	125,5
14	Warmińsko-mazurskie	74,7	48,6	37,6	81,1	108,6	215,7
15	Wielkopolskie	61,3	50,9	52,7	69,3	113,1	131,5
16	Zachodniopomorskie	61,4	49,6	53,5	69,6	113,4	130,1
maksimum		58,6	74,7	61,5	68,0		
minimum		30,8	52,1	31,5	37,1		
różnica w %		90,3	30,3	95,2	83,3		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: GUS

Rynek warzyw

Grażyna Stępka
Tomasz Smoleński

W czerwcu br. wyeksportowano 36,3 tys. ton warzyw świeżych o wartości 12,6 mln EUR, co oznacza wzrost w stosunku do czerwca 2004 r. o 57% i 52%. Eksport przetworów warzywnych wzrósł o 3% do 30,3 tys. t, a wartość ich sprzedaży zwiększyła się o 5% do 14,6 mln EUR. Spośród warzyw świeżych najbardziej wzrósł eksport cebuli, pomidorów, ogórków i marchwi. Wśród przetworów najbardziej zwiększył się wolumen i wartość eksportu marynat. Natomiast zmniejszył się wywóz konserw warzywnych, pieczarek i ich przetworów.

W czerwcu 2005 r. import warzyw świeżych wyniósł 16,4 tys. ton i był niższy o 38% niż w czerwcu 2004 r. Natomiast wartość importowanych warzyw wzrosła do 10,7 mln EUR, czyli o 34%. Dwunastokrotnie obniżył się import cebuli, której zbiory w Polsce w 2004 r. były wysokie. Mniejszy był też import czosnku i marchwi. Natomiast sześciokrotnie wzrósł import kapusty. Import przetworów wzrósł o 7% do 9,4 tys. ton, a jego wartość o 13% do 10,7 mln EUR. Większy niż w czerwcu ub. roku był import mrożonek warzywnych oraz suszy. Mniej zakupiono marynat oraz konserw.

W lipcu 2005 r. w porównaniu z czerwcem znacznie wzrosły ceny detaliczne cebuli (o 40%), selerów, buraków, kalafiorów, pieczarek oraz marchwi. Znacznie staniały ogórki oraz papryka. W zasadzie nie zmieniły się ceny detaliczne przetworów warzywnych. Natomiast w stosunku do lipca 2004 r. odnotowany znaczny wzrost cen: marchwi, kalafiorów, pomidorów i buraków, a wśród przetworów – ogórków konserwowych. Znacznie spadły ceny detaliczne papryki i ogórków gruntowych.

W sierpniu br. na rynku pojawiły się kalafiory gruntowe. Za warzywa te przeznaczone do bezpośredniej konsumpcji płacono w skupie średnio 1,48 zł/kg, tj. o 45% więcej niż przez rok, co spowodowane było przewidywanymi niższymi zbiorami. W porównaniu z lipcem br. taniały warzywa z nowych zbiorów. Naj-

bardziej obniżyła się cena skupu pomidorów gruntowych (o 59%) oraz marchwi (o 46%). Wyjątkiem były ogórki do kwaszenia (9-12 cm), których średnia cena skupu zwykowała o 26%. W porównaniu z sierpniem 2004 r. wyższe ceny oferowano producentom za: marchew, buraki, pomidory gruntowe i szklarniowe oraz pieczarki. Natomiast mniej płacono za ogórki do konserwowania, do kwaszenia i za cebulę.

W zakładach przetwórczych kontynuowano w sierpniu br. skup fasolki szparagowej oraz ogórków. Średnie ceny skupu fasolki nie zmieniły się w stosunku do lipca, natomiast ceny ogórków do konserwowania obniżyły się o 6% do 0,87 zł/kg. Zakłady przetwórcze i chłodnie w sierpniu rozpoczęły przerób cebuli, kapusty białej, marchwi, kalafiorów, brokułów i pomidorów. W stosunku do sierpnia ub. roku wzrosła cena skupu: kapusty białej (dwukrotnie), brokułów i kalafiorów różyczkowanych, cebuli obieranej oraz marchwi. Nie zmieniła się cena pomidorów do tłoczenia i fasoli szparagowej. Natomiast mniej płacono za ogórki do konserwowania oraz pomidory do mrożenia.

W sierpniu firmy eksportujące rozpoczęły skup papryki. Za czerwoną paprykę płacono średnio 2,98 zł/kg, czyli o 14% więcej niż rok temu. W porównaniu z lipcem br. wzrosły w firmach eksportujących ceny skupu: kapusty białej i kapusty pekińskiej. Mniej niż w lipcu płacono za marchew, seler, buraki, cebulę, pomidory i ogórki. W stosunku do sierpnia 2004 r. trzykrotnie wzrosła cena skupu kapusty białej, dwukrotnie kapusty pekińskiej, ponadto: pomidorów, marchwi, porów i cebuli. Mniej o 20% płacono za ogórki przeznaczone na eksport.

W sierpniu br. na rynkach hurtowych wzrosły w stosunku do lipca średnie ceny w sierpniu: kapusty białej, cebuli oraz ogórków spod osłon. Obniżyły się ceny pomidorów spod osłon, marchwi, ogórków gruntowych, buraków i kalafiorów. Większość warzyw była w sierpniu 2005 r. droższa niż w sierpniu ub. roku.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2004 VII	1,96	1,60	1,16	0,30	0,70	-	0,64	3,01	-	1,01	1,42	-	0,35
VIII	1,56	1,17	0,58	0,25	0,47	2,62	0,45	2,50	-	0,60	1,15	-	0,29
IX	1,12	1,50	0,48	0,21	0,48	2,20	0,42	1,30	-	0,26	1,03	-	0,25
X	1,74	3,45	0,51	0,21	0,43	2,37	0,39	0,93	0,87	0,23	-	0,34	0,26
XI	2,53	-	0,46	0,19	0,37	2,34	0,35	0,93	0,81	0,19	-	0,34	0,24
XII	-	-	0,44	0,18	0,35	-	0,31	0,69	0,67	0,17	-	0,30	0,22
2004 I-XII	2,34	2,20	1,27	0,20	0,50	2,38	0,46	1,50	1,12	0,68	1,21	0,38	0,38
2005 I	-	-	0,55	0,15	0,35	-	0,27	0,69	0,66	0,12	0,75	0,28	0,22
II	-	-	0,79	0,14	0,35	-	0,29	0,70	0,69	0,11	0,72	0,28	0,22
III	-	-	1,44	0,29	0,37	-	0,38	0,83	0,72	0,11	0,87	0,30	0,23
IV	-	-	1,80	0,32	0,33	-	0,39	0,92	0,69	0,10	0,95	0,34	0,31
V	3,58	-	1,95	0,71	0,38	-	0,84	-	-	0,15	1,80	0,58	-
VI	3,63	1,83	1,52	0,46	2,00 ^a	-	0,90	-	1,00 ^a	0,20	1,00 ^a	0,95	0,32
VII	2,69	1,01	1,21	0,74	1,31 ^a	-	1,52	-	3,00	0,83	0,75 ^a	0,74	0,38
VIII	2,27	0,94	1,30	0,80	1,42 ^a	2,98	0,66	-	1,54	0,63	1,80	0,49	0,43
Wskaźnik zmian w %													
<u>VIII 2005</u> <u>VII 2005</u>	84	93	107	108	x	x	43	x	51	76	x	66	113
<u>VIII 2005</u> <u>VIII 2004</u>	146	80	224	320	x	114	147	x	x	105	157	x	148

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Soki warzywne pozostałe	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Dania mrożone gotowe	Marynaty
2004 V	3 067	715	21 967	2 499	825	2 032
VI	2 663	441	14 562	3 902	325	2 001
VII	2 297	152	24 941	11 723	811	5 036
VIII	2 883	631	31 533	13 191	682	11 865
IX	4 827	891	53 242	16 638	815	8 419
X	2 225	698	50 087	6 197	1 556	5 462
XI	2 541	857	42 082	5 743	1 291	5 106
XII	2 437	680	34 969	4 963	1 274	4 041
2004 I-XII	35 034	8 339	384 977	84 156	12 125	53 375
2005 I	2 413	921	33 662	4 307	1 625	2 606
II	2 732	1 083	32 191	4 716	2 359	3 042
III	2 855	1 383	30 392	4 779	1 401	3 567
IV	3 074	1 261	30 028	3 244	1 104	2 527
V	3 310	1 359	23 263	2 286	779	1 669
VI	2 414	1 021	18 417	3 737	849	1 329
Wskaźnik zmian w %						
<u>VI 2005</u> <u>VI 2004</u>	73	75	79	163	109	80

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2003												2004												2005						VI 2005 VI 2004 (%)	
	2003												2004												2005							
	I-XII	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI						
Warzywa ogółem	386459	24296	20082	23151	25882	29476	37559	43014	31167	32891	366292	28172	41240	57267	57644	40561	36277	157														
Cebula	169355	13855	8086	6692	6653	6986	13065	21564	17252	16143	175113	15497	18538	15534	15098	14246	14000	209														
Kapusta	72617	5002	3514	3501	1619	1064	1669	2588	2007	1803	32425	2683	12173	24106	26927	9461	3997	114														
Marchew	13447	1409	1212	1306	1364	724	508	703	748	1147	14994	1137	2076	3805	5199	3724	1699	130														
Ogórki	15273	353	1008	1758	2442	6075	3541	826	209	676	16934	129	64	371	775	1704	2809	162														
Pomidory	41253	36	2084	3690	7946	7843	9810	9209	2704	2688	46069	177	204	221	724	4749	7247	196														
Kalafior	12205	86	423	2459	2338	2728	3120	2169	1101	312	14862	126	92	106	77	218	2677	109														
Przetwory ogółem	359321	33553	34131	29503	20926	24908	37594	48975	40486	35958	420019	39149	39577	45312	43892	33593	30259	103														
Susze	11380	901	945	926	1262	1203	1056	1507	1374	1275	14271	1311	968	1220	1377	989	971	105														
Marynaty	23464	2368	1699	1176	1376	1719	2862	3139	2360	2630	25262	1775	2020	2902	2697	2007	2169	184														
Konserwy	34469	3160	2222	2974	2087	2522	3750	4923	4753	3900	41257	2788	2826	3254	3130	2515	2448	82														
-kapusta kwasz.	19181	1517	1088	1198	895	829	1014	1550	1112	1478	15892	1214	1215	1553	1040	1294	1232	103														
Mrożonki	279826	26083	27718	23412	15162	18649	28500	38232	30577	26423	324756	31957	31893	35690	34815	26294	23065	99														
Pieczarki i ich przetwory	99835	12432	12185	9635	7707	7648	8972	11897	12420	11810	128428	12814	11780	14650	13944	11919	8888	92														
Warzywa ogółem	84626	4273	7491	8304	8805	9804	11145	12346	7212	9907	96760	6078	6961	9994	9490	13478	12610	152														
Cebula	27462	2511	2034	1847	1796	1779	2769	3928	3040	3453	34828	3181	2957	2270	2190	2034	2306	125														
Kapusta	7869	284	330	365	151	119	146	203	173	168	2633	174	946	2030	2517	1107	657	180														
Marchew	1586	112	126	127	199	124	87	105	138	190	1723	155	257	449	653	587	304	239														
Ogórki	5007	208	732	704	1000	2405	1225	439	125	403	7284	80	99	396	686	1156	1249	177														
Pomidory	21690	37	1250	1969	3339	3096	4369	5086	1533	1636	22367	162	181	144	1076	5543	5383	273														
Kalafior	2599	7	186	527	377	435	684	591	285	145	3285	45	29	29	21	68	800	152														
Przetwory ogółem	172727	16009	14340	13923	11119	12636	19035	21971	20391	17605	199908	18537	18780	21724	21631	15267	14631	105														
Susze	18971	1512	1512	1560	1849	1855	1752	2462	2244	2037	23084	1989	1624	1924	2115	1516	1480	95														
Marynaty	15179	1440	1064	751	887	1166	1988	2214	1632	1763	16436	1238	1401	2048	1896	1423	1459	194														
Konserwy	13204	1377	1181	2114	1480	1794	2594	3283	3084	1899	22700	1524	1537	1768	1900	1327	1320	62														
-kapusta kwasz.	4520	373	259	318	221	264	282	503	397	491	4257	410	397	511	361	354	340	107														
Mrożonki	119910	11027	9830	8742	6174	7230	11812	13440	12566	10997	128867	12978	13138	14599	14424	9792	9148	105														
Pieczarki i ich przetwory	124138	14611	15387	12448	10045	9913	11244	14356	14879	13624	154851	15281	13500	17848	16821	15171	11348	91														

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2003			2004												2005						VI 2005 VI 2004 (%)	
	I-XII	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI						
Warzywa ogółem	181098	16868	33931	26438	8973	6006	5161	8823	13330	17316	197597	17826	15531	21789	22250	16255	16401						
Cebula	56393	2985	14590	12871	3340	1473	1007	3190	649	978	53706	1048	1186	841	801	653	1066						
Kapusta	1239	336	66	22	20	21	18	23	20	26	805	8	17	105	389	1283	140						
Marchew	20472	1970	5707	4493	328	186	363	193	239	310	15452	464	1351	2482	2359	3901	3967						
Ogórki	7552	259	226	158	534	110	118	505	2760	3351	11997	3262	1415	1159	1387	598	206						
Pomidory	36535	2453	7790	5163	2205	1912	812	1126	4530	6838	54896	6840	5593	8565	8546	2547	7270						
Papryka	17556	1625	1724	1341	1244	514	1001	1042	1579	2146	17522	1627	1754	2260	1923	1906	1730						
Czosnek	16156	1491	97	376	407	991	773	1022	805	483	8260	974	546	767	514	697	218						
Przetwory ogółem	71297	3898	8863	8772	6163	7944	8232	8209	9445	8999	83608	8069	9456	9797	10874	7961	9377						
Mrożonki	12186	626	1592	1235	458	897	1178	1368	1299	1361	11968	1072	1565	2172	3131	1772	1551						
Susze	8181	674	749	1181	679	833	497	396	463	635	7642	781	706	1312	1338	1314	1459						
Marynaty	6008	334	881	632	577	475	598	850	866	650	7123	730	712	747	680	324	504						
Konserwy	20805	801	2227	2475	1515	2185	3419	2719	3734	2855	26456	2029	2930	2386	2074	1539	2166						
-kukurydza konserw.	14651	436	1137	810	650	1152	2077	1089	2083	1933	13931	280	1744	1542	1260	521	425						
Koncentrat pomid.	15560	789	2534	2276	2374	3064	1875	2106	2437	2768	22424	3216	3134	2696	3099	2500	3460						
Warzywa ogółem	88416	10071	12367	7991	4540	2969	3278	4760	10563	17224	110836	18302	16471	22335	18067	10917	10680						
Cebula	4429	224	1343	1158	479	185	112	268	169	217	5204	234	214	224	211	66	136						
Kapusta	266	78	25	15	15	15	15	19	17	19	285	5	9	54	161	269	31						
Marchew	2731	234	635	514	119	89	122	111	150	131	2340	102	184	529	504	1011	1388						
Ogórki	6513	221	155	116	225	73	106	400	1583	2098	8477	3267	2234	1167	791	456	138						
Pomidory	26736	2066	5252	2828	1201	784	758	890	3713	8000	39749	8074	6548	10909	9533	2847	4964						
Papryka	27880	3507	3096	1996	1601	645	974	1092	2218	3860	29015	2754	3190	3842	2632	3034	2130						
Czosnek	5878	660	142	348	286	655	617	713	731	511	5426	554	481	707	422	523	244						
Przetwory ogółem	61055	3755	6583	6899	4904	5879	6629	6725	7746	6876	68144	6350	7018	7893	8506	6355	7763						
Mrożonki	8216	486	1091	795	382	569	768	958	999	1008	8412	1047	1294	1548	2111	1230	1201						
Susze	12338	1130	688	1159	874	1069	780	685	742	806	10813	780	706	1312	1338	1314	1459						
Marynaty	3974	219	528	379	364	282	378	597	561	422	4545	435	469	456	460	248	337						
Konserwy	19155	884	1853	2328	1487	2021	3017	2599	3372	2503	24312	1870	2463	2318	2034	1523	2185						
-kukurydza konserw.	10865	282	760	562	420	769	1460	743	1429	1317	9525	187	1157	1155	908	332	262						
Koncentrat pomid.	12004	535	1748	1572	1404	1574	1162	1320	1499	1615	14077	1858	1686	1568	1886	1374	1976						

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2003 I-XII	0,16	0,11	0,12	0,33	0,53	0,21	1,14	0,58	0,24	0,46
2004 V	0,25	0,09	0,10	0,73	0,60	0,44	1,24	0,53	0,24	0,44
VI	0,28	0,10	0,10	0,40	0,53	0,21	1,23	0,56	0,27	0,49
VII	0,27	0,09	0,15	0,41	0,42	0,16	1,30	0,60	0,25	0,47
VIII	0,25	0,11	0,17	0,40	0,39	0,16	1,30	0,64	0,32	0,42
IX	0,21	0,09	0,17	0,35	0,45	0,22	1,22	0,65	0,28	0,45
X	0,18	0,08	0,15	0,53	0,55	0,27	1,13	0,66	0,32	0,46
XI	0,18	0,09	0,18	0,60	0,57	0,26	1,12	0,69	0,36	0,45
XII	0,21	0,09	0,17	0,60	0,61	0,47	1,14	0,70	0,33	0,44
2004 I-XII	0,20	0,08	0,11	0,43	0,49	0,22	1,16	0,60	0,27	0,44
2005 I	0,21	0,06	0,14	0,62	0,92	0,36	1,25	0,68	0,34	0,43
II	0,16	0,08	0,12	1,54	0,89	0,31	1,19	0,67	0,33	0,44
III	0,15	0,08	0,12	1,07	0,65	0,28	1,24	0,70	0,33	0,44
IV	0,15	0,09	0,13	0,87	1,49	0,27	1,22		0,35	0,47
V	0,14	0,12	0,16	0,68	1,17	0,31	1,29	0,69	0,27	0,48
VI	0,16	0,16	0,18	0,44	0,74	0,30	1,28	0,66	0,28	0,46
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{VI\ 2005}{V\ 2005}$	114	133	113	65	63	97	99	96	104	96
$\frac{VI\ 2005}{VI\ 2004}$	57	160	180	110	140	143	104	118	104	94

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe
2003 I-XII	0,86	0,74	0,72	0,46	1,86	0,87	6,21	4,62	1,47
2004 VII	0,64	0,75	0,32	0,86	2,00	-	1,71	2,33	1,59
VIII	0,73	0,57	0,31	0,51	1,74	0,86	1,53	1,48	1,19
IX	0,56	0,55	0,35	0,54	1,88	1,00	1,79	1,81	1,42
X	0,42	0,53	0,28	0,48	2,81	1,15	3,25	2,30	1,65
XI	0,34	0,54	0,24	0,45	-	-	5,00	3,57	1,80
XII	0,30	0,56	0,21	0,46	-	-	7,50	4,27	-
2004 I-XII	0,75	0,59	0,26	0,53	2,11	1,00	4,75	5,46	1,53
2005 I	0,35	0,26	0,61	0,45	-	-	9,10	5,25	-
II	0,32	0,31	0,65	0,48	-	-	10,00	7,40	-
III	0,30	0,34	0,68	0,49	-	-	5,46	12,33	-
IV	0,27	0,42	0,73	0,45	-	-	3,80	7,46	-
V	0,28	0,56	1,02	0,52	-	-	3,67	6,00	-
VI	0,41	1,10 ^a	1,67	0,74	2,65	-	2,65	3,76	1,49
VII	0,69	1,17 ^a	1,13	0,62	1,22	-	1,22	3,11	2,05
VIII	0,92	2,02 ^a	0,96	0,61	1,07	1,43	1,53	2,03	2,00
Wskaźnik zmian w %									
$\frac{VIII\ 2005}{VII\ 2005}$	133	173	85	98	88	x	125	65	98
$\frac{VIII\ 2005}{VIII\ 2004}$	126	x-	287	120	61	166	100	137	168

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2004 VI	2,42	8,35	2,68	2,89	2,56	5,35	2,01
VII	2,49	8,32	2,67	2,88	2,51	5,37	2,00
VIII	2,53	8,39	2,64	2,90	2,53	5,46	2,01
IX	2,72	8,40	2,67	2,92	2,55	5,52	2,04
X	2,82	8,74	2,65	2,97	2,60	5,52	2,07
XI	2,86	8,52	2,63	2,98	2,67	5,75	2,11
XII	2,97	8,50	2,63	2,94	2,63	5,85	2,10
2004 I-XII	2,61	8,08	2,66	2,89	2,62	5,22	2,00
2005 I	2,99	8,29	2,61	2,88	2,59	5,79	2,12
II	2,97	8,07	2,63	2,87	2,59	5,73	2,16
III	2,99	8,21	2,69	2,83	2,60	5,78	2,19
IV	3,06	8,20	2,69	2,86	2,60	5,81	2,23
V	3,06	8,22	2,69	2,80	2,57	5,82	2,30
VI	3,06	8,10	2,79	2,81	2,55	5,82	2,36
VII	3,06	8,34	2,71	2,75	2,52	5,82	2,34
Wskaźnik zmian w %							
<u>VII 2005</u> <u>VI 2005</u>	100	103	97	98	99	100	99
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>	123	100	101	95	100	108	117

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory gruntowe	Ogórki gruntowe	Kalafioły	Pieczarki
2003 I-XII	1,52	1,01	1,53	1,28	3,12	4,78	10,36	2,38	2,11	4,02	6,02
2004 VI	2,14	0,65	1,58	1,31	3,90	4,14	14,27	-	3,25	2,74	5,57
VII	2,26	-	1,72	1,49	4,72	-	10,64	3,32	2,80	2,07	6,11
VIII	1,83	-	1,37	1,22	4,00	4,11	4,75	2,43	2,21	1,91	6,46
IX	1,48	0,59	1,21	1,10	3,16	3,50	3,58	2,09	2,24	1,96	6,45
X	1,21	0,55	1,14	1,04	2,77	3,11	3,86	2,50	3,19	2,19	6,04
XI	1,12	0,53	1,12	1,02	2,62	3,00	6,34	-	-	2,49	5,91
XII	1,07	0,53	1,12	1,01	2,54	2,88	12,64	-	-	3,84	6,10
2004 I-XII	1,65	0,61	1,35	1,16	3,19	3,63	12,08	2,61	2,63	4,05	5,93
2005 I	1,04	0,53	1,12	1,01	2,50	2,92	13,20	-	-	6,15	6,00
II	1,01	0,54	1,11	1,01	2,48	3,16	14,18	-	-	6,48	5,86
III	1,00	0,58	1,16	1,03	2,56	3,79	13,55	-	-	6,95	5,80
IV	0,99	0,73	1,26	1,05	2,74	4,48	12,07	-	-	6,17	5,71
V	1,00	0,88	1,53	1,11	2,98	4,41	12,31	-	-	5,09	5,72
VI	1,31	1,28	2,63	1,59	3,92	4,33	11,70	-	3,67	2,61	5,71
VII	1,84	2,37 ^a	2,65	1,89	4,80	1,37 ^a	7,30	4,17	2,13	2,92	6,11
Wskaźnik zmian w %											
<u>VII 2005</u> <u>VI 2005</u>	140	x	101	119	122	x	62	x	58	112	107
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>	81	x	154	127	102	x	69	126	76	141	100

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy	Fasola szparag. mrożona	Szpinak mrożony	Kalafiori mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny
2003 I-XII	3,79	13,86	6,66	4,92	7,10	5,58	8,30	3,69	5,30	7,89	3,78
2004 VI	3,66	14,43	6,40	5,04	6,90	5,42	8,35	3,62	5,33	7,89	3,76
VII	3,67	14,43	6,34	5,04	6,88	5,44	8,35	3,62	5,35	7,91	3,76
VIII	3,73	14,43	6,34	5,06	6,86	5,42	8,35	3,60	5,35	7,89	3,75
IX	3,82	14,57	6,30	5,10	6,82	5,40	8,35	3,60	5,35	7,94	3,75
X	3,96	14,57	6,30	5,10	6,82	5,40	8,35	3,59	5,35	7,91	3,74
XI	4,14	14,57	6,30	5,12	6,84	5,42	8,40	3,59	5,38	7,83	3,74
XII	4,18	14,71	6,26	5,12	6,80	5,38	8,45	3,57	5,30	7,69	3,73
2004 I-XII	3,78	14,41	6,38	5,04	6,90	5,43	8,34	3,61	5,32	7,86	3,75
2005 I	4,26	14,57	6,22	5,10	6,78	5,38	8,40	3,57	5,18	7,77	3,72
II	4,34	14,71	6,20	5,08	6,76	5,38	8,40	3,58	5,18	7,77	3,73
III	4,34	14,86	6,18	5,08	6,74	5,34	8,45	3,57	5,20	7,75	3,72
IV	4,36	15,00	6,16	5,08	7,44	5,22	8,45	3,56	5,23	7,74	3,74
V	4,38	15,00	6,14	5,06	6,70	5,30	8,50	3,57	5,23	7,77	3,74
VI	4,38	15,14	6,12	5,06	6,68	5,28	8,50	3,56	5,25	7,83	3,73
VII	4,39	15,14	6,10	5,06	6,70	5,30	8,55	3,57	5,25	7,86	3,74
Wskaźnik zmian w %											
<u>VII 2005</u> <u>VI 2005</u>	100	100	100	100	100	100	101	100	100	100	100
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>	120	105	96	100	97	97	102	99	98	99	99

Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych warzyw w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Ceny hurtowe						Ceny detaliczne						
	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiori	Cebula	Kapusta biała	Kapusta pekińska	Marchew	Buraki	Pory	Kalafior
2003 I-XII	69	53	41	22	54	43	42	31	46	47	46	65	64
2004 VI	-	68	11	40	-	-	49	19	65	49	30	50	59
VII	-	61	18	37	42	63	56	-	59	55	37	-	52
VIII	73	62	21	24	46	59	56	-	55	49	-	57	57
IX	68	65	26	26	51	46	51	20	45	45	-	57	48
X	59	63	23	24	-	-	44	21	48	45	54	59	51
XI	50	72	20	23	-	-	42	21	50	45	43	62	53
XII	41	74	16	24	-	-	42	22	51	45	32	60	53
2004 I-XII	59	57	16	26	48	57	46	20	57	43	33	55	71
2005 I	53	32	48	24	-	-	111	24	55	49	-	62	112
II	47	42	50	27	-	-	60	24	45	46	33	68	106
III	45	41	50	27	-	-	54	27	42	44	33	59	115
IV	42	46	44	24	-	-	34	29	-	41	47	70	133
V	-	58	57	27	-	-	28	33	-	43	72	66	92
VI	41	56	62	25	-	-	36	-	-	67	101	53	73
VII	44	55	60	26	-	-	49	-	-	73	118	-	89
VIII	43	43	59	25	43	54	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse i dla Niemiec ceny detaliczne na podstawie "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafiory gruntowe (szt.)	Pieczarki
2003 I-XII	0,77	1,14	0,50	0,66	0,54	0,80	0,47	0,72	3,82	1,23	4,37
2004 VII	1,05	1,83	-	0,69	0,47	1,46	1,23	-	1,94	0,99	4,25
VIII	0,79	1,43	-	0,51	0,39	1,57	1,03	1,25	1,53	1,02	4,68
IX	0,56	1,09	0,20	0,44	0,37	1,48	0,94	1,17	2,19	1,03	4,95
X	0,42	0,84	0,20	0,42	0,38	-	-	-	2,05	1,15	4,57
XI	0,38	0,77	0,19	0,40	0,35	-	-	-	3,57	-	4,42
XII	0,31	0,73	0,18	0,39	0,34	-	-	-	5,51	-	4,89
2004 I-XII	0,80	1,21	0,21	0,50	0,42	1,52	1,07	1,20	4,09	1,05	4,34
2005 I	0,27	0,71	0,20	0,43	0,36	-	-	-	5,67	-	4,22
II	0,26	0,70	0,20	0,45	0,36	-	-	-	-	-	4,09
III	0,22	0,70	0,27	0,40	0,37	-	-	-	6,97	-	4,24
IV	0,23	0,68	0,37	0,48	0,44	-	-	-	6,53	-	4,14
V	0,32	0,70	0,58	0,85	0,59	-	-	-	4,74	-	4,00
VI	0,40	0,92	1,04 ^c	1,14	0,72	-	-	-	3,80	-	4,22
VII	0,92	1,39	1,50 ^c	1,43	0,74	1,14	0,65	3,33	2,63	-	4,52
VIII	0,72	1,31	1,00	0,77	0,53	1,04	0,82	1,36	2,02	1,48	4,82
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2005</u> <u>VII 2005</u>	78	94	x	54	72	91	126	41	77	x	107
<u>VIII 2005</u> <u>VIII 2004</u>	91	92	x	151	136	66	80	109	132	145	113

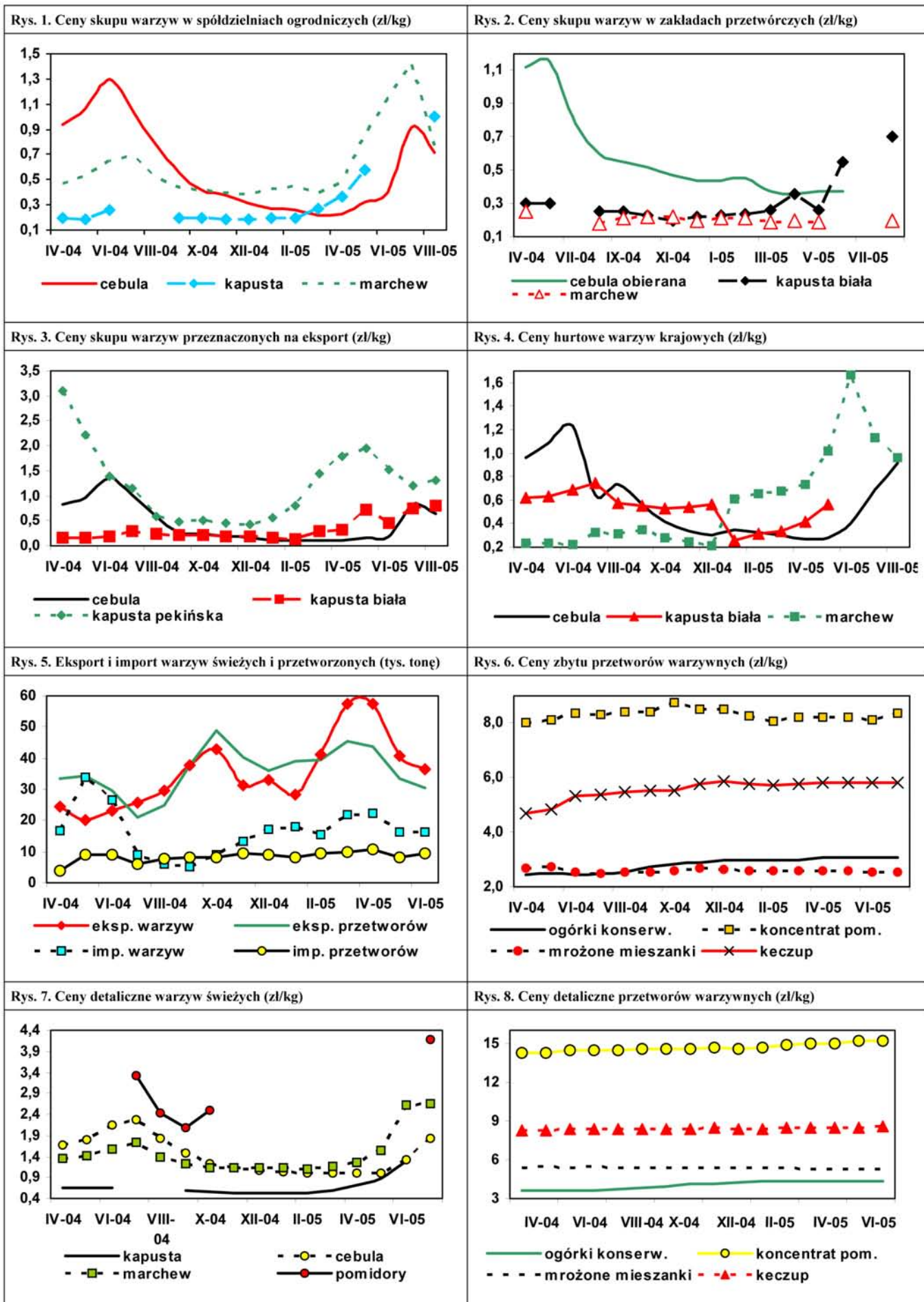
^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuły różyczk.	Kalafiory różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2003 I-XII	0,76	0,30	0,34	0,20	0,68	0,67	1,12	0,70	0,62	0,48	0,33
2004 VII	0,78	-	-	-	-	0,70	-	-	1,25	-	-
VIII	0,60	0,25	0,18	-	-	0,70	1,02	0,66	1,48	0,45	0,25
IX	0,55	0,25	0,21	0,27	-	0,76	1,00	0,82	1,60	0,57	0,25
X	0,52	0,23	0,22	0,24	0,66	0,80	1,00	0,79	-	0,58	0,26
XI	0,47	0,20	0,22	0,21	0,63	-	1,00	0,82	-	-	-
XII	0,44	0,22	0,20	0,21	0,61	-	-	-	-	-	-
2004 I-XII	0,81	0,26	0,21	0,21	0,63	0,71	1,01	0,75	1,45	0,51	0,25
2005 I	0,44	0,23	0,21	0,22	-	-	-	-	-	-	-
II	0,45	0,24	0,21	0,22	-	-	-	-	-	-	-
III	0,37	0,26	0,19	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
IV	0,36	0,36	0,20	0,27	-	-	-	-	-	-	-
V	0,35	0,39	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,37	0,55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,69	-	-	0,93	-	-
VIII	0,70	0,53	0,20	-	-	0,70	1,32	0,85	0,87	0,44	0,25
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2005</u> <u>VII 2005</u>	x	x	x	x	x	101	x	x	94	x	x
<u>VIII 2005</u> <u>VIII 2004</u>	117	212	111	x	x	100	129	129	59	98	100

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB z zakładów przetwórczych.

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W I półroczu 2005 r. eksport owoców świeżych był wyższy niż w I połowie roku poprzedniego o 53 tys. ton i wyniósł 431 tys. ton. Eksport owoców produkowanych w kraju (głównie jabłek) wzrósł z 361 do 378 tys. ton, a reeksport owoców południowych (przede wszystkim bananów) zwiększył się z 17 do 53 tys. ton. Eksport przetworów owocowych wzrósł z 248 do 321 tys. ton. Niższa w porównaniu z I połową 2004 r. była jedynie zagraniczna sprzedaż dżemów oraz owocowych suszy. Wpływy z eksportu owoców strefy umiarkowanej oraz ich przetworów zmniejszyły się z 324 do 310 mln EUR, a wynikało to z obniżenia cen eksportowych większości owoców przetworzonych – głównie owoców mrożonych. Spośród produktów przetworzonych wyższe były tylko ceny w eksporcie suszy owocowych. Podrożały także w eksporcie jabłka i gruszki. Import owoców świeżych obniżył się z 459 do 434 tys. ton, a przetworów wzrósł z 72 do 107 tys. ton. Na spadku przywozu owoców świeżych zaważyło obniżenie importu arbuźów i owoców cytrusowych. Spośród przetworów najbardziej wzrósł import soków zagęszczonych (głównie pomarańczowego i jabłkowego) oraz przetworów w puszkach (przede wszystkim puszkowanych brzoskwiń i ananasów). Ceny w imporcie większości produktów (poza brzoskwiniami w puszkach, mrożonkami i zagęszczonym sokiem pomarańczowym i jabłkowym) przekraczały notowane w I połowie 2004 r. Wartość importu owoców i ich przetworów zwiększyła się z 300 do 376 mln EUR. W I połowie 2005 r. ujemne saldo obrotów handlu zagranicznego całą tą grupą towarową wyniosło 9 mln EUR, wobec dodatniego salda na poziomie 19 mln EUR w I połowie roku poprzedniego.

W I połowie 2005 r. średnie ceny detaliczne większości owoców i ich przetworów były niższe niż w I połowie 2004 r., a najbardziej potaniały: brzoskwinie w puszkach (o 20%), mandarynki (o 20%), mrożone truskawki (o 15%), gruszki (o 14%) i winogrona (o 13%). Wzrosły jedynie ceny detaliczne bananów (o 41%), oraz dżemów (o 3%). Ceny zbytu dżemów wzrosły mniej niż ich ceny detaliczne, natomiast ceny

zbytu soków produkowanych z krajowego surowca zwiększyły się o ponad 10%, przy spadku ich cen detalicznych o 2-3%. Nie zmieniły się znacznie ceny zbytu soku pomarańczowego. Ceny skupu gruszek obniżyły się bardziej (o 19%) niż ich ceny detaliczne, a ceny skupu jabłek zmniejszyły się tak jak ceny detaliczne o 3%.

W lipcu 2005 r. niższe niż w lipcu roku poprzedniego były ceny detaliczne większości przetworów owocowych (o 1% wzrosły jedynie ceny dżemów), a także owoców cytrusowych, winogron, truskawek, gruszek oraz jabłek. Wzrosły natomiast ceny bananów (o 15%). Wyższe były także, z powodu spadku zbiorów w kraju, ceny detaliczne (i skupu): czereśni, malin, śliwek oraz wiśni i porzeczek czarnych. W skupie najbardziej podrożały wiśnie i śliwki. W lipcu 2005 r. wyższe niż w lipcu roku poprzedniego były ceny zbytu dżemów i soków pitnych, a niższe mrożonych owoców.

W sierpniu 2005 r. obniżyły się, w porównaniu z sierpniem roku poprzedniego, ceny skupu i hurtowe jabłek deserowych (odpowiednio o 14 i 7%). Wzrosły natomiast o 37% (w wyniku mniejszej podaży) ceny jabłek kierowanych do przetwórstwa. Wyższe były także na wszystkich poziomach ceny gruszek, śliwek, wiśni, malin i porzeczek czarnych. Ceny w skupie gruszek przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej wzrosły o 13%, wiśni o 72%, a śliwek o 47%. Wiśnie przeznaczone do przetwórstwa podrożały niemal trzykrotnie, a śliwki o 76%. Ceny oferowane za śliwki przeznaczone na eksport wzrosły o 81%. W sierpniu w porównaniu z sierpniem 2004 r. ceny hurtowe pomarańczy spadły o 35%, a mandarynek o 5%. Nie zmieniły się ceny winogron, a wzrosły ceny cytryn (o 12%) i bananów (o 46%). W sierpniu 2005 r. w stosunku do miesiąca poprzedniego obniżyły się ceny skupu i eksportowe jabłek oraz śliwek. Wyższe były ceny skupu wiśni, malin i porzeczek czarnych. Nieznacznie niższe niż w lipcu były ceny hurtowe cytryn, pomarańczy i winogron.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Porzeczki czerwone	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2003 I-XII	1,06	2,28	2,65^a	1,87^a	2,27	-	1,67^a
2004 VII	1,48	-	0,95	1,43	1,94	1,87	1,27
VIII	1,39	1,71	0,75	1,42	1,60	1,76	1,24
IX	1,00	1,46	-	-	-	1,16	0,74
X	0,94	1,38	-	-	-	0,87	0,86
XI	0,90	1,65	-	-	-	-	-
XII	0,83	1,74	-	-	-	-	-
2004 I-XII	1,03	1,85	0,92^a	1,43^a	1,77	1,57	1,08^a
2005 I	0,83	1,73	-	-	-	-	-
II	0,81	1,67	-	-	-	-	-
III	0,84	2,23	-	-	-	-	-
IV	1,01	-	-	-	-	-	-
V	1,11	-	-	-	-	-	-
VI	1,13	-	-	-	-	-	-
VII	1,36	-	0,84	2,44	3,88	2,74	2,37
VIII	1,19	1,94	1,00	2,44	4,77	2,50	1,82
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VIII 2005</u> <u>VII 2005</u>	88	x	123	100	123	91	77
<u>VIII 2005</u> <u>VIII 2004</u>	86	113	133	172	298	142	147

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jablka przemysłowe	Jeżyny	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2003 I-XII	0,30	-	2,82^a	1,23^a	2,82^a	0,48	1,89^a	1,45^a	0,94^a
2004 VII	0,21	-	1,13	0,48	1,57	-	1,08	0,55	-
VIII	0,19	2,34	0,87	0,45	1,98	0,52	1,03	0,72	0,46
IX	0,23	-	-	-	-	0,47	-	-	0,42
X	0,23	-	-	-	-	-	-	-	0,46
XI	0,23	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
2004 I-XII	0,23	2,34^a	1,03^a	0,48^a	1,72^a	0,50	1,06^a	0,61^a	0,44^a
2005 I	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,26	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,27	-	0,79	0,61	1,82	-	1,99	1,29	-
VIII	0,26	2,54	0,70	0,65	2,08	0,58	2,77	2,11	0,81
Wskaźniki zmian cen (%)									
<u>VIII 2005</u> <u>VII 2005</u>	96	x	89	107	114	x	139	164	x
<u>VIII 2005</u> <u>VIII 2004</u>	137	109	80	144	105	112	269	293	176

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Idared (65 mm+)	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka Konferencja	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2004 VII ^a	1,35	1,90	1,80	2,05	1,80	1,89	1,65	-	-	2,72	3,03	4,00	1,07
VIII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,62	0,96
IX	-	-	-	-	-	-	-	0,95	1,15	-	-	1,75	0,42
X	-	0,95	1,09	0,58	0,79	0,83	0,62	1,14	1,30	-	-	-	0,68
XI	0,47	1,03	1,05	0,65	0,68	0,69	0,61	1,10	1,16	-	-	-	-
XII	0,44	1,19	0,95	0,59	0,62	0,62	0,59	1,68	1,22	-	-	-	-
2004 I-XII	0,64	1,34	1,50	0,88	0,92	0,96	0,88	1,22	1,41	3,41	3,32	3,12	0,78
2005 I	0,42	1,24	1,07	0,58	0,61	0,66	0,59	-	1,29	-	-	-	-
II	0,43	1,06	1,10	0,61	0,60	0,66	0,59	-	1,45	-	-	-	-
III	0,53	1,50 ^a	1,75 ^a	0,83	0,77	0,76	0,71	-	-	-	-	-	-
IV	0,64	1,63 ^a	1,70 ^a	0,97	0,90	0,93	0,91	-	-	-	-	-	-
V ^a	0,61	1,33	1,70	1,13	1,06	1,11	1,09	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,59	1,27	1,50	0,86	0,85	0,85	0,86	-	-	1,73	3,52	-	-
VII ^a	0,50	0,88	1,50	0,65	0,71	0,68	0,68	-	-	2,57	3,14	3,78	-
VIII ^a	0,52	-	-	0,61	0,69	0,66	0,65	-	-	-	-	4,60	1,74
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>VIII 2005</u> <u>VII 2005</u>	104	x	x	94	97	97	96	x	x	x	x	122	x
<u>VIII 2005</u> <u>VIII 2004</u>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	127	181

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty
2004 VI	10 425	15 249	15 081	4 566	52 606	6 933	254
VII	9 078	12 153	10 187	12 951	104 197	5 845	1 853
VIII	14 002	13 659	14 450	26 967	61 447	4 460	3 779
IX	22 285	13 237	16 910	45 038	26 052	5 364	1 235
X	29 272	10 908	16 850	66 267	15 428	5 775	430
XI	10 585	15 603	19 715	38 543	15 318	5 507	312
XII	12 346	19 795	18 939	11 056	10 852	5 250	792
2004 I-XII	172 224	181 500	206 040	220 284	337 080	72 012	9 576
2005 I	9 617	14 569	12 055	6 772	10 052	5 645	440
II	8 457	15 703	12 089	2 789	10 604	6 269	351
III	10 895	18 589	20 166	4 188	16 823	6 892	60
IV	12 159	19 028	19 740	2 559	11 087	6 748	79
V	12 681	17 671	19 416	1 840	10 827	6 817	73
VI	11 868	15 600	14 098	9 560	39 592	6 740	187
Wskaźniki zmian (%)							
<u>VI 2005</u> <u>V 2005</u>	94	88	73	520	366	99	256
<u>VI 2005</u> <u>VI 2004</u>	114	102	93	209	75	97	74

^a produkcja ogółem

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2004												2005						VI 2005 VI 2004 (%)	
	2003 I-XII						2004						2005							
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI				
Owoce świeże	459 691	75 737	45 950	61 141	34 072	43 734	40 669	36 085	48 416	641 548	75 857	89 074	85 971	72 854	62 330	44 397	107			
Jabłka	352 644	73 616	39 363	4 083	4 942	11 386	17 789	19 309	26 803	426 138	62 537	72 484	79 111	64 634	51 891	27 132	130			
Gruszki	3 825	7	68	46	639	2 953	2 782	3 668	3 742	14 304	2 278	1 016	65	43	58	42	183			
Truskawki	13 627	20	720	6 177	1 059	716	594	504	457	22 049	4	4	5	5	104	9 221	78			
Sliwki	13 377	-	85	353	2 311	10 392	6 342	325	120	20 232	28	0	0	12	0	76	22			
Maliny	23 589	2	199	485	19 959	2 871	1 705	277	300	32 089	225	42	63	0	-	490	101			
Wiśnie	14 873	-	376	1 625	11 164	4 629	296	284	455	19 206	2	2	6	2	9	140	9			
Przetwory owocowe	557 292	48 130	50 206	58 841	62 818	57 146	67 610	60 673	45 256	607 263	41 407	45 073	59 702	59 447	59 670	55 858	123			
Zagęszczony sok jabłkowy	224 491	17 066	22 370	16 946	16 151	19 802	35 606	27 970	15 911	220 831	11 411	14 228	14 306	18 347	16 557	18 562	110			
Truskawki w puszkach	2 598	178	177	638	272	234	310	222	190	2 923	345	297	382	395	352	364	147			
Wiśnie w puszkach	1 859	399	437	442	875	590	691	577	489	7 016	738	664	1 024	613	945	616	139			
Dżemy	25 598	2 580	2 476	3 068	1 744	2 041	2 131	2 040	2 173	26 747	1 299	1 644	1 753	1 810	1 799	1 250	56			
Mrożonki	218 992	16 676	18 020	30 554	32 267	24 045	21 059	20 362	14 862	241 078	20 544	19 493	31 466	27 222	25 686	22 601	131			
Owoce świeże	134 955	14 028	12 694	18 921	27 767	18 615	14 060	14 073	24 691	203 751	22 220	26 465	22 479	20 040	21 223	19 339	102			
Jabłka	62 403	13 114	8 146	1 257	1 234	2 016	3 341	3 769	5 392	81 585	12 813	14 551	17 133	14 387	11 770	7 084	123			
Gruszki	1 119	4	20	31	201	812	753	1 004	2 022	4 945	1 012	515	28	19	19	26	200			
Truskawki	14 780	35	776	6 988	2 951	1 049	844	722	616	14 488	4	4	5	5	185	5 606	80			
Sliwki	3 623	-	23	80	596	2 299	1 520	96	39	4 776	59	1	1	27	1	252	255			
Maliny	22 912	3	265	592	9 828	1 960	1 222	380	364	18 410	289	50	72	0	-	592	100			
Wiśnie	7 587	-	220	919	6 184	1 788	203	200	305	10 056	1	1	0	-	5	593	65			
Przetwory owocowe	559 009	43 791	38 767	44 447	57 552	52 762	55 160	47 293	34 245	528 559	34 609	34 011	38 042	45 042	41 588	41 924	94			
Zagęszczony sok jabłkowy	169 644	12 668	12 275	13 761	10 083	12 950	14 348	25 125	11 354	160 435	7 655	9 172	9 325	12 232	10 508	12 272	89			
Truskawki w puszkach	3 459	209	225	322	621	335	390	295	227	3 472	430	361	457	517	434	458	142			
Wiśnie w puszkach	1 639	391	430	476	857	1 301	722	593	528	6 915	719	620	989	669	883	609	128			
Dżemy	31 479	3 168	2 904	2 855	3 669	2 146	2 661	2 454	2 680	32 820	1 483	1 763	1 978	1 989	1 972	1 399	49			
Mrożonki	257 308	19 019	16 578	15 958	24 193	23 972	17 354	16 416	12 112	216 495	17 340	14 931	16 971	19 762	17 583	16 190	101			

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MRIRW i MF.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2003 I-XII		2004												2005						VI 2005 VI 2004 (%)	
	2004												2005						VI 2005 VI 2004 (%)			
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	1-XII	I	II	III	IV	V	VI						
Owoce świeże	918 009	71 217	72 805	60 393	102 737	112 011	86 295	78 219	90 862	97 794	1 006 287	84 386	91 539	82 250	63 606	62 690	49 826	83				
Banany	260 522	27 211	13 704	12 287	20 215	19 814	24 277	25 297	23 234	23 723	257 380	23 026	26 361	20 807	26 142	22 895	12 525	102				
Owoce cytrusowe	360 265	30 936	20 994	14 164	14 435	12 146	14 726	23 272	43 554	56 639	369 934	49 955	53 370	44 579	19 823	18 328	9 888	70				
Brzoskwinie i nekt.	30 191	8	1 035	4 572	21 225	21 225	13 487	2 007	265	529	64 404	97	77	95	76	961	4 840	106				
Winogrona	85 454	5 061	6 033	2 368	3 423	15 704	18 622	17 562	14 198	6 721	98 105	2 673	3 194	5 445	6 267	5 889	2 175	92				
Arbuzy	111 101	765	23 837	20 981	32 359	36 468	10 604	1 798	1 625	1 856	130 518	324	392	674	985	5 339	14 180	68				
Jabłka	14 061	539	1 525	1 486	1 636	251	216	986	155	72	7 015	14	135	326	1 015	1 698	140	9				
Przetwory razem	141 824	14 388	12 975	11 085	12 277	14 547	14 171	15 549	18 591	22 386	169 807	12 795	14 207	21 426	19 693	20 719	18 043	163				
Soki zagęszczone	57 390	8 918	4 335	5 167	4 573	5 626	6 426	6 477	7 167	9 085	73 827	6 054	5 955	8 786	9 963	11 870	9 833	190				
-sok pomarańczowy	32 557	4 654	2 286	2 698	1 882	3 078	2 550	2 273	3 626	4 188	35 872	3 466	3 277	4 616	4 471	5 647	4 286	159				
Mrożonki	15 854	677	777	588	2 852	2 795	1 749	1 551	1 037	875	15 265	897	730	936	730	1 158	655	111				
Susze	5 833	413	543	574	291	456	545	841	1 726	1 437	8 235	581	711	974	699	333	545	95				
Dżemy	1 791	125	301	346	189	253	201	340	172	367	2 668	210	179	312	428	584	450	130				
Przetwory puszkowe.	59 653	4 158	6 818	4 376	4 327	5 386	5 186	6 253	8 345	10 482	68 546	4 911	6 425	10 320	7 778	6 733	6 534	149				
-ananasy	16 421	969	1 944	1 069	1 398	1 200	849	1 614	2 410	3 384	18 679	999	1 824	2 810	1 626	1 592	1 542	144				
-brzoskwinie	23 400	1 314	2 558	1 303	1 040	1 534	1 831	1 891	3 115	3 781	22 310	1 355	2 218	3 864	2 237	2 045	2 054	158				
Owoce świeże	489 494	41 347	34 778	28 340	41 337	43 068	41 521	45 461	51 691	56 076	514 068	46 859	51 985	57 692	47 769	44 650	31 987	113				
Banany	98 271	12 426	5 905	4 948	7 205	5 296	7 948	7 865	9 037	10 736	98 995	10 082	12 389	12 960	15 80	11 709	8 243	167				
Owoce cytrusowe	202 182	16 681	12 639	8 102	7 709	6 496	8 422	12 319	19 851	30 473	199 365	24 673	26 644	26 135	11 788	11 018	7 117	88				
Brzoskwinie i nekt.	27 274	9	987	3 420	9 919	9 987	6 513	824	219	406	32 323	61	56	94	64	969	3 853	113				
Winogrona	75 868	4 886	6 197	2 662	3 451	10 417	11 042	13 186	10 812	5 336	75 963	3 529	3 873	6 897	8 382	7 172	2 461	92				
Arbuzy	18 466	405	2 244	3 200	4 789	4 116	1 147	480	484	511	17 483	107	133	233	486	2 609	3 450	108				
Jabłka	5 853	396	1 067	984	1 131	187	124	202	76	58	4 308	47	287	774	1369	2301	168	17				
Przetwory razem	130 628	12 226	12 766	10 397	12 199	13 154	13 032	14 227	16 749	17 312	151 747	12 641	12 840	18 921	17 791	17 827	15 520	149				
Soki zagęszczone	55 975	7 504	4 315	4 684	3 718	4 394	5 036	5 103	5 251	6 261	60 335	4 561	4 656	6 923	7 245	8 506	7 233	154				
-sok pomarańczowy	31 615	3 673	1 954	2 155	1 520	2 360	2 117	1 744	2 360	2 849	28 102	2 365	2 382	3 145	3 184	4 022	3 043	141				
Mrożonki	18 824	818	1 071	717	3 348	3 280	2 236	1 725	1 204	1 046	18 193	896	751	912	763	1 081	690	96				
Susze	8 098	610	656	758	448	661	934	1 451	3 152	1 874	12 817	893	1 095	1 431	982	552	733	97				
Dżemy	2 350	196	385	459	257	308	265	526	266	521	3 720	376	247	599	584	909	519	113				
Przetwory puszkowe	44 014	3 030	6 162	3 686	4 357	4 462	4 471	5 237	6 663	7 419	55 214	5 761	5 928	8 925	8 057	6 686	6 256	170				
-ananasy	8 668	498	1 378	619	726	682	523	960	1 381	1 977	10 584	541	1 056	1 594	902	879	880	142				
-brzoskwinie	15 280	929	2 373	932	754	993	1 115	1 155	1 843	2 191	15 098	797	1 208	2 060	972	1 146	1 092	117				

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2004 V	0,21	0,30	1,08	0,27	1,33	0,59	1,19	0,90	0,55	1,28	0,98
VI	0,28	0,56	0,59	0,28	1,22	0,57	1,05	0,94	0,81	1,30	1,08
VII	0,31	0,68	0,48	0,30	0,49	0,55	0,78	0,71	0,82	0,97	0,98
VIII	0,25	0,31	0,99	0,26	0,68	0,39	0,79	0,64	0,80	1,23	0,87
IX	0,18	0,28	1,18	0,22	0,60	0,69	0,80	0,67	0,72	1,36	1,01
X	0,19	0,27	1,22	0,24	0,72	0,70	0,83	0,73	0,71	1,26	1,04
XI	0,20	0,27	1,22	0,30	1,37	0,63	0,78	0,71	0,70	1,33	1,03
XII	0,20	0,54	1,10	0,33	1,21	0,67	0,79	0,69	0,71	1,19	1,08
2004 I-XII	0,19	0,35	0,66	0,24	0,57	0,52	1,18	0,77	0,73	1,19	0,99
2005 I	0,20	0,44	0,96	0,48	1,28	0,50	0,68	0,71	0,72	1,24	0,97
II	0,20	0,51	0,92	0,45	1,22	0,45	0,71	0,80	0,73	1,22	0,93
III	0,22	0,44	1,03	0,31	1,16	0,38	0,66	0,80	0,74	1,20	0,97
IV	0,22	0,44	1,07	.	1,13	0,52	0,66	0,79	0,75	1,31	1,09
V	0,23	0,33	1,79	0,37	.	0,47	0,61	0,79	0,74	1,23	0,93
VI	0,26	0,62	0,61	0,48	1,21	0,60	0,67	0,74	0,73	1,26	0,99
Wskaźniki zmian cen (%)											
$\frac{VI\ 2005}{V\ 2005}$	113	188	34	130	x	128	110	94	99	102	106
$\frac{VI\ 2005}{VI\ 2004}$	93	111	103	171	99	105	64	79	90	97	92

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2003 I-XII	1,34	1,23	1,41	1,18	1,43	2,77	3,85	2,78	3,25	1,61	2,38	3,87	5,64	3,69	9,68
2004 VII	2,09	-	-	-	-	4,12	3,75	2,25	3,50	2,50	3,44	3,59	5,63	4,54	10,50
VIII	1,48	-	-	-	-	2,10	-	-	-	1,60	2,67	3,26	5,40	4,40	4,79
IX	1,18	0,93	-	1,55	1,34	1,87	-	-	-	1,50	2,68	3,54	5,36	4,20	4,68
X	1,10	1,10	1,30	1,07	1,30	2,01	-	-	-	-	2,64	4,10	5,25	4,37	5,27
XI	1,15	1,11	1,31	1,02	1,03	2,06	-	-	-	-	3,00	3,27	4,90	4,25	4,79
XII	1,11	1,14	1,29	0,97	0,98	2,17	-	-	-	-	3,46	3,40	4,75	4,06	5,45
2004 I-XII	1,32	1,23	1,40	1,27	1,40	3,15	3,70	2,25	3,50	1,87	2,96	3,59	5,14	4,09	8,34
2005 I	1,19	1,24	1,25	0,87	0,97	2,26	-	-	-	-	3,67	3,25	3,74	3,54	9,96
II	1,16	1,25	1,25	0,88	0,98	2,57	-	-	-	-	3,62	3,20	3,85	3,41	9,77
III	1,19	1,26	1,26	0,89	1,02	3,24	-	-	-	-	4,24	3,55	4,12	3,34	8,79
IV	1,32	1,23	1,20	1,21	1,36	3,20	-	-	-	-	4,19	3,69	4,13	3,39	7,33
V	1,33	1,42	1,29	1,40	1,32	2,82	7,18 ^a	-	-	-	4,51	3,98	4,07	3,48	8,70
VI	1,33	1,43	1,32	1,41	1,32	2,98	3,44	-	3,69	-	4,94	4,02	4,08	3,53	6,53
VII	1,31	1,40	1,31	1,40	1,31	1,83	4,50	-	3,84	4,03	3,53	3,81	4,67	3,59	8,13
VIII	1,37	-	-	-	-	2,24	4,75	4,10	6,00	2,10	3,90	3,64	5,15	3,51	4,84
Wskaźniki zmian cen (%)															
$\frac{VIII\ 2005}{VII\ 2005}$	105	x	x	x	x	122	106	x	156	52	110	96	110	98	60
$\frac{VIII\ 2005}{VIII\ 2004}$	93	x	x	x	x	107	x	x	x	131	146	112	95	80	101

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ – PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok Pomarańczowy
2004 VII	7,73	8,07	7,77	2,23	1,53	1,83
VIII	7,67	8,07	7,77	2,39	1,54	1,83
IX	7,70	8,10	7,80	2,41	1,58	1,84
X	7,70	7,97	7,83	2,55	1,62	1,86
XI	7,70	8,07	7,70	2,54	1,60	1,86
XII	7,67	8,03	7,63	2,51	1,60	1,83
2004 I-XII	7,68	8,08	7,75	2,36	1,48	1,84
2005 I	7,67	7,97	7,77	2,48	1,59	1,82
II	7,67	8,03	7,87	2,57	1,60	1,82
III	7,83	8,07	8,00	2,59	1,61	1,85
IV	7,80	8,07	7,97	2,48	1,63	1,85
V	7,80	8,13	8,00	2,48	1,63	1,85
VI	7,87	7,13	8,03	2,60	1,60	1,84
VII	7,90	6,97	8,07	2,58	1,60	1,83
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VII 2005</u> <u>VI 2005</u>	100	98	100	99	100	99
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>	102	86	104	116	105	100

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2004 VII	3,22	6,51	4,35	4,72	4,02	9,18	12,25	4,40	5,75	5,23	7,09
VIII	2,74	4,97	2,68	-	-	9,34	7,75	3,59	5,78	4,96	6,94
IX	2,06	3,25	1,88	-	-	8,54	5,73	3,45	5,68	4,71	7,01
X	1,82	3,21	1,92	-	-	-	5,76	3,49	5,59	4,56	6,85
XI	1,78	3,3	-	-	-	-	5,98	3,89	5,47	4,55	5,03
XII	1,79	3,53	-	-	-	-	6,62	4,62	5,05	4,64	4,68
2004 I-XII	2,16	4,99	2,71	5,15	4,81	9,02	11,17	3,86	5,46	4,94	6,27
2005 I	1,79	3,71	-	-	-	-	12,30	4,65	4,83	4,71	4,70
II	1,79	4,01	-	-	-	-	13,97	4,77	4,66	4,52	4,64
III	1,82	4,61	-	-	-	-	12,80	5,05	4,62	4,76	4,75
IV	1,97	5,00	-	-	-	-	12,07	5,39	4,80	4,96	5,23
V	2,13	5,34	-	-	12,73	-	11,71	5,67	4,91	5,24	5,35
VI	2,26	5,66	-	6,44	4,62	-	10,92	6,16	5,01	5,40	5,58
VII	2,35	5,59	5,22	4,92	3,64	9,26	10,79	5,05	5,05	5,28	5,95
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VII 2005</u> <u>VI 2005</u>	104	99	x	76	79		99	82	101	98	107
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>	73	86	120	104	91	101	88	115	88	101	84

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2004 VII	10,72	4,23	2,88	3,50	12,88	6,80	7,40
VIII	10,75	4,23	2,88	3,50	12,80	6,80	7,33
IX	10,81	4,23	2,88	3,50	12,62	6,76	7,15
X	10,81	4,20	2,87	3,50	12,36	6,74	7,09
XI	10,81	4,19	2,88	3,49	12,16	6,64	6,91
XII	10,81	4,16	2,85	3,45	11,86	6,50	6,51
2004 I-XII	10,65	4,23	2,88	3,50	12,48	6,77	7,17
2005 I	10,78	4,13	2,84	3,46	11,66	6,50	6,33
II	10,81	4,13	2,84	3,44	11,24	6,40	6,09
III	10,81	4,12	2,84	3,43	10,66	6,26	5,85
IV	10,81	4,13	2,83	3,43	10,30	6,18	5,65
V	10,83	4,14	2,84	3,43	10,00	6,08	5,54
VI	10,86	4,13	2,85	3,40	9,82	5,98	5,42
VII	10,86	4,12	2,84	3,39	9,74	5,88	5,31
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VII 2005</u> <u>VI 2005</u>	100	100	100	100	99	98	98
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>	101	97	99	97	76	86	72

Źródło: Dane GUS.

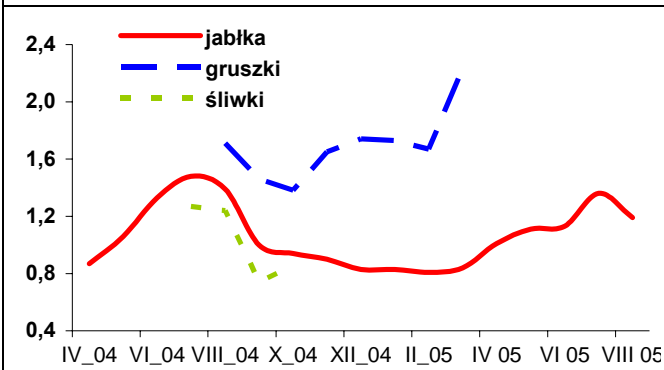
Tab. 12. Relacje cen hurtowych i cen detalicznych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Ceny hurtowe				Ceny detaliczne					
	Jabłko odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Jabłko	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2004 VIII	-	50	-	-	33	72	-	53	115	32
IX	35	64	-	-	26	48	-	53	117	19
X	42	75	-	-	25	46	-	57	112	23
XI	48	86	-	-	25	48	-	80	108	-
XII	48	93	-	-	25	49	-	108	90	-
2004 I-XII	46	99	-	-	28	63	28	68	98	27
2005 I	56	97	-	-	34	53	-	97	143	-
II	58	114	-	-	35	60	-	89	130	-
III	62	131	-	-	34	76	-	92	108	-
IV	53	-	-	-	34	77	-	92	102	-
V	57	-	34	-	36	77	126	95	102	-
VI	58	-	32	-	37	80	43	100	100	-
VII	57	-	39	-	39	101	34	104	98	97
VIII	58	45	-	-	-	-	-	-	-	-

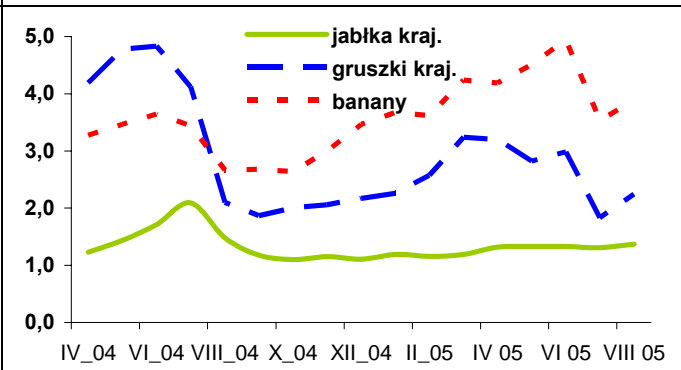
Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP der Markt Obst und Gemüse „Fruit and Vegetable Markets” z poszczególnych miesięcy.

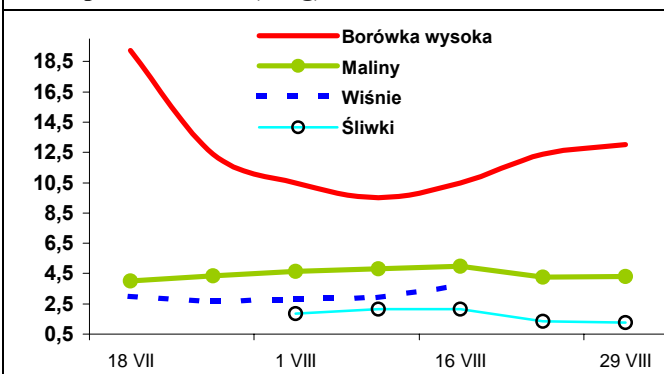
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w 2004 i w 2005 r. (zł/kg)

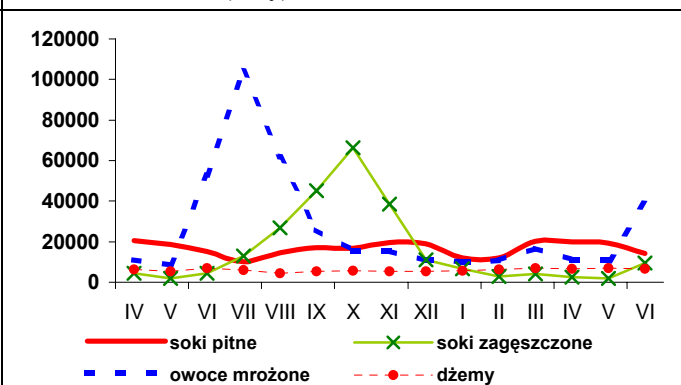
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w 2004 i w 2005 r. (zł/kg)

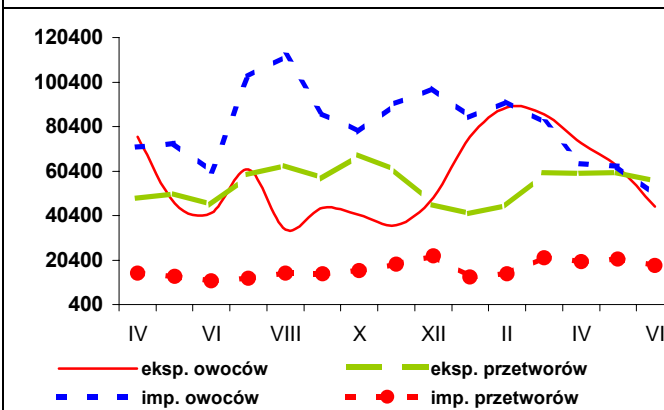
Rys. 3. Ceny skupu owoców deserowych przeznaczonych na eksport w 2005 r. (zł/kg)

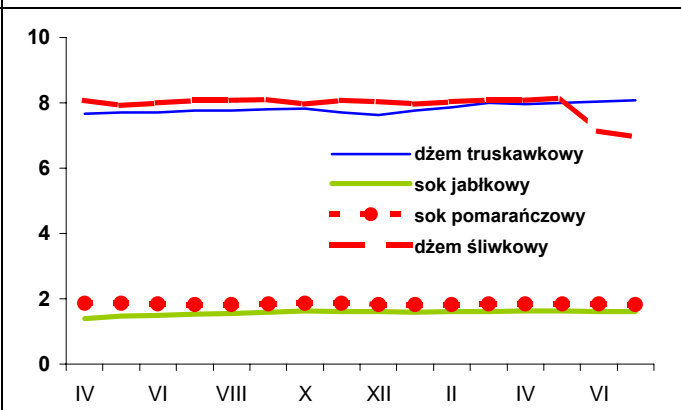
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2004 i w 2005 r. (tony)

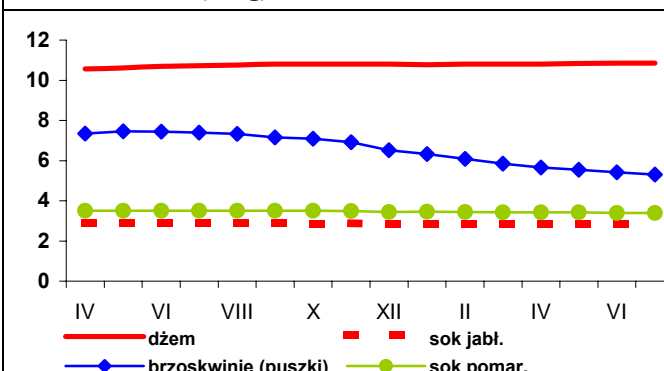
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2004 i 2005 r. (tony)

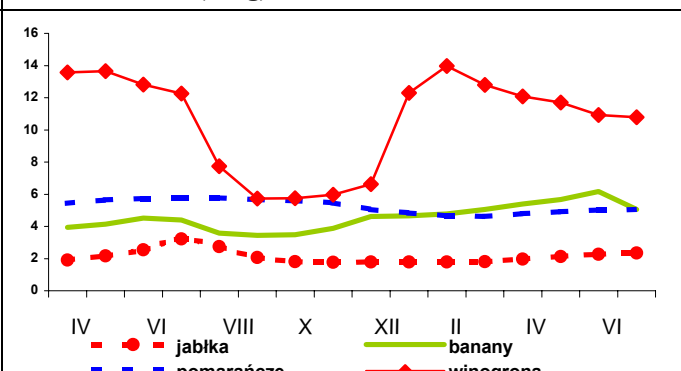
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2004 i 2005 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2004 i 2005 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2004 i 2005 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

W lipcu br. w dalszym ciągu wzrastały dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego do wysokości 805,8 mln l i były wyższe o ok. 10% w porównaniu do roku poprzedniego. Równocześnie przeciętna cena skupu mleka obniżyła się do 89,80 zł/100 l, tj. o 1% w porównaniu do notowanej przed miesiącem. W sierpniu ceny skupu na ogół zaczynają się powiększać i prawdopodobnie ukształtowały się powyżej 90 zł/100 l. Rosnący popyt na jałówki cielne, których przeciętna cena targowiskowa w trzeciej dekadzie sierpnia wzrosła o ok. 7% do 2440 zł/szt, wskazuje na utrzymywanie się tendencji rozwoju chowu bydła mlecznego. Tendencje spadkowe cen skupu mleka w „starych” krajach UE pod wpływem postępującej reformy Wspólnej Polityki Rolnej, a więc obniżki cen interwencyjnych oraz ograniczania subwencji wskazują, że w Polsce sezonowy wzrost cen skupu surowca mlecznego w okresie jesienno-zimowym będzie wolniejszy niż przed rokiem i ceny skupu prawdopodobnie nie przekroczą poziomu osiągniętego w roku ubiegłym.

Pod wpływem zmian popytu zmienia się struktura produkcji wyrobów mleczarskich. Zwiększana jest produkcja głównie półproduktów: mleka przetworzonego, mleka w proszku oraz śmietany, a spośród wyrobów gotowych serów świeżych.

Zahamowany został spadek cen zbytu większości produktów mleczarskich, z wyjątkiem serów dojrzewających. Masło drożeje w zbycie od lutego, kiedy osiągnęło najniższy poziom 10,22 zł/kg. Spadkowi cen zbytu serów dojrzewających towarzyszy stabilny poziom cen serów na rynkach światowych. Importowane sery dojrzewające są z reguły znacznie droższe

od krajowych. W miarę rosnącego importu powstają dwa równoległe rynki: rynek na ogół importowanych, drogich serów dojrzewających oraz rynek serów krajowych o znacznie niższych cenach.

Podobna dywersyfikacja ujawnia się także na krajowym rynku masła, jogurtów, serów dojrzewających i napojów mlecznych. Z kraju eksportuje się tanie masło, śmietanę, jogurt, równocześnie sprowadzając z zagranicy luksusowe produkty zawierające tłuszcze mleczne oraz napoje mleczne.

Według notowań Dairy Markets¹ na rynku Unii Europejskiej w końcu sierpnia ceny kształtowały się:

- masła w blokach: od 2567 EUR/tonę w Polsce do 2837 EUR/tonę w Wielkiej Brytanii, najczęściej 2730-2770 EUR/tonę w Belgii, Niemczech, Francji i Holandii;
- mleka pełnego w proszku: od 2380 EUR/tonę w Holandii do 2420 EUR/tonę we Francji i Niemczech oraz 2464 EUR/tonę w Belgii;
- mleka odtłuszczonego, paszowego: od 1946 EUR/tonę w Polsce i 1955 EUR/tonę w Niemczech oraz 1960 EUR/tonę we Francji i 1970 EUR/tonę w Holandii do 2080 EUR/tonę w Belgii;
- sera Edam w blokach: w Polsce 2620 EUR/tonę, w Niemczech 2730-2840 EUR/tonę.

Powyższe zestawienie wskazuje, że ceny trwałych produktów mleczarskich w Polsce są porównywalne z notowanymi w krajach Zachodniej Europy.

¹ Nr 809 z 25.08.05.

Tab. 1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka zł/100 litrów		
		średnio	kl. ekstra	kl. I
2003 I-XII	7 315,8	71,9	.	.
2004 I-XII	7 682,5	86,7	.	.
2004 VI	717,3	84,0	95,0	64,0
VII	731,8	86,1	98,2	62,7
VIII	703,5	87,5	98,5	68,0
IX	651,1	89,0	99,8	63,8
X	632,5	92,3	101,3	66,8
XI	570,0	95,8	105,1	66,8
XII	590,0	98,3	105,6	74,3
2005 I	610,2	97,2	104,4	70,8
II	568,0	96,3	104,3	71,3
III	651,4	95,3	101,8	67,0
IV	687,9	93,6	99,5	65,2
V	757,1	91,1	99,1	64,8
VI	801,3	90,7	97,3	64,7
VII	805,8	89,8	96,5	62,3
Wskaźnik zmian w %				
$\frac{VII\ 2005}{VI\ 2005}$	100,6	99,0	99,2	96,3
$\frac{VII\ 2005}{VII\ 2004}$	110,1	104,3	98,3	99,4

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab. 2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2003 I-XII	1 992,3	148,7	26,8	241,2	214,8	167,0	286,5	195,2
2004 I-XII	2 080,1	135,2	37,7	255,1	269,6	159,2	295,6	218,7
2004 V	171,7	17,7	2,8	23,0	16,0	15,2	24,9	19,7
VI	172,6	16,3	3,0	21,3	18,9	14,6	21,5	19,9
VII	179,5	16,5	3,7	19,9	26,9	15,6	21,6	19,3
VIII	171,1	13,9	2,9	21,7	25,4	14,1	22,9	19,1
IX	168,9	13,2	2,9	18,7	22,0	14,3	22,7	20,2
X	165,8	11,1	2,7	20,3	21,5	14,5	23,3	18,7
XI	157,3	10,4	2,5	19,4	19,2	12,4	22,6	17,9
XII	166,3	7,6	2,4	17,8	20,7	13,2	23,6	17,3
2005 I	165,0	7,6	2,5	20,8	19,0	12,5	23,3	16,8
II	155,2	6,7	1,8	19,9	18,2	12,0	22,4	16,5
III	178,7	8,8	2,0	21,5	21,8	14,1	27,3	17,6
IV	173,9	12,2	2,4	23,1	24,3	14,1	23,8	17,5
V	188,3	15,2	2,8	21,7	28,8	15,7	24,7	20,0
VI	192,8	17,9	3,3	21,5	32,0	15,0	22,7	20,0
Wskaźnik zmian w %								
$\frac{VI\ 2005}{V\ 2005}$	102,4	117,8	117,9	99,1	111,1	95,5	91,9	100,0
$\frac{VI\ 2005}{VI\ 2004}$	111,7	109,8	110,0	100,9	169,3	102,7	105,6	100,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii 2-2,5% tł.	UHT 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2004 VI	1,11	1,55	8,75	10,51	11,39	12,52	0,81	4,35	6,79	12,07
VII	1,13	1,56	8,84	10,79	12,09	12,95	0,81	4,40	6,85	12,29
VIII	1,14	1,57	8,87	10,89	12,21	12,87	0,81	4,45	6,88	12,39
IX	1,14	1,58	8,85	10,81	12,27	12,89	0,81	4,46	6,91	12,72
X	1,16	1,60	8,96	11,04	12,48	12,89	0,81	4,50	6,98	13,04
XI	1,17	1,61	9,03	11,16	12,56	12,87	0,80	4,54	7,04	13,32
XII	1,19	1,63	9,07	11,18	12,72	12,90	0,81	4,61	7,13	13,35
2005 I	1,27	1,76	7,43	9,20	10,63	10,69	0,79	4,35	7,33	11,59
II	1,27	1,77	7,62	9,36	10,22	10,76	0,77	4,30	7,32	11,28
III	1,21	1,70	8,24	10,61	10,71	11,12	0,76	4,63	7,13	12,64
IV	1,21	1,65	8,13	10,41	10,48	10,81	0,76	4,63	7,15	12,29
V	1,21	1,65	8,12	10,40	10,53	10,72	0,76	4,61	7,13	11,99
VI	1,21	1,65	8,21	10,33	10,75	10,85	0,76	4,59	7,10	11,68
VII	1,21	1,65	8,24	10,36	11,07	11,10	0,74	4,59	7,12	11,60
VIII ^a	1,29	1,79	7,79	9,15	10,24	10,53	.	4,22	.	10,64
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2005</u> <u>VI 2005</u>	100,0	100,0	100,4	100,3	103,0	102,3	97,4	100,0	100,3	99,3
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>	107,1	105,8	93,2	96,0	91,6	85,7	91,4	104,3	103,9	94,4

^a ceny za 1 kg produktu wg ZSRIR za okres 22-28.VIII.2005 r.

Źródło: GUS i ZSRIR..

Tab. 4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (411 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii	UHT								
2004 VI	1,33	2,35	7,59	2,92	3,07	0,62	1,02	1,28	8,97	15,80
VII	1,35	2,36	7,70	2,94	3,18	0,62	1,01	1,29	9,02	15,97
VIII	1,36	2,36	8,14	2,98	3,22	0,62	1,00	1,29	9,06	16,14
IX	1,37	2,35	8,33	3,01	3,24	0,63	1,01	1,30	9,11	16,33
X	1,38	2,36	8,50	3,03	3,26	0,63	1,02	1,31	9,17	16,70
XI	1,40	2,36	8,71	3,05	3,26	0,64	1,02	1,32	9,23	16,90
XII	1,42	2,39	8,78	3,06	3,26	0,64	1,02	1,34	9,28	17,07
2005 I	1,44	2,41	10,13	3,07	3,27	0,64	1,03	1,34	9,33	17,24
II	1,44	2,42	10,22	3,08	3,23	0,63	1,03	1,34	9,39	17,36
III	1,45	2,42	10,24	3,07	3,19	0,63	1,03	1,35	9,41	17,19
IV	1,45	2,43	10,33	3,07	3,16	0,63	1,02	1,35	9,41	17,05
V	1,46	2,43	10,46	3,08	3,14	0,63	1,03	1,35	9,42	16,78
VI	1,46	2,42	10,59	3,07	3,14	0,63	1,03	1,35	9,41	16,48
VII	1,46	2,42	10,61	3,07	3,12	0,63	1,03	1,35	9,41	16,19
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2005</u> <u>VI 2005</u>	100,0	100,0	100,2	100,0	99,4	100,0	100,0	100,0	100,0	98,2
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>	108,1	102,5	137,8	104,4	98,1	101,6	102,0	104,7	104,3	101,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2003 I-XII	107,6	52,0	9,2	0,4	20,0	8,3	5,7	5,3	6,4	1,2
2004 I-XII	129,0	81,2	27,6	52,9	43,7	5,9	8,6	4,1	3,7	1,9
2004 V	9,9	7,0	4,1	1,6	3,8	0,08	0,4	0,2	0,3	0,2
VI	22,2	7,2	5,6	5,0	3,7	0,4	0,5	0,2	1,1	0,2
VII	9,9	8,1	3,4	6,5	4,0	0,5	0,7	0,3	0,4	0,09
VIII	15,2	8,9	2,4	7,5	3,9	0,5	0,8	0,5	0,2	0,1
IX	15,1	8,1	2,2	7,6	4,5	0,6	0,9	0,2	0,1	0,1
X	9,8	6,8	1,9	7,4	4,2	0,6	0,8	0,2	0,3	.
XI	14,2	6,7	1,2	7,1	4,0	0,6	1,3	0,4	0,2	0,1
XII	6,4	5,5	1,2	9,9	4,1	0,9	1,3	0,3	0,3	0,1
2005 I	4,8	5,4	2,1	5,8	5,7	1,0	0,8	0,6	0,2	0,06
II	5,1	6,3	2,4	6,2	7,0	0,7	0,8	0,2	0,2	0,1
III	11,2	7,7	3,1	8,3	7,9	0,9	1,3	0,2	0,2	0,3
IV	12,6	8,1	4,2	10,5	6,4	0,9	1,0	0,4	0,2	0,3
V	15,5	9,0	4,6	17,6	7,4	0,6	1,0	0,4	0,2	0,3
VI	26,0	9,6	4,4	18,3	6,1	0,9	1,2	0,1	0,3	0,4
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{VI\ 2005}{V\ 2005}$	167,7	106,7	95,7	104,0	82,4	150,0	120,0	25,0	150,0	133,3
$\frac{VI\ 2005}{VI\ 2004}$	117,1	133,3	78,6	366,0	164,9	225,0	240,0	50,0	27,3	200,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MRiRW i MF.

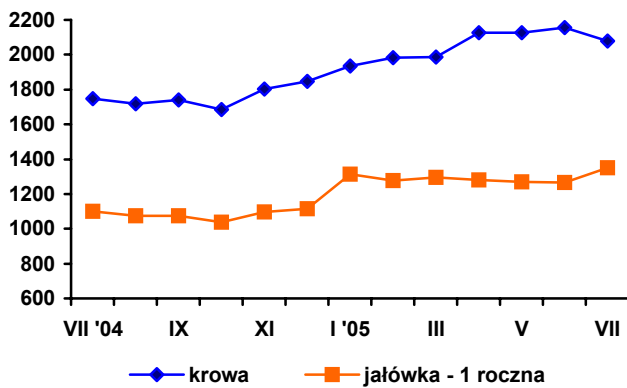
Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tone)

Miesiące	Eksport					Import				
	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne	Mleko w proszku	Sery	Masło i tłuszcze mleczne	Mleko płynne i śmietana	Jogurty i napoje mleczne
2003 I-XII	1 367	2 275	2 065	750	880	1 518	3 246	1 736	797	833
2004 I-XII	1 606	2 352	2 397	547	822	1 704	3 232	2 222	1 432	801
2004 V	1 657	2 198	2 365	1 093	776	2 428	3 313	2 002	1 548	836
VI	1 600	2 332	2 607	890	804	2 104	2 987	2 442	1 255	824
VII	1 796	2 296	2 596	531	835	1 740	2 996	2 557	1 427	1 077
VIII	1 627	2 325	2 546	550	830	1 630	3 098	3 005	1 536	1 036
IX	1 840	2 453	2 398	564	849	2 002	3 178	3 050	1 281	1 014
X	1 817	2 664	2 716	508	826	1 976	3 177	2 946	1 772	.
XI	1 418	2 937	2 790	562	889	1 807	3 676	2 359	1 663	1 233
XII	1 674	2 683	2 406	295	892	1 178	2 996	3 025	1 696	1 043
2005 I	1 743	2 801	2 539	640	900	1 662	3 261	2 618	1 402	1 415
II	1 792	2 530	2 217	654	873	1 889	3 196	3 273	1 572	1 029
III	1 718	2 633	2 493	676	899	1 951	3 293	3 884	1 638	1 182
IV	1 777	2 636	2 275	685	920	1 968	3 413	2 305	1 519	1 188
V	1 514	2 642	2 383	556	905	1 844	3 656	2 233	1 529	1 322
VI	1 801	2 482	2 297	501	888	1 727	3 345	3 528	2 137	1 159
Wskaźnik zmian w %										
$\frac{VI\ 2005}{V\ 2005}$	119,0	93,9	96,4	90,1	98,1	93,7	91,5	158,0	139,8	87,7
$\frac{VI\ 2005}{VI\ 2004}$	112,6	106,4	88,1	56,3	110,4	82,1	112,0	144,5	170,3	140,7

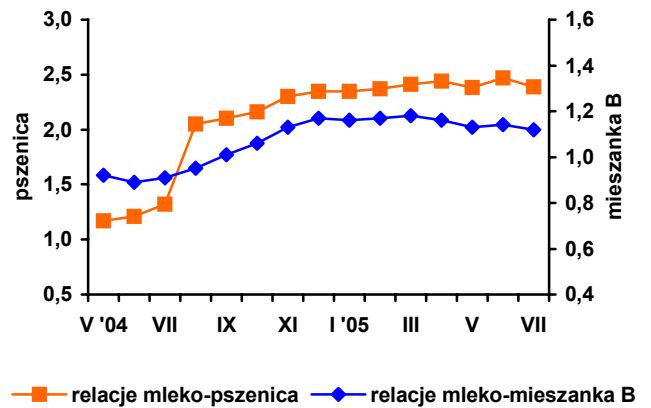
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych CIHZ, MRiRW i MF.

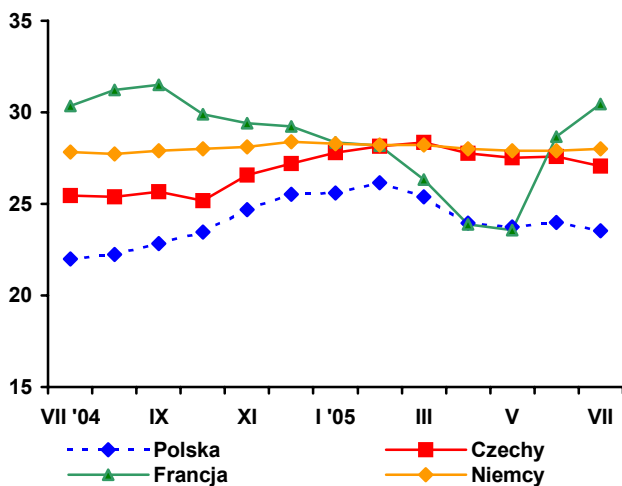
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

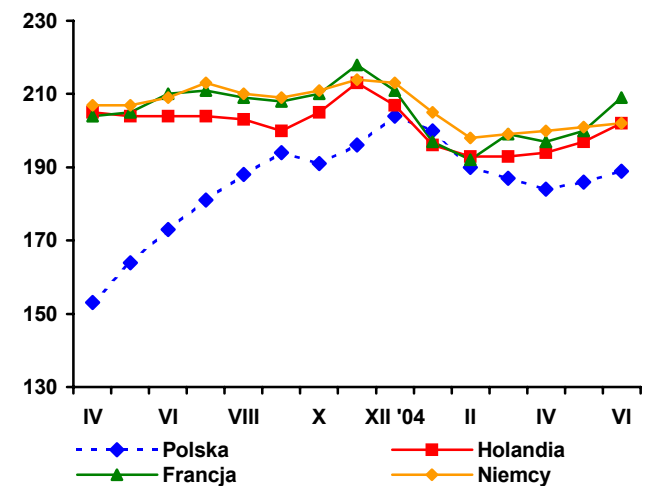
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

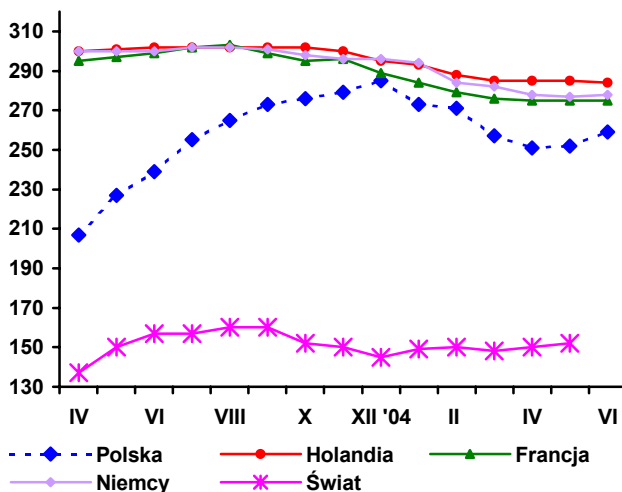
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

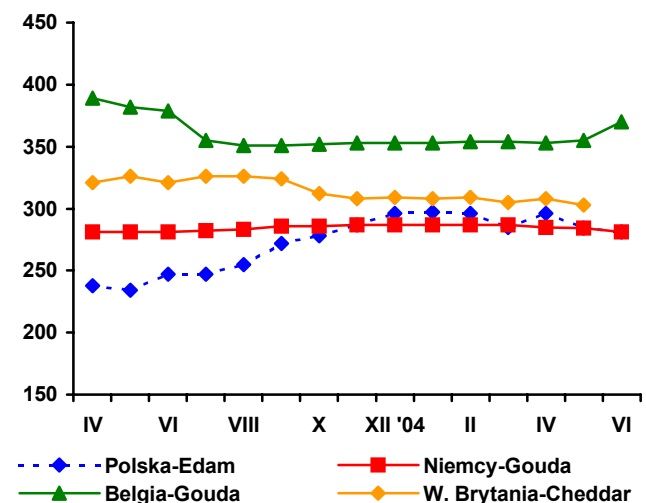
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odłuszczonego w proszku (EUR/100kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

W czerwcu 2005 r. stan pogłowia bydła w Polsce wynosił 5482,3 tys. sztuk i był o 2,4% większy niż przed rokiem. Spis pogłowia wskazuje na korzystne zmiany w strukturze wiekowo-użytkowej bydła w Polsce. Przede wszystkim nastąpił wyraźny wzrost pogłowia młodego bydła, które zwiększyło się z 2225,3 tys. sztuk w czerwcu 2004 r. do 2386 tys. sztuk w czerwcu 2005 r. (o 7,2%). O wzroście pogłowia decydowały cielęta i młode bydło w wieku 1-2 lat. Ich liczebność zwiększyła się, w porównaniu do analogicznego okresu ubr., odpowiednio o 8,9 i 6,7%. Natomiast pogłowie bydła w wieku 2 lat i więcej obniżyło się o 1,6%. Nadal utrzymuje się redukcja pogłowia krów w gospodarstwach. W czerwcu 2005 r. wynosiło ono 2794,5 tys. sztuk wobec 2796 tys. sztuk w czerwcu 2004 r. i 2897 tys. sztuk w czerwcu 2003 r. Wzrost pogłowia bydła odnotowano w 11 województwach, w tym największy: w lubelskim (10,4%), podlaskim (8%), lubuskim (6,8%), opolskim (6,9%), pomorskim (5,6%). Spadek pogłowia bydła wystąpił w 5 województwach, w tym największy w woj. śląskim (10,7%).

O zahamowaniu utrzymującej się w ostatnich latach tendencji spadkowej w chowie bydła, w tym sztuk młodych, zadecydowała poprawa warunków ekonomicznych w tym sektorze, a przede wszystkim wzrost cen skupu żywca wołowego i cielęcego oraz znacząca poprawa relacji cen skupu żywca wołowego do wieprzowego i drobiu. W I półroczu 2005 r. ceny skupu żywca wołowego były średnio o 34,5% wyższe niż przed rokiem. W lipcu br. cena skupu żywca wołowego wynosiła 4,23 zł/kg żywca i była o 1,2% niższa w porównaniu do czerwca br. ale o 8,5% wyższa w porównaniu do analogicznego miesiąca 2004 r. W sierpniu br. ceny skupu kształtowały się na zbliżonym poziomie. Na krajowe cen skupu żywca wołowego duży wpływ mają ceny uzyskiwane w eksporcie. W czerwcu br. średnia cena w eksporcie mięsa wołowego chłodzonego wynosiła 2,13 EUR/kg i była

o ok. 11% niższa w porównaniu do poprzedniego miesiąca, a średnia cena żywca wołowego i cielęcego obniżyła się do 2,31 EUR/kg wagi żywej z 2,35 EUR/kg w maju br. i 2,43-2,49 EUR/kg w miesiącach luty-kwiecień br.

O ile w I kwartale 2005 r. skup żywca wołowego i cielęcego wyniósł 31,2 tys. ton i był o 9,2 tys. ton mniejszy niż przed rokiem, to w II kwartale br. nastąpił jego wzrost do 38,3 tys. ton i był on o 5,1 tys. ton większy w porównaniu do II kwartału 2004 r. W lipcu br. nadal utrzymywały się tendencje wzrostowe w skupie żywca wołowego. Wyniósł on 12,6 tys. ton, tj. o 2,2 tys. ton więcej niż w analogicznym miesiącu ubr. W ostatnich miesiącach bieżącego roku nastąpił również wzrost produkcji przemysłowej wołowiny i cielęciny. W maju i czerwcu 2005r. zakłady zatrudniające powyżej 50 osób wyprodukowały o 0,8-1,0 tys. ton wołowiny więcej niż przed rokiem, a w lipcu br. ich produkcja wyniosła 12,8 tys. ton i była ona o 2 tys. ton większa w porównaniu do analogicznego okresu ubr.

W I półroczu 2005 r. eksport żywca wołowego i cielęcego wyniósł ok. 81 tys. ton w ekwiwalencie mięsa i był o ok. 28 tys. ton większy niż w I półroczu 2004 r. O wzroście eksportu zadecydowała zmiana warunków spowodowana członkostwem Polski w UE, która polegała między innymi na zniesieniu kontyngentów taryfowych na mięso i żywiec wołowy. O ile w I półroczu 2004 r. eksport mięsa wołowego wyniósł 29,3 tys. ton, w tym do UE-25 21 tys. ton, to w I półroczu 2005 r. wzrósł on do ok. 55 tys. ton, w tym do UE-25 do ok. 46 tys. ton. W eksporcie do UE udział mięsa wołowego świeżego i chłodzonego stanowił ok. 80%. Eksport bydła i cieląt obniżył się z 535 tys. sztuk w I półroczu 2004 r. do 390 tys. sztuk w I półroczu 2005 r., w tym cieląt z 411 do 263 tys. sztuk.

Tab. 1. Pogłowie bydła wg stanu z czerwca 2003, 2004 i 2005 r. (w tys. sztuk)

Bydło ogółem	w tym				
	krowy	ogółem	cielęta	bydło w wieku 1-2 lat	bydło w wieku 2 lat i więcej (bez krow)
5 488,9 ^a	2 897,4	2 591,0	1 349	932	310,0
5 382,3 ^b	2 796,0	2 557,7	1 309	916	332,7
5 482,3 ^c	2 794,5	2 671,3	1 424	962	285,3

^a VI 2003 r. ^b VI 2004 r. ^c VI 2005 r.

Źródło: Spis pogłowia wg GUS.

Tab. 2. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie	Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny	
		ogółem	żywiec	mięso		
I-XII 2003	274,2 ^a	92,5	37,7	44,3	5,2	
I-XII 2004	255,7 ^b	117,2	43,4	66,6	3,7	
2004	VI	10,3	11,3	4,5	6,3	0,7
	VII	10,4	11,2	4,6	6,1	0,4
	VIII	9,6	9,9	3,8	5,5	0,2
	IX	11,4	10,8	3,8	6,3	0,7
	X	11,4	11,3	3,8	6,2	0,5
	XI	11,3	10,5	3,1	6,9	0,1
	XII	11,4	10,2	3,0	6,6	0,1
2005	I	9,6	10,9	3,3	6,9	0,3
	II	9,8	11,5	3,2	7,7	1,2
	III	11,8	13,0	3,6	8,8	1,3
	IV	12,9	15,7	4,6	10,4	0,7
	V	13,0	15,5	4,3	10,4	1,1
	VI	12,4	14,8	4,3	9,9	1,4
	VII	12,6	-	-	-	-

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób

^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 3. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie	Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością		
					zbytu	detalicznej	
2004	VI	4,01	10,08	13,20	14,04	3,29	3,50
	VII	3,90	9,01	13,74	15,42	3,52	3,95
	VIII	3,81	8,59	13,67	15,50	3,59	4,07
	IX	3,86	8,96	13,83	15,52	3,58	4,02
	X	3,81	9,63	13,94	15,63	3,66	4,10
	XI	3,78	9,48	13,96	15,77	3,69	4,15
	XII	3,78	9,40	13,95	15,84	3,69	4,19
2005	I	3,82	9,30	14,01	15,86	3,36	4,15
	II	4,06	9,57	14,11	15,86	3,47	3,90
	III	4,17	10,31	14,23	15,98	3,41	3,83
	IV	4,18	9,95	14,26	16,08	3,41	3,85
	V	4,18	9,64	14,33	16,18	3,43	3,87
	VI	4,28	9,79	14,35	16,24	3,35	3,79
	VII	4,23	9,53	14,43	16,41	3,41	3,88
w % ceny	sprzed roku	108,5	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	98,8	-	-	-	-	-

Źródło: Na podstawie danych GUS.

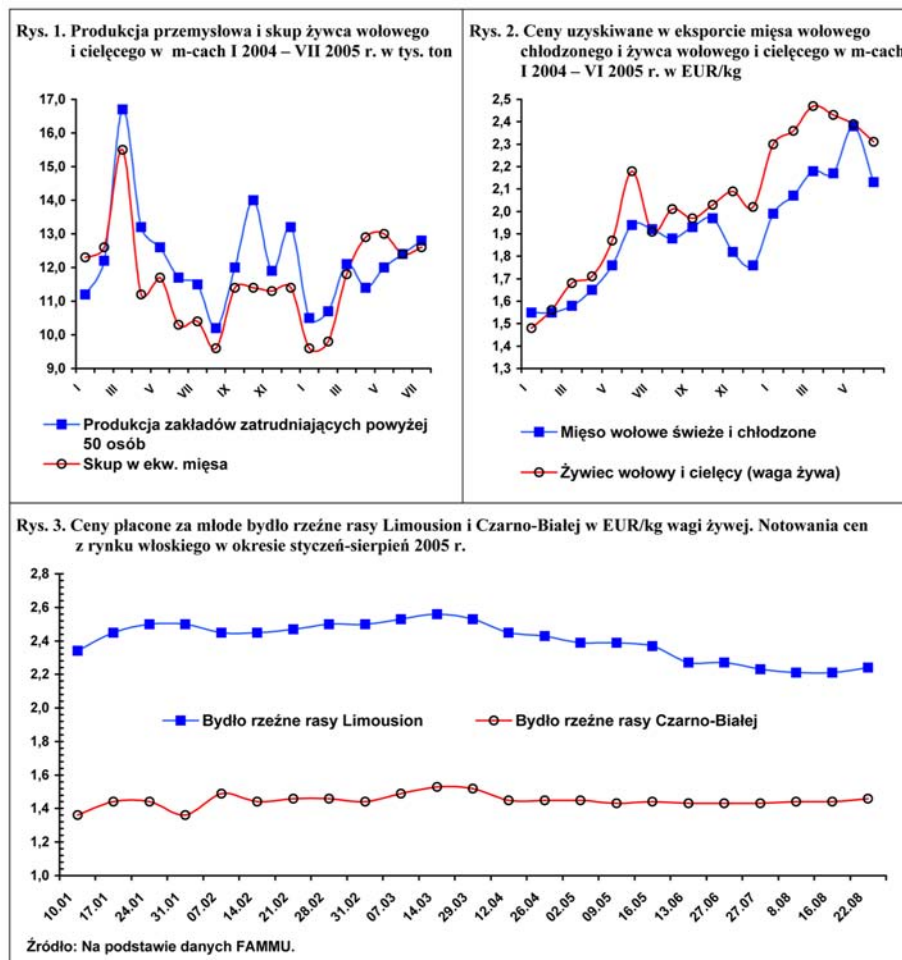
Tab. 4. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	I 2005	II 2005	III 2005	IV 2005	V 2005	VI 2005	VII 2005	VIII 2005	IX ^a 2005
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	4,04	3,74	4,19	4,19	4,15	4,18	4,24	4,22	4,20
Buhaje kl. R	4,48	4,22	4,46	4,57	4,49	4,52	4,92	4,68	4,43
Krowy R+O+P	3,41	3,12	3,57	3,64	3,56	3,59	3,67	3,61	3,49
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	8,56	8,76	8,96	9,53	8,83	8,93	9,35	8,82	9,04
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	9 436	9 065	9 562	9 783	10 089	9 562	9 746	10 817	9 946
Ćwierci z krów rzeźnych	7 270	6 849	7 709	8 166	8 109	7 438	7 912	7 720	7 792
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^b :									
UE-25	287,61	283,10	291,52	301,71	301,05	298,52	289,84	285,60	287,01
Polska	209,66	221,32	224,88	218,46	215,98	220,50	226,01	219,28	218,94

^a z powodu braku danych podany jest ostatni tydzień miesiąca

^b ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustalona przez Komisję w wysokości 2224 euro/tonę kl.R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski

Zależne od siebie ceny żywca i mięsa wieprzowego cieszą się dużym zainteresowaniem uczestników rynku. Ceny żywca oddziałują na zachowanie jego producentów, zaś ceny detaliczne wieprzowiny określają popyt konsumentów wieprzowiny. Dla tych ostatnich istotna jest w zasadzie tylko cena bieżąca, która decyduje o wielkości wydatków na zakup tej samej ilości mięsa w porównaniu ewentualnie z poprzednim okresem. Dla producentów żywca cena ma dodatkowe znaczenie. Przynajmniej część z nich chce wywnioskować dalsze jej zmiany i stosownie do nich dostosować swoje decyzje produkcyjne. Podejmowanie decyzji tylko na podstawie bieżących cen z reguły prowadzi do nieoczekiwanych rezultatów.

Przewidywanie zmian cen nie jest jednak łatwym zajęciem, choć przy znajomości prawidłowości cechujących rynek wieprzowiny może przynosić satysfakcjonujące rezultaty. Pod koniec 2004 r. niektórzy obserwatorzy rynku wieprzowiny obwieścili, że z początkiem 2005 r. nastąpi lawinowy spadek cen żywca wieprzowego i producenci trzody powinni to wziąć pod uwagę. Ocena ta, u podstaw której leżały jak sądzę, obawy o załamaniu się eksportu wieprzowiny, nie potwierdziła się, ponieważ nie istniały inne fundamentalne przesłanki, aby tak się stało. Produkcja trzody znajdowała się nadal w niskiej fazie rozwoju, a popyt przestał już wówczas spadać, bo ceny detaliczne mięsa, po sezonowym spadku cen żywca w okresie zimy i wiosny też zaczęły systematycznie maleć. W lipcu 2005 r. ceny detaliczne mięsa wieprzowego były niższe aniżeli w grudniu 2004 r. o 8%, podczas gdy w lipcu 2004 r. były wyższe niż w grudniu 2003 r. o 20%.

W I półroczu 2005 r. poziom produkcji trzody był niższy o około 5% aniżeli w analogicznym okresie poprzedniego roku. Dlatego też w I kwartale br ceny skupu trzody były o 17% wyższe niż w I kwartale 2004 roku. W II kwartale br. ceny trzo-

dy były niższe niż w I kwartale i znacznie niższe aniżeli w II kwartale 2004 r., ale z taką sytuacją liczyliśmy się, jak i z tym, że w III kwartale ceny znów sezonowo wzrosną, choć będą niższe niż w III kwartale 2004 r. (wykres 1). W sierpniu przeciętna cena skupu trzody wyniosła 4,15 zł, wobec 4,59 w sierpniu 2004 roku.

Duże nasze obawy już od jesieni ubiegłego r. budził natomiast poziom cen trzody w IV kwartale i w całym 2006 r. oraz w I półroczu 2007 r., kiedy podaż trzody, w wyniku postępującej odbudowy pogłowia, będzie osiągać coraz wyższy poziom. Potwierdzeniem tych obaw był reprezentacyjny spis pogłowia trzody przeprowadzony w marcu 2005 roku. Wykazał on co prawda, że ogólne pogłowię trzody było jeszcze nieco niższe niż przed rokiem, ale pogłowię loch prośnych było wyższe o 11%. Spodziewać się należy, że również kolejne lipcowe badanie stanu pogłowia trzody chlewnej wykaże podobny wzrost pogłowia loch prośnych. W rezultacie ogólne pogłowię trzody w lipcu 2005 r. może wynieść około 18 mln sztuk, wobec 17 mln sztuk w 2004 r. i 18,9 w 2003 roku. W końcu roku pogłowię będzie istotnie wyższe niż w połowie roku. W związku z tym przewiduje się, że w grudniu 2005 r. ceny trzody kształtować się będą w przedziale 3,40-3,70 zł/kg żywca, wobec 4,40 zł/kg w grudniu poprzedniego roku. W I półroczu 2006 r. ceny trzody mogą mieścić się w przedziale 3,20-3,40 zł/kg.

Ocenia się, że również w Unii Europejskiej ceny trzody zarówno w IV kwartale br. jak i w I półroczu przyszłego roku będą niższe aniżeli w analogicznych okresach 2004 i 2005 roku.

W I półroczu 2005 r. eksport mięsa wieprzowego i jego przetworów wyniósł około 110 tys. ton, a import około 75 tys. ton, podczas gdy w I półroczu 2004 r. odpowiednio 122 i 33 tys. ton.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów		Import mięsa, podrobów i przetworów	
	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b
2003 I-XII	2 006,0	129,4	250,5	288,9	58,6	98,2
2004 I-XII	1 886,0	94,0	207,6	82,9	123,5	210,8
I	106,3	94,0	24,0	.	0,4	.
II	103,5	90,3	28,5	.	1,5	.
III	120,1	107,5	27,5	.	4,5	.
IV	107,5	110,3	18,3	.	2,8	.
V	99,9	109,4	12,9	.	8,7	.
VI	96,7	101,0	11,2	.	15,4	.
I-VI	978,5	98,2	122,5	124,6	33,3	168,2
VII	93,2	95,9	13,6	.	15,5	.
VIII	91,0	88,3	9,5	.	14,7	.
IX	97,2	95,3	12,6	.	15,8	.
X	94,0	104,8	15,4	.	14,3	.
XI	93,7	98,7	16,1	.	17,0	.
XII	108,4	114,5	17,4	.	12,9	.
2005						
I	85,4	80,3	15,4	64,2	10,5	.
II	95,5	92,3	15,3	53,7	12,1	.
III	116,0	96,6	18,8	68,4	14,7	326,7
IV	102,5	95,3	19,5	106,6	11,9	425,0
V	115,9	116,0	19,1	148,1	11,8	135,6
VI	113,1	116,9	20,6	183,9	11,5	74,7
I-VI	914,2	93,4	108,7	88,7	72,5	217,7
VII	104,1	111,7	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki

^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100. Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, żyta, mieszanki T2, Provit i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Targowiskowa cena żyta w zł/dt	Relacje cen trzoda: żyto	Cena mieszanki T2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T2	Cena Provit w zł/dt	Relacja cen trzoda: Provit	Cena prosiąt w zł/szt.
2004 I-XII	4,11	44,40	9,2
I	3,04	46,32	6,5	86,5	3,5	166,5	1,8	78
II	3,25	48,34	6,7	90,0	3,6	171,0	1,9	75
III	3,80	49,08	7,7	91,4	4,2	173,5	2,2	81
IV	3,97	49,17	8,1	94,1	4,2	177,4	2,2	89
V	4,06	49,29	8,7	98,2	4,1	184,8	2,2	95
VI	4,60	49,55	9,3	99,4	4,6	186,4	2,5	105
VII	4,69	49,08	9,4	99,4	4,7	185,1	2,5	116
VIII	4,65	39,72	11,7	98,8	4,7	181,2	2,6	115
IX	4,95	37,96	13,0	97,5	5,1	176,3	2,8	120
X	4,65	38,92	11,9	93,8	5,0	173,5	2,7	116
XI	4,55	38,01	12,0	92,3	4,9	171,6	2,7	124
XII	4,41	37,38	12,8	90,4	4,9	169,5	2,6	130
2005								
I	3,86	38,13	10,1	87,9	4,4	168,2	2,3	132
II	3,95	38,01	10,4	86,0	4,6	166,9	2,4	136
III	3,95	38,16	10,4	84,7	4,7	164,2	2,4	139
IV	3,60	36,95	9,7	83,7	4,3	163,2	2,2	140
V	3,58	35,13	10,2	82,8	4,3	163,0	2,2	123
VI	3,68	34,08	10,8	82,1	4,5	162,3	2,3	128
VII	3,98	31,82	12,5	81,4	4,9	162,1	2,5	128

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		Schabu Środk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu średk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej	Schabu średk. z/k	Szynki gotowanej	Kielbasy toruńskiej
2004 I-XII	5,27	12,65	15,68	9,92	14,15	19,83	11,78	.	.	.
I	3,90	10,95	14,38	9,08	12,28	18,54	11,09	112,1	128,9	122,1
II	4,17	10,85	14,32	9,00	12,16	18,47	11,04	112,1	129,0	122,7
III	4,87	11,47	14,65	9,20	12,47	18,57	11,02	108,7	126,8	119,8
IV	5,09	11,99	14,95	9,39	13,25	18,91	11,21	110,5	126,5	119,4
V	5,30	12,33	15,18	9,42	13,64	19,11	11,32	110,6	125,9	120,2
VI	5,90	13,44	15,99	10,07	14,46	19,29	11,64	107,6	120,6	115,6
VII	5,90	13,80	16,35	10,39	15,52	20,85	12,16	112,5	127,5	117,0
VIII	5,95	13,66	16,48	10,41	15,36	20,73	12,16	112,4	125,8	116,8
IX	6,35	13,60	16,49	10,48	15,36	20,75	12,31	112,9	125,8	117,5
X	5,96	13,49	16,50	10,56	15,34	20,87	12,49	113,7	126,5	118,3
XI	5,83	13,22	16,48	10,94	15,14	20,75	12,45	114,5	125,9	113,8
XII	5,65	13,02	16,24	10,53	15,78	20,60	12,45	121,2	126,8	118,2
2005										
I	4,95	12,42	15,91	10,17	14,42	20,47	12,40	116,1	128,7	121,9
II	5,06	12,17	15,75	10,08	13,87	20,21	12,20	114,0	128,3	121,0
III	5,06	12,08	15,70	9,96	13,75	20,10	12,10	113,8	128,0	121,5
IV	4,62	11,84	15,61	9,85	13,65	20,10	12,03	115,3	128,8	122,1
V	4,59	11,55	15,59	9,84	13,31	19,84	11,92	115,2	127,3	121,1
VI	4,72	11,58	15,65	9,85	13,07	19,80	11,86	118,3	126,5	120,5
VII	5,10	11,71	15,67	9,83	13,16	19,74	11,84	112,4	126,0	120,4

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

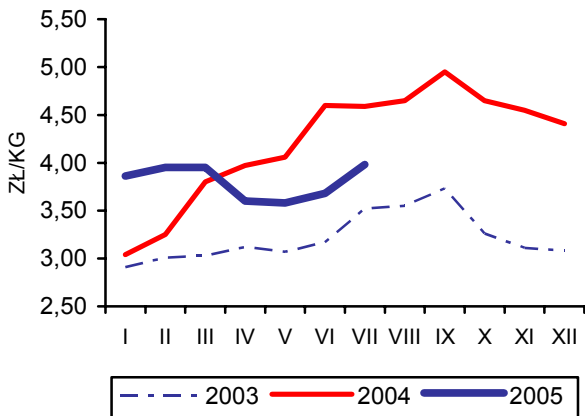
Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata i miesiące	UE-25	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-25	Niemczech	Danii
2004 I-XII							
I	115,57	.	117,40	101,72	.	.	.
II	125,84	.	130,80	105,98	.	.	.
III	136,40	.	141,75	118,25	.	.	.
IV	132,35	.	135,97	120,05	.	.	.
V	129,60	120,61	132,87	115,44	93,1	90,8	104,5
VI	145,74	137,65	149,38	122,47	94,4	92,1	112,4
VII	150,12	143,51	156,79	128,89	95,6	91,5	111,3
VIII	143,59	147,17	159,86	128,39	102,5	92,1	114,6
IX	151,53	155,62	164,23	131,27	102,7	94,8	118,5
X	142,51	151,23	151,26	125,98	106,1	100,0	120,0
XI	140,66	149,29	150,96	126,09	106,1	98,9	118,4
XII	143,02	146,70	154,30	123,93	102,6	95,1	118,4
2005							
I	136,98	134,35	144,70	119,69	98,1	92,8	112,2
II	140,82	137,29	150,98	122,03	97,5	90,9	112,5
III	140,33	135,11	147,54	125,83	96,2	91,6	107,4
IV	131,36	124,00	136,21	121,87	94,6	92,5	101,0
V	132,56	118,30	143,40	116,20	89,2	82,5	101,9
VI	142,85	126,10	151,81	118,42	88,3	83,1	106,5
VII	143,15	135,13	147,54	124,49	94,4	91,6	109,4

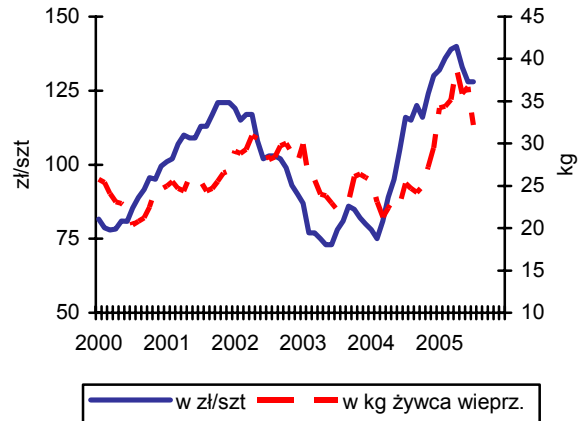
Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

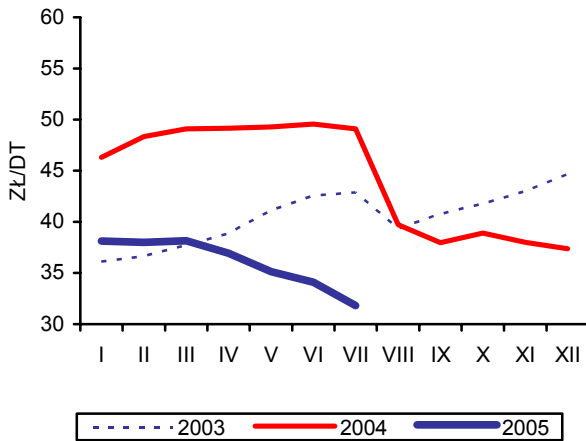
Rys.1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

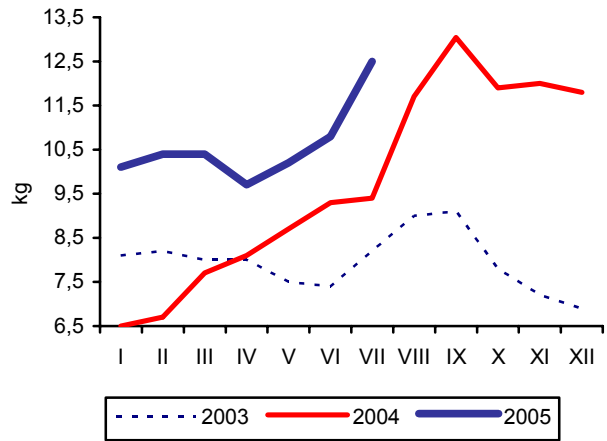
Rys.2. Ceny prosiąt w Polsce

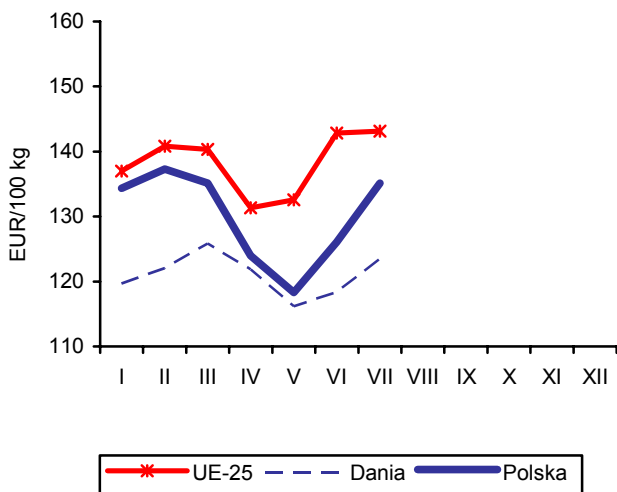
Rys.3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

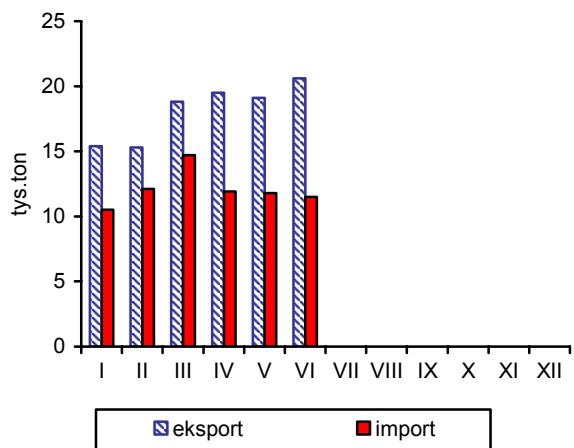
Rys. 4 Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys.5. . Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys.6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

Utrzymuje się wysoki poziom przemysłowej produkcji mięsa drobiowego. W całym pierwszym półroczu 2005 r. była ona o ponad 20% większa niż przed rokiem, a w lipcu o 21% większa. Brak wyraźnej tendencji wzrostowej w bieżącym roku, mimo bardzo dobrej koniunktury, można tłumaczyć ograniczoną wskutek eksportu podażą kurcząt brojlerów. W obawie przed letnimi upałami, producenci piskląt ograniczali też wstawienia. W efekcie w pierwszej połowie 2005 r. sprzedaż tych piskląt była tylko o ok. 4% większa od ubiegłorocznej.

Pozytywny efekt akcesji do Unii Europejskiej dla rynku drobiu utrzymuje się. Rosną obroty międzynarodowe żywcem, mięsem i przetworami z drobiu. Jednocześnie poprawia się dodatnie saldo tych obrotów, które jest niemal dwukrotnie wyższe niż przed rokiem. W pierwszej połowie 2005 roku, import mięsa drobiowego zwiększył się o ok. 10 tys. ton, tj. o 43% w porównaniu z analogicznym okresem 2004 roku, a eksport o 25 tys. ton, tj. o 52,5%.

Coraz więcej zakładów drobiarskich uzyskuje prawo wywozu na rynek unijny. Zakończono zostały też inspekcje przez rosyjskie służby sanitarne, co skutkowało przyznaniem uprawnień do eksportu do Rosji dwunastu polskim zakładom. Nadal jednak występują utrudnienia w handlu ze Wschodem. Kontyngent importowy Rosji przeznaczony dla grupy „pozostałych krajów”, w której znajduje się Polska, jest większości wykorzystywany przez Brazylię. Białoruś podwyższyła cła na mięso drobiowe z 25% do 70% ad walorem (z min. 200 do 650 EUR/tonę). Ukraina wprowadziła pod koniec sierpnia opłaty celne w imporcie mięsa drobiowego w wysokości 10%, ale nie mniej niż 0,4 EUR za 1kg.

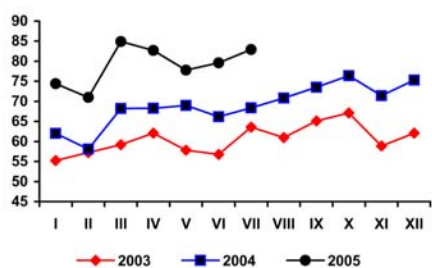
Z pierwszych danych o spożyciu, jakie pojawiły się w 2005 r. wynika, że w pierwszym kwartale bieżącego roku konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych wyniosła 1,46 kg na 1 mieszkańca i była o 3,5% większa niż w roku poprzednim. Spożycie wędlin drobiowych utrzymywało się na poziomie z pierwszego kwartału 2004 r. Konsumpcja drobiu i wędlin obniżyła się jednak w relacji do ostatnich trzech miesięcy 2004 roku.

Nadal utrzymuje się lekka spadkowa tendencja cen przemysłowych mieszanek paszowych i stabilizacja cen piskląt. Niewielki wzrost cen piskląt zanotowano w sierpniu po czteromiesięcznym okresie braku zmian. Z kolei ceny skupu kurcząt od początku roku rosną. Relacje cen żywca i pasz poprawiają się, co tworzy dobrą koniunkturę dla rozwoju produkcji. Wysokim cenom żywca drobiowego sprzyja też wzrost cen żywca wieprzowego i wołowego, głównie wskutek okresu żniw i dużego eksportu mięsa. W sierpniu 2005 r. zahamowana została trwająca od czerwca lekka spadkowa tendencja cen zbytu. Natomiast w detalu po czteromiesięcznym okresie wzrostu, w lipcu ceny mięsa drobiowego obniżyły się o 2 punkty procentowe.

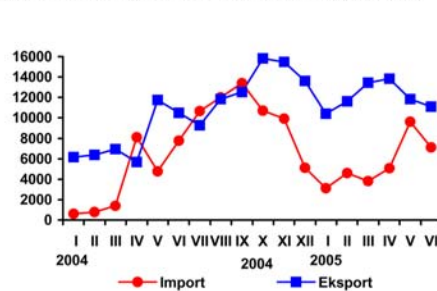
Na rynku indyków ceny piskląt były stabilne. Ceny skupu żywca, po lekkim obniżeniu w lipcu, ponownie wzrosły w sierpniu. Ceny zbytu nadal wykazują tendencję wzrostową. W 2005 r. ich dynamika przewyższa dynamikę cen skupu.

W lipcu i w sierpniu 2005 r. utrzymywały się korzystne dla naszych eksporterów relacje cen mięsa drobiowego w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej. Największe różnice cen występują między Polską a Francją oraz Niemcami a najmniejsze między Polską a Czechami, Słowacją i Holandią. Od kwietnia 2005 r. relacja ceny polskiej i średniej ceny UE-25 zmniejsza się.

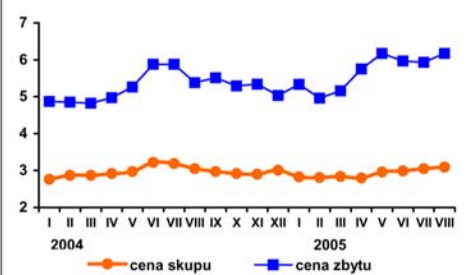
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

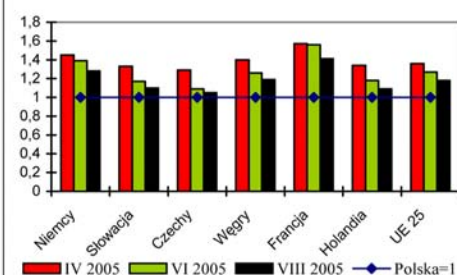
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Relacja cen zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE-25 w kwietniu 2005 r.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005
I	55,2	62,0	74,4
II	57,2	58,1	71,0
III	59,2	68,2	84,9
IV	62,1	68,3	82,7
V	57,8	69,0	77,8
VI	56,8	66,2	79,6
VII	63,6	68,4	82,9
VIII	61,0	70,8	
VI	65,1	73,5	
X	67,1	76,4	
XI	58,9	71,4	
XII	62,1	75,3	

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2004	2005	2004	2005
I	616	3 117	6 142	10 395
II	763	4 614	6 359	11 635
III	1 369	3 804	6 925	13 423
IV	8 111	5 083	5 672	13 816
V	4 757	9 646	11 745	11 818
VI	7 769	7 095	10 494	11 115
VII	10 686		9 285	
VIII	12 032		11 826	
IX	13 416		12 530	
X	10 719		15 844	
XI	9 941		15 474	
XII	5 106		13 621	
RAZEM	85 287		125 917	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg średnio w miesiącu na mieszkańca)

Kwartał	Mięso drobiowe		Wędliny drobiowe	
	2004	2005	2004	2005
I	1,41	1,46	0,20	0,20
II	1,46		0,21	
III	1,54		0,22	
IV	1,62		0,22	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Dynamika cen na rynku kurcząt brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Miesiące	Mieszanka DK grower		Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt)		Tuszka (detal)	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
I	1,019	0,993	0,947	1,001	1,000	0,940	0,988	1,060	1,018	1,083
II	1,031	0,3981	0,916	1,019	1,040	0,993	0,996	0,931	1,044	0,976
III	1,024	0,975	1,000	1,028	1,000	1,011	0,994	1,040	1,033	1,019
IV	1,031	0,982	1,092	1,000	1,017	0,986	1,031	1,114	1,030	1,029
V	1,046	0,992	0,916	1,000	1,017	1,057	1,058	1,073	1,011	1,108
VI	1,018	0,992	1,071	1,000	1,084	1,010	1,118	0,968	1,216	1,019
VII	1,000	0,901	1,000	1,000	0,991	1,020	1,000	0,993	0,988	0,983
VIII	0,985		1,000	1,009	0,956	1,013	0,914	1,040	0,859	
IX	0,981		1,010		0,974		1,024		0,955	
X	0,988		1,000		0,983		0,960		1,011	
XI	0,988		1,009		0,993		1,009		1,009	
XII	0,986		1,000		1,040		0,942		1,014	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Dynamika cen na rynku indyków brojlerów (miesiąc poprzedni = 1)

Wyszczególnienie	Pisklęta		Żywiec (skup)		Tuszka (zbyt)	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005
I	1,000	1,000	0,931	0,956	0,971	1,035
II	1,000	1,000	0,969	0,947	0,950	0,992
III	1,000	1,000	1,032	1,005	1,020	0,923
IV	1,000	1,000	1,052	1,048	0,983	1,083
V	0,880	1,000	0,993	1,101	1,023	0,967
VI	1,050	1,000	1,009	1,009	1,015	1,041
VII	1,000	1,000	1,059	0,986	1,016	1,003
VIII	1,000	1,000	1,002	1,012	0,953	1,026
IX	1,000		0,957		1,037	
X	1,000		0,982		0,987	
XI	1,000		0,989		1,004	
XII	1,000		0,947		1,055	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Relacja ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Polsce do cen w wybranych krajach UE-25 (Polska = 1,00)

Wyszczególnienie	Niemcy	Słowacja	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE-25
2004 XII	1,35	1,25	1,21	1,32	1,20	1,22	1,32	1,26
2005 I	1,49	1,42	1,28	1,48	1,37	1,35	1,44	1,39
II	1,41	1,33	1,25	1,41	1,48	1,28	1,35	1,31
III	1,36	1,30	1,22	1,32	1,41	1,22	1,38	1,32
IV	1,45	1,33	1,29	1,40	1,57	1,34	1,44	1,36
V	1,23	1,10	1,06	1,15	1,34	1,13	1,26	1,21
VI	1,39	1,17	1,09	1,26	1,56	1,18	1,16	1,27
VII	1,33	1,11	1,05	1,20	1,50	1,13	1,13	1,21
VIII	1,28	1,10	1,05	1,19	1,41	1,09	-	1,18

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 7. Zróżnicowanie regionalne cen (w zł/kg)

Miesiące	SKUP						ZBYT									
	Brojler kurecząt			Brojler indyka			Tuszką kurecząt			Tuszką indyka						
	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.	Pln.	Centr.	Pld- Wsch	Zach.
2004 I	2,72	2,76	2,72	2,79	4,09	4,05	-	4,36	4,34	4,84	-	5,16	-	-	-	6,66
II	2,77	2,87	3,01	2,85	4,01	-	-	4,17	4,63	4,68	-	5,14	-	7,33	-	6,05
III	2,87	2,84	2,85	2,92	4,19	3,99	-	4,25	4,30	5,31	-	5,29	-	7,36	-	6,33
IV	2,88	2,88	2,94	2,99	4,39	-	-	4,50	4,61	4,33	-	5,12	-	6,38	-	6,28
V	2,92	2,93	3,01	3,05	4,22	4,34	-	4,55	4,85	5,82	-	5,51	-	7,08	-	6,29
VI	3,13	3,19	3,40	3,27	4,38	-	-	4,49	5,52	5,91	-	6,02	-	-	-	6,31
VII	3,11	3,19	3,22	3,22	4,65	-	-	4,73	5,20	-	-	6,39	-	-	-	6,29
VIII	3,07	3,01	3,00	3,10	-	4,26	-	4,68	5,00	-	-	5,67	-	7,38	-	6,42
IX	2,93	3,01	2,87	2,98	4,46	-	-	4,57	5,10	-	-	5,91	-	6,83	-	6,53
X	2,95	2,90	2,95	2,92	4,36	-	-	4,60	4,95	-	-	5,63	-	7,45	-	6,48
XI	2,92	2,90	2,98	2,88	4,28	-	-	4,46	5,00	-	-	5,79	-	7,40	-	-
XII	2,94	2,94	2,94	3,01	4,07	-	-	4,27	5,15	4,60	-	4,63	-	7,40	-	6,59
2005 I	2,81	2,83	2,85	2,85	3,93	-	-	4,01	5,09	-	-	5,67	-	7,46	-	6,94
II	2,79	2,78	2,81	2,86	3,71	-	-	3,82	4,83	4,67	-	5,10	-	7,44	-	-
III	2,78	2,87	2,95	2,81	3,77	3,45	-	3,79	5,02	5,11	-	5,31	-	6,59	-	6,22
IV	2,81	2,75	2,79	2,84	4,06	-	-	3,87	5,30	-	-	6,08	-	7,37	-	6,68
V	-	3,00	3,07	2,93	4,35	-	-	4,35	5,71	-	-	6,33	-	7,48	-	6,72
VI	3,02	3,01	3,06	2,94	4,45	4,22	-	4,31	5,77	-	-	6,02	-	6,50	-	6,93
VII	3,05	3,08	3,10	3,00	4,33	-	-	4,34	5,88	-	-	6,03	-	6,96	-	6,65
VIII	3,02	3,11	3,15	3,11	4,43	-	-	4,28	5,93	5,93	-	6,36	-	6,60	-	6,85

Źródło: Dane MRiRW.

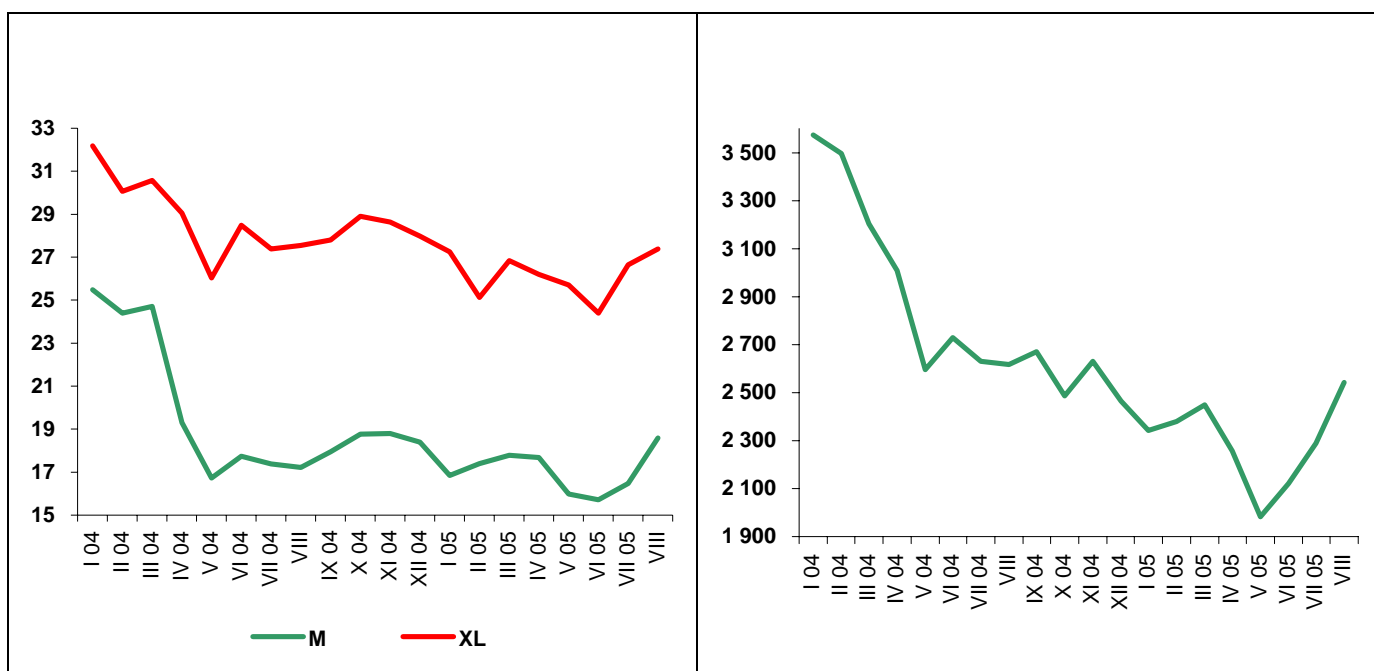

Rynek jaj

Sierpień był kolejnym miesiącem wzrostu cen jaj konsumpcyjnych klasy A, sprzedawanych przez zakłady pakujące. Tempo tego wzrostu uległo przyspieszeniu w porównaniu z lipcem. Najsilniej zdrożały jaja małe, klasy wagowej S, najmniej jaja duże XL. Począwszy od czerwca 2005 r. drożeją też jaja skupowane do przerobu przemysłowego. Trudno jednak jeszcze mówić o odwróceniu długookresowej silnej tendencji spadkowej cen jaj konsumpcyjnych i przeznaczonych do przetworstwa. Mimo wzrostu, w sierpniu 2005 r. jaja konsumpcyjne i do przerobu były o 3,5-4% tańsze niż w 2004 r. i o 35-40% tańsze niż w 2003 roku.

Brak informacji statystycznej o miesięcznej wielkości produkcji jaj oraz niepełne dane o obro-

tach handlu zagranicznego jajami świeżymi, uniemożliwiają analizę bieżącej sytuacji podażowej. Po trzech miesiącach (luty-kwiecień) dużego importu jaj świeżych (1,25-1,50 tys. ton miesięcznie), w maju nastąpił spadek przywozu do 0,6 tys. ton, a w czerwcu dalszy silny spadek do 0,3 tys. ton. Import przetworów z jaj wahał się. W czerwcu był o 23% mniejszy niż w maju. Równocześnie eksport jaj świeżych był nadal wysoki i od kwietnia wykazywał tendencję wzrostową. W czerwcu 2005 roku był on o 5% większy niż w maju i o 48% większy niż przed rokiem. Głównym odbiorcą jaj świeżych są Niemcy i Słowacja, a przetworów z jaj – Czechy, Słowacja, Litwa i Szwajcaria.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
I	80	865	2 301	3 815	64	65	96	345
II	120	1 502	3 174	3 733	19	92	204	343
III	101	1 256	1 684	3 317	46	66	51	207
IV	97	1 386	847	3 766	27	45	52	236
V	91	616	3 084	3 785	31	69	139	223
VI	191	309	2 684	3 965	52	53	73	190
VII	344		2 230		55		55	
VIII	138		2 156		41		104	
IX	241		3 844		63		130	
X	1 478		2 310		66		107	
XI	1 718		2 096		50		331	
XII	956		2 689		69		301	
RAZEM	5 556		29 099		583		1 643	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ – PIB na podstawie danych CIHZ, MRiRW i MF.

Tab. 2. Dynamika cen sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (poprzedni miesiąc = 1)

Miesiące	XL		L		M		S	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
I	0,930	0,974	0,852	0,945	0,875	0,916	0,985	0,975
II	0,934	0,921	0,961	0,987	0,957	1,033	0,947	1,033
III	1,017	1,068	0,996	1,055	1,013	1,022	0,959	0,877
IV	0,950	0,977	0,823	0,963	0,781	0,994	0,814	1,171
V	0,896	0,981	0,858	0,907	0,867	0,904	0,819	0,852
VI	1,095	0,949	1,171	0,993	1,060	0,983	1,025	0,933
VII	0,961	1,010	0,945	1,047	0,979	1,048	1,164	1,023
VIII	1,006	1,111	0,988	1,123	0,991	1,129	0,908	1,178
IX	1,009		1,019		1,042		0,990	
X	1,040		1,049		1,045		1,021	
XI	0,991		0,978		1,002		1,022	
XII	0,977		0,991		0,978		0,972	

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Relacja cen sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), cena polska =1,00

Miesiące	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE-25
2004 V	1,39	1,02	0,94	1,05	-
VI	1,21	0,96	0,95	0,93	-
IX	1,10	0,90	0,95	0,84	-
2005 II	1,02	0,98	0,93	0,78	1,06
III	0,99	1,02	1,00	0,76	1,09
IV	0,98	0,78	0,73	0,77	0,96
V	1,01	0,84	0,75	0,75	1,04
VI	1,00	0,91	0,92	0,79	1,08
VII	0,98	0,96	1,00	0,98	1,11

Źródło: Dane MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

Mniej więcej od początku II kwartału 2005 r., produkcja baraniny w Unii Europejskiej znajduje się w kolejnej fazie spadkowej. Następstwem tego są wyższe aniżeli rok wcześniej ceny jagniąt. W sierpniu br. przeciętna cena jagniąt w UE-25 wynosiła 597.2 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 7% wyższa niż przed rokiem. Ceny owiec ciężkich pozostają na poziomie ubr., gdyż wpływ na nie wywierają wysokie uboje owiec, w tym maciorek owczych w Wielkiej Brytanii. W I półroczu 2005 roku, ogólny ubój owiec w Wielkiej Brytanii wyniósł 5,8 mln. sztuk, w tym maciorek owczych prawie 1 mln sztuk. W obu wypadkach, było to więcej niż w I półroczu 2004 r. odpowiednio o 5 i 14%.

Ceny owiec i jagniąt w Polsce pozostają pod wpływem cen na rynkach Unii Europejskiej. W lipcu przeciętna cena skupu owiec wynosiła 5,91 zł/kg i była o 1% niższa aniżeli rok wcześniej. Niski poziom tej ceny świadczy o dużym udziale owiec ciężkich w skupie.

Ocenia się, że do końca br. produkcja baraniny w Unii Europejskiej będzie malała, a jej ceny będą rosły. W II półroczu powinno też dojść do spadku ubojów owiec w Wielkiej Brytanii. W tej sytuacji spodziewać się można, że ceny już nie tylko jagniąt, ale również owiec ciężkich, będą kształtować się powyżej poziomów ubiegłorocznych. Podobną tendencję powinny wykazywać ceny owiec na polskim rynku.

W I kwartale unijny import mięsa baraniego i jagnięcego ograniczały wyższe aniżeli rok wcześniej ceny jagniąt w Nowej Zelandii. Wyższe niż przed rokiem były też ceny elementów jagnięcych importowanych do Unii Europejskiej. W II kwartale sytuacja ta zmieniła się. Ceny jagniąt na rynku nowozelandzkim jak i w imporcie do Unii Europejskiej są od tego czasu nieco niższe niż przed rokiem.

Ceny owiec i jagniąt w Australii, od początku roku, kształtują się poniżej poziomów ubiegłorocznych. Pomimo to, w I półroczu unijny import baraniny i jagnięciny, wynoszący 9.8 tys. ton był mniejszy o około 20% aniżeli rok wcześniej. Powodem tego był niekorzystny kurs dolara australijskiego w stosunku do euro. Pogłębienie się spadku cen jagniąt australijskich w lipcu i sierpniu wpłynęło jednak na ożywienie unijnego importu. W lipcu import owiec i jagniąt z Australii do Unii Europejskiej był wyższy o około 30%, a w sierpniu o ponad 50% aniżeli w analogicznych miesiącach poprzedniego roku.

W I półroczu 2005 r. polski import baraniny i jagnięciny wyniósł około 33 tony, w tym z Australii i Nowej Zelandii około 14 ton. W obu wypadkach był on niższy niż w I półroczu 2004 r. odpowiednio o około 40 i 50%.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2003	2004	2005 P	Zmiana w % 2005/2004
I półrocze	1 393	1 477	1 474	0
II półrocze	1 248	1 146	1 150 S	0
Rok	2 641	2 623	2 624	0

P - prognoza, S - szacunek

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ – PIB.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Wyszczególnienie	2003		2004		2005 P	
	ogółem	w tym: I półrocze	ogółem	w tym: I półrocze	ogółem	w tym: I półrocze S
Eksport	1 256	853	1 339	608	1 400	897
Import	394	37	140	53	100	33
Saldo	+862	+816	+1199	+555	+1 500	+864

S - szacunek P - prognoza

Źródło: Dane CIHZ oraz prognoza IERiGŻ – PIB.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
2004	6,49	7,75	8,36	7,66	5,03	6,37	5,95	5,77	6,29	4,92	6,46	7,97	6,59
2005	7,36	5,85	7,63	6,67	6,53	6,43	5,91	x	x	x	x	x	X
miesiąc roku poprzedniego = 100	113,4	75,5	91,3	87,1	129,8	101,0	99,3	x	x	x	x	x	X

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ – PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową		Cena za wagę żywą		Cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
27.02.2005	-	-	-	-	6,5	1,66	13,8	3,53
27.03.2005	9,2	2,23	19,6	4,76	6,4	1,55	13,6	3,33
24.04.2005	8,2	1,94	17,4	4,11	5,9	1,39	12,6	2,98
22.05.2005	-	-	-	-	5,9	1,42	12,6	3,04
19.06.2005	-	-	-	-	5,9	1,44	12,6	3,08
17.07.2005	-	-	-	-	5,8	1,43	12,3	3,04
14.08.2005	-	-	-	-	5,8	1,44	12,3	3,05

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
2004	18,20	18,30	18,90	19,00	19,70	19,70	21,00	22,80	22,10	22,10	23,70	24,20	20,80
2005	24,12	23,52	24,16	24,16	24,28	23,37	23,46	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	132,5	128,5	127,8	127,2	123,2	118,6	111,7	x	x	x	x	x	x

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-25 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
UE-25													
2004	617,3	540,1	522,0	516,2	484,9	461,0	522,8	554,2	593,3	635,6	645,1	613,1	558,8
2005	558,2	498,2	539,8	561,7	512,0	536,5	566,4	597,2	x	x	x	x	X
miesiąc roku poprzedniego = 100	90,4	92,2	103,4	108,8	105,6	116,4	108,3	106,7	x	x	x	x	X
Włochy													
2004	627,3	529,6	527,2	572,6	550,5	514,6	511,8	570,2	578,8	625,5	634,7	652,1	574,6
2005	564,4	535,3	664,5	559,9	553,2	626,0	619,1	628,1	x	x	x	x	X
miesiąc roku poprzedniego = 100	89,9	101,1	126,0	97,8	100,5	121,6	121,0	110,2	x	x	x	x	X

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
UE-25													
2004	403,9	424,0	430,0	444,5	427,5	403,4	384,9	377,9	366,0	385,4	391,2	330,9	331,3
2005	397,3	385,9	397,9	410,2	423,7	407,9	383,7	380,3	x	x	x	x	X
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,4	91,0	92,5	92,3	99,1	101,1	101,2	100,6	x	x	x	x	X
Wielka Brytania													
2004	371,6	408,6	418,2	440,5	431,8	412,7	377,0	361,5	357,0	343,3	340,2	350,7	384,4
2005	357,1	358,8	365,8	395,8	431,2	403,8	355,4	348,3	x	x	x	x	X
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,1	87,8	87,5	89,9	99,9	97,8	94,3	96,3	x	x	x	x	X

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt i owiec w Nowej Zelandii oraz mięsa jagnięcego w eksporcie do UE, w 2005 roku

Miesiące	Jagnięta o wadze 15 kg		Owce o wadze 21 kg		Ceny w eksporcie do UE				NZD/EUR
	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	NZD/sztukę	Zmiana ceny w stosunku do analogicznego. miesiąca sprzed roku (%)	Udźca jagnięcego		Połdewicy jagnięcej		
					NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	NZD/100 kg cwe	w % ceny sprzed roku	
II	59,73	105,8	40,10	99,0	887	120,4	1 088	102,5	0,549
III	59,65	105,1	39,17	94,6	855	111,5	1 073	99,0	0,554
IV	60,70	107,8	40,19	98,9	844	107,9	1 074	106,8	0,562
V	57,96	95,5	42,07	96,3	836	103,2	1 062	91,4	0,566
VI	63,97	99,9	44,15	93,6	816	98,7	1033	89,5	0,583
VII	65,81	100,1	42,39	91,2	831	99,8	1054	91,3	0,566
VIII	66,77	96,2	43,22	88,5	814	100,0	1049	91,9	0,566

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Agro-Fax i Fencepost, New Zealand.

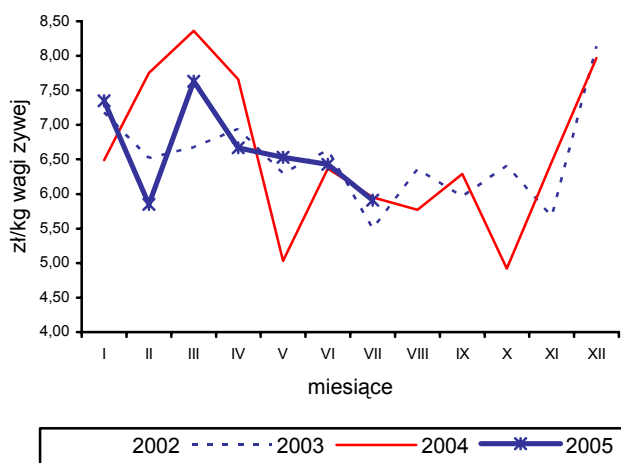
Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2004												
AUD/100 kg cwe	373	366	352	349	370	422	509	475	374	337	351	335
2005												
AUD/100 kg cwe	351	348	343	335	341	390	407	407	x	x	x	X
miesiąc roku poprzedniego = 100	94	95	97	96	92	92	80	86	x	x	x	X

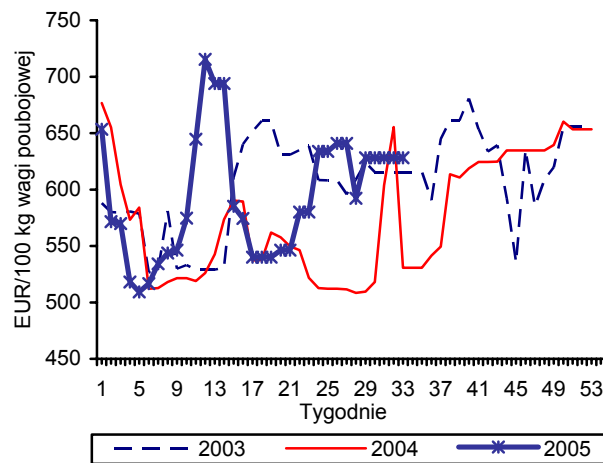
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Ernst&Young Food&Agrobusiness oraz MLA, Australia.

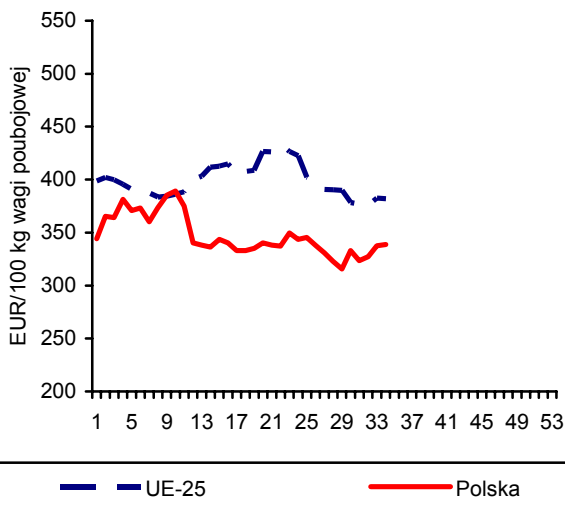
Rys.1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

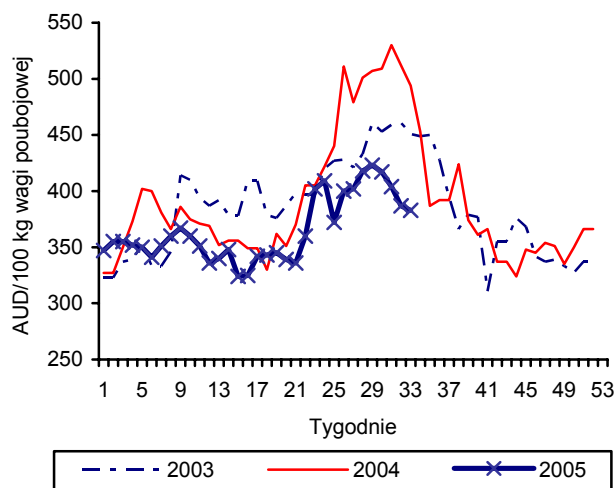
Rys. 4. Ceny jagniąt we Włoszech

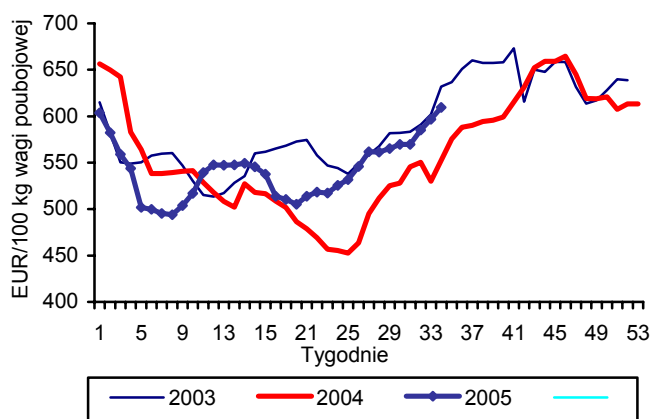
Rys. 2. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-25 i w Polsce

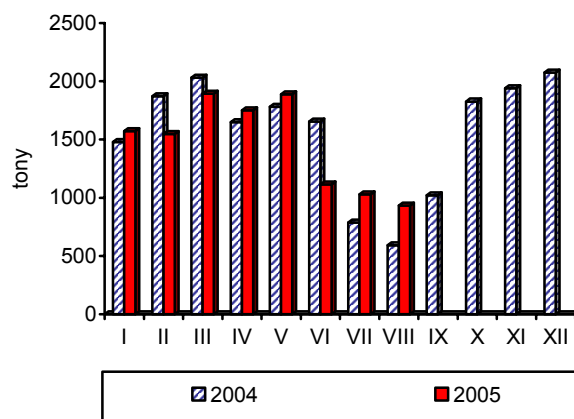
Rys. 5. Ceny jagniąt w Australii

Rys. 3. Ceny jagniąt w UE-25

Rys. 8. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

Redukcja floty, zakaz połowów dorsza oraz wysoka temperatura wody w Bałtyku spowodowały że w lipcu polscy rybacy odłowili zaledwie 3 340 ton ryb – o ponad 50% mniej niż w roku ubiegłym. Bardzo niskie były zwłaszcza połowy szprotów (spadek o 70%) oraz śledzi (spadek o 55%), natomiast coraz większy nakład połowowy koncentrowany jest na storni (flądrze). W okresie styczeń – lipiec odłowiono 7,9 tys. ton tych ryb – o 55% więcej niż przed rokiem. Znaczna ich część jest eksportowana (blisko 2 tys. ton w I półroczu 2005 r.) w postaci mrożonej na Ukrainę (po ok. 1,70 zł/kg) oraz jako ryby filetowane do Danii (po ok. 11 zł/kg).

W I półroczu 2005 r. finalna produkcja przemysłu rybnego (zakłady zatrudniające 50 i więcej osób) wyniosła 150,2 tys. ton i była o 28,4% wyższa niż przed rokiem. W porównaniu z rokiem ubiegłym w największym stopniu wzrosła produkcja przetworów i konserw rybnych (o blisko 45%), w tym śledzi o 15,8%, które w znacznej części eksportowane są na rynek niemiecki (trafiło tam ok. 12,6 tys. ton przetworów ze śledzi – czyli ok. 35% całej produkcji). Spadła produkcja mrożonych filetów z ryb morskich (o 11,5% – 15,8 tys. ton) na rzecz ryb morskich mrożonych (aż o 76,6% – 16,1 tys. ton).

Według wstępnych danych eksport ryb i produktów rybnych¹ w I półroczu 2005 r. wyniósł 75 tys. ton (867,3 mln zł) i był odpowiednio o 9,6% (14,2%) większy niż w tym samym okresie roku ubiegłego. W strukturze towarowej eksportu, podobnie jak w latach wcześniejszych dominują konserwy i przetwory z ryb (33,1%) oraz filety i mięso rybne (23,5%). Jednak najdynamiczniej rozwija się sprzedaż ryb wędzonych (głównie łososi), których wywóz w analizowanym okresie podwoił się. Spośród gatunków najczęściej sprzedajemy śledzi (24,5%), szprotów, sardynek i sardynelii (15,5%), dorszy (15,4%) oraz łososi (11,5%). Import ryb i przetworów rybnych (stanowiący podsta-

wowy surowiec dla krajowych przetwórci rybnych) zwiększył się w tym czasie do 138,7 tys. ton (o 9,6%) i osiągnął wartość 912,6 mln zł (wzrost o 10,1%). Kupujemy w zdecydowanej większości filety rybne (38,7%) oraz ryby mrożone (27,0%), których import w porównaniu z I półroczem 2004 r. nieznacznie wzrósł (o 2,5%). W strukturze gatunkowej importu dominują śledzie (23,5%), makrele (11,5%), łososie (10,7%) oraz mintaje (9,3%). Średnia cena eksportowanych ryb i produktów rybnych w I półroczu 2005 r. wyniosła 11,56 zł/kg (wzrost o 4,2%), a importowanych 6,58 zł/kg (wzrost o 0,4%).

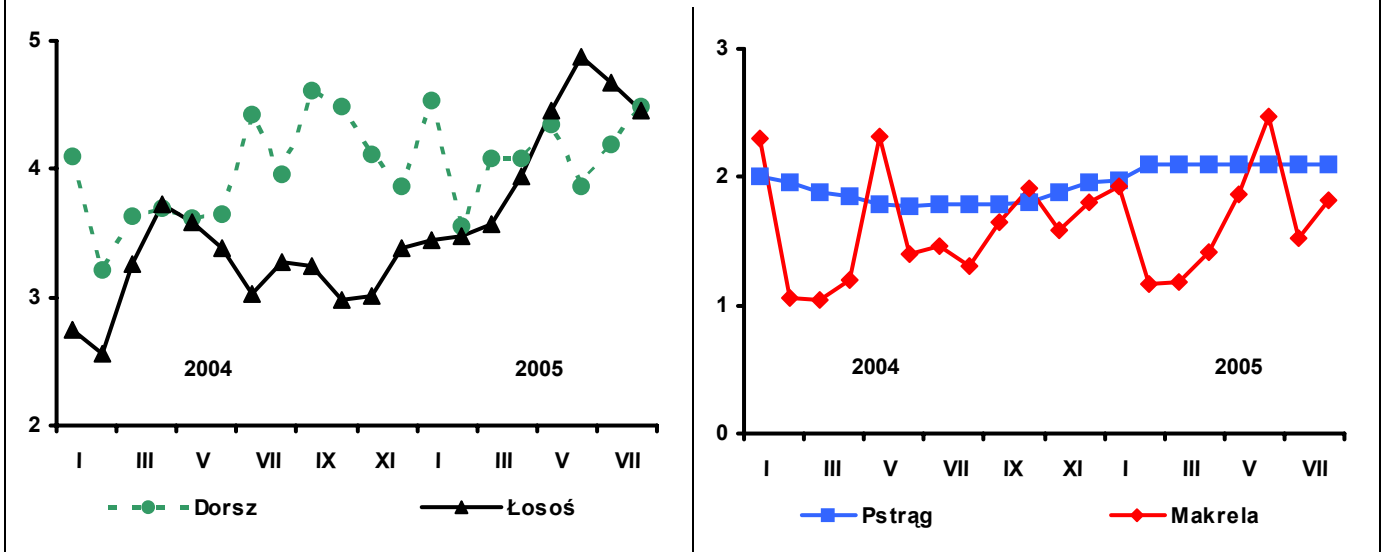
W czerwcu, po 3 miesięcznym okresie wzrostu, spadł wskaźnik zmian cen produkcji sprzedanej przemysłu rybnego i wyniósł 99,8%. W obrocie hurtowym potaniały zwłaszcza świeże niepastrzone pstrągi (o 1,9%). Na stałym poziomie, od kilku miesięcy, utrzymują się ceny filetów z morszczuka (w lipcu 8,69 zł/kg) i filetów z mintaja (7,79 zł/kg), zdrożały natomiast żywe karpie (od maja o 3,9%). Na szczeblu detalicznym ryby i przetwory rybne podrożały w lipcu, w stosunku do czerwca, o 0,1%, a w ciągu roku o 2,9%. Tradycyjnie największy wzrost cen dotyczył konserw (o 0,4%), zahamowana została natomiast w lipcu tendencja wzrostowa cen śledzi i innych ryb morskich solonych, które od początku roku zdrożały o 4,4%. Według danych GUS produktem rybnym który najbardziej podrożał w lipcu były szproty w oleju (o 0,9%), a krewetki staniały o 0,7%.

Oferta sprzedaży bezpośredniej ryb w portach jest niewielka. Zakłady przetwórcze skupowały śledzie w asortymencie D w granicach 1,15-1,30 zł/kg, a w asortymencie S od 0,90 do 1,05 zł/kg. Szproty, podobnie jak w czerwcu, wyceniane były na 0,45 zł/kg.

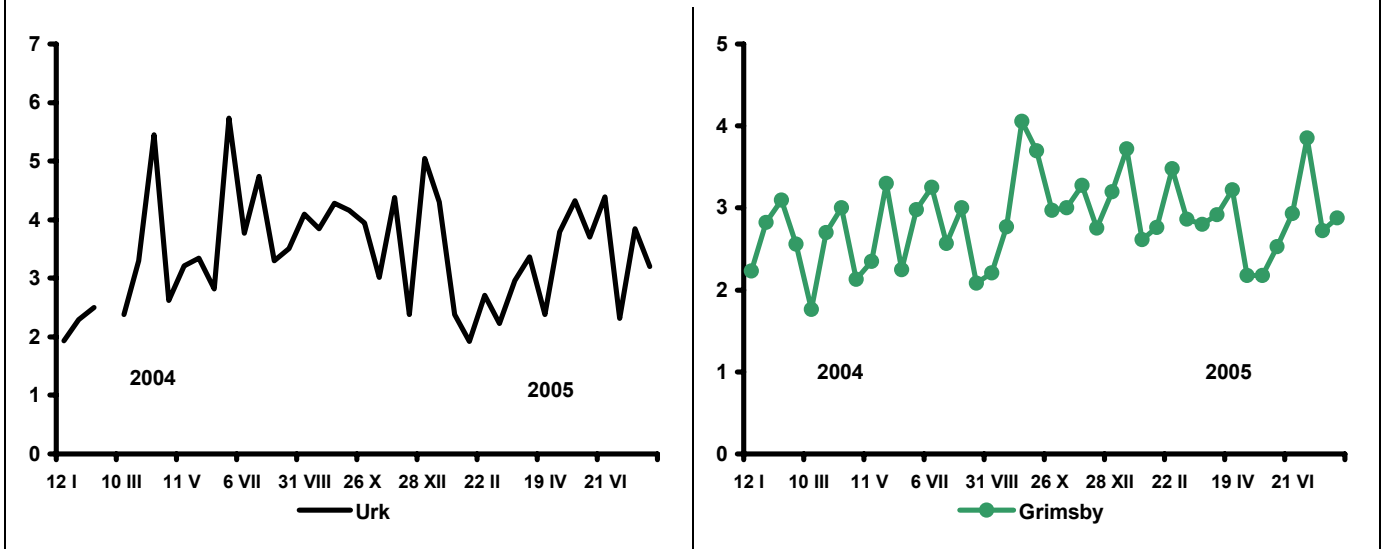
¹ bez eksportu z burt statków

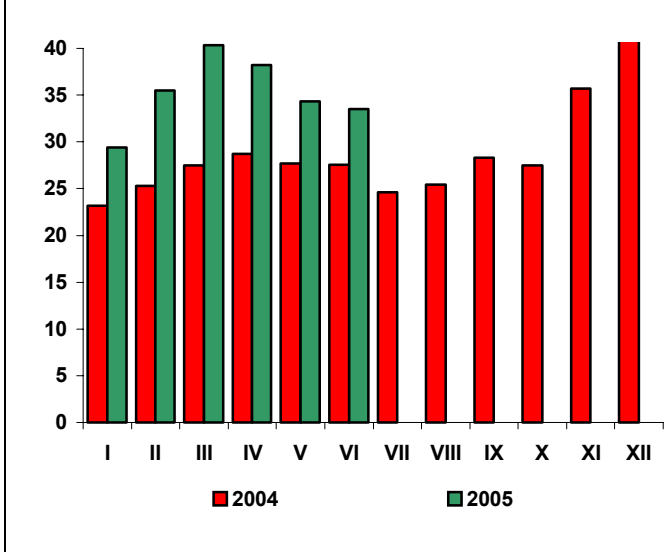
Rys. 1. Ceny świeżych ryb na aukcji w Hiszpanii (EUR/kg)

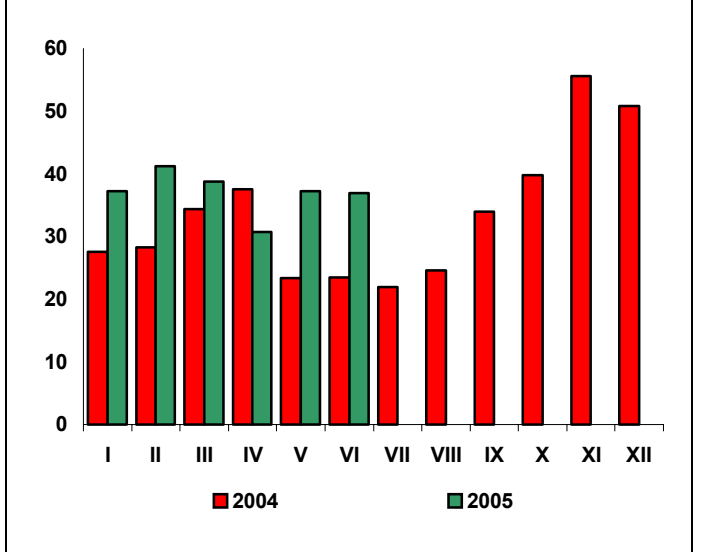
Rys. 2. Ceny dorszy w portach w Holandii i Wielkiej Brytanii (EUR/kg)

Rys. 3. Eksport ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Rys. 4. Import ryb i produktów rybnych (mln EUR)

Źródło: Rys.1 – www.mercabarna.es, Rys.2 – Worldfish Report, Rys. 3 i 4 – dane CIHZ, MRiRW oraz MF.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W lipcu br. odnotowano istotny, głębszy niż przed rokiem, sezonowy spadek cen żywności. W porównaniu z czerwcem br. łączne ceny detaliczne artykułów żywnościowych i napojów bezalkoholowych zmalały o 1,7%, wobec spadku o 0,8% w czerwcu ubiegłego roku. Zdecydowała o tym znacząca obniżka cen warzyw (o 19,4%), w tym zwłaszcza ziemniaków (o 42,3%), ogórków (o 34,6%) i pomidorów (o 24,5%). Poza warzywami potaniały także wszystkie pozostałe grupy artykułów żywnościowych z wyjątkiem ryb i owoców. Niższe niż przed miesiącem były ceny mąki (o 1,2%) i ryżu (o 0,8%). Mniej niż w czerwcu br. konsumenci płacili za cukier (o 0,5%), tłuszcze zwierzęce oraz artykuły z grupy „mleko, sery, jaja” (po 0,4%). W grupie tłuszczów zwierzęcych zmniejszyły się głównie ceny tłuszczów tkankowych (o 1,4%), przy nieznacznej redukcji cen masła (o 0,1%). Łącznie ceny produktów mleczarskich zmalały o 0,2%, zaś jaj – o 1,8%. Tańsze były również oleje roślinne (o 0,3%). Ceny mięsa i jego przetworów obniżyły się średnio o 0,2%. Potaniało mięso drobiowe (o 1,1%), podroby (o 1,3%) oraz przetwory mięsne i wędliny (o 0,2%). Za mięso wołowe należało zapłacić o 0,9% więcej, a za wieprzowe – o 0,5% więcej niż w poprzednim miesiącu. Droższe były owoce (o 5%), w tym zwłaszcza jagodowe (o 12,2%) i jabłka (o 3,4%), przy spadku cen owoców południowych (o 22,8%).

W okresie grudzień 2004 r. – lipiec 2005 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych obniżyły się o 1,9%, wobec wysokiego wzrostu – o 6,4% - odpowiednio przed rokiem. Spadek cen żywności był efektem ustąpienia impulsów cenowych obserwowanych w okresie poprzedzającym akcesję i w pierwszych miesiącach członkostwa Polski w Unii Europejskiej oraz zmian uwarunkowań wewnętrznych związanych z produkcją rolniczą. Miał on istotny wpływ na spowolnienie dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacji)¹. Dotyczył głównie tych grup żywności, w których w ubiegłym roku odnotowano największe podwyżki, tj. artykułów mięsnych, cukru, produktów zbożowych oraz tłuszczów jadalnych. W lipcu br., w stosunku do grudnia 2004 r., ceny mięsa i przetworów zmalały średnio o 2,8%, w tym mięsa wieprzowego o 7,7%, wędlin o 2,8% i podrobów świeżych o 5%. Ceny cukru obniżyły się o 10,7%, a tłuszczów jadalnych o 3,0%, w tym masła o 3,4%. Spadły również ceny pieczywa i produktów zbożowych (o 0,5%, w tym mąki o 5,4%), warzyw (o 7,2%) oraz jaj (o 7,1%).

Podniosły się natomiast ceny mięsa wołowego (o 2,8%) i drobiowego (o 2,0%), ryb (o 1,2%), owoców (o 1,6%) i napojów bezalkoholowych (o 0,3%).

Bezwzględny spadek cen wielu podstawowych towarów żywnościowych w pierwszych siedmiu miesiącach br. nie zrekomensował wydatnego ich wzrostu w 2004 r. W rezultacie w okresie styczeń-lipiec 2005 r. nominalne ceny żywności ukształtowały się na poziomie średnio o 3,6% wyższym niż w analogicznym okresie przed rokiem (realne wzrosty o 0,9%). Istotnie, bo o 7,1% zwiększyły się w porównywanym okresie ceny mięsa i przetworów, w tym mięsa wołowego o 27,4% i wieprzowego o 7,0%. Ceny cukru podniosły się o 11,9%. Wzrost cen tłuszczów wyniósł 5,9%, w tym tkankowych 24,5% i masła 8,2%. Artykuły mleczarskie podrożały średnio o 4,8%, ryby o 3,2%, a pieczywo i przetwory zbożowe o 2,3%, w tym ryż o 17,1%.

Odnotowany w pierwszych siedmiu miesiącach br. wzrost gospodarczy nie znalazł dostatecznego odzwierciedlenia w poprawie sytuacji dochodowej ludności. W stosunku do analogicznego okresu przed rokiem wynagrodzenia realne brutto wzrosły zaledwie o 0,1% (przed rokiem zwiększyły się o 2,1%), pracownicze emerytury i renty realne brutto zmalały o 0,1% (przed rokiem wzrosły o 1,6%), a emerytury i renty realne brutto rolników indywidualnych obniżyły się o 1,2% (wobec spadku o 0,1% przed rokiem). Żywność podrożała względem dochodów. Nastąpił spadek siły nabywczej płac i świadczeń społecznych w odniesieniu do wielu podstawowych artykułów żywnościowych, zwłaszcza cukru, tłuszczów wieprzowych, wyrobów mleczarskich, mięsa wołowego, wędlin, ryb, makaronów i ryżu. Wyniki badań budżetów rodzinnych potwierdzają spadek spożycia tych produktów. W dalszych miesiącach br. możliwe jest zahamowanie tych tendencji. Wzrost popytu na żywność jest natomiast mało realny z uwagi na rosnące obciążenie budżetów rodzin wydatkami stałymi.

¹ Według GUS spadek cen żywności w lipcu obniżył wskaźnik inflacji o 0,47 pkt. procentowego. W efekcie w okresie styczeń – lipiec 2005 r. ceny konsumpcyjne ogółem wzrosły o 0,4%, wobec wzrostu o 3,4% przed rokiem. Według NBP wskaźnik inflacji bazowej po wyłączeniu cen żywności i paliw (tzw. „inflacja netto”) wyniósł 100,2.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu 2005 r.

Wyszczególnienie	VII 2005			I-VII 2005
	VI 2005=100	XII 2004=100	VII 2004=100	I-VII 2004=100
OGÓŁEM	99,8	100,4	101,3	102,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,3	98,1	99,2	103,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,3	102,3	102,9	102,5
Odzież i obuwie	99,4	95,2	94,6	95,0
Mieszkanie	100,4	101,7	102,7	103,7
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,5	102,0	103,2	104,1
w tym nośniki energii	100,8	102,2	103,8	103,5
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,9	100,2	100,8	101,9
Zdrowie	100,2	102,2	102,5	102,5
Transport	101,6	103,5	105,6	104,8
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	103,5	108,8	113,1	109,9
Łączność	100,0	100,1	100,0	99,9
Rekreacja i kultura	100,4	101,3	100,5	100,8
Edukacja	100,0	100,3	103,7	103,8
Restauracje i hotele	100,3	101,3	103,3	104,3
Inne towary i usługi	100,0	100,2	100,6	101,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w lipcu 2005 r.

Wyszczególnienie	VII 2005			I-VII 2005
	VI 2005=100	XII 2004=100	VII 2004=100	I-VII 2004=100
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,3	98,1	99,2	103,6
Żywność	98,1	97,9	99,1	103,8
Pieczywo i produkty zbożowe	99,9	99,5	100,0	102,3
Pieczywo	100,0	99,4	99,5	101,1
Makarony	100,0	100,0	100,9	102,7
Ryż	99,2	93,2	96,7	117,1
Mięso i przetwory	99,8	97,2	96,5	107,1
Mięso wieprzowe	100,5	92,3	92,3	107,0
Mięso wołowe	100,9	102,8	103,7	127,4
Drób	98,9	102,0	93,2	102,4
Przetwory mięsne i wędliny	99,8	97,2	98,5	107,1
Ryby	100,1	101,2	102,9	103,2
Mleko, sery i jaja	99,6	99,2	101,4	101,9
Artykuły mleczarskie	99,8	100,2	103,2	104,8
Mleko	100,0	101,7	104,3	104,9
Sery twarogowe	100,0	100,2	102,6	104,0
Sery dojrzewające i topione	99,3	98,5	102,8	106,3
Jaja	98,2	92,9	90,8	86,4
Oleje i pozostałe tłuszcze	99,8	97,0	100,0	105,9
Masło	99,9	96,6	98,9	108,2
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	98,6	86,8	106,2	124,5
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,1	100,3	100,2	101,0
Oleje roślinne	99,7	98,7	98,4	100,0
Owoce	105,0	101,6	93,5	97,1
Jablka	103,4	130,7	74,1	97,4
Owoce cytrusowe	100,7	110,6	94,3	91,1
Banany	81,5	108,9	114,2	139,1
Warzywa	80,6	92,8	106,2	99,9
Ziemniaki	57,7	159,2	1085	100,7
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby	99,9	96,4	96,3	107,3
Cukier	99,5	89,3	86,9	111,9
Napoje bezalkoholowe	100,0	100,3	100,8	101,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	100,5	100,3	100,8	102,1	100,6	102,7	99,2	98,4	100,4	101,1	100,8	100,6
	2005	99,8	99,7	100,2	100,5	100,9	98,8	98,3					
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	100,8	101,0	100,8	100,7	100,6	100,6	100,6	100,3	100,3	100,1	100,0	99,8
	2005	100,1	100,1	99,8	99,9	99,8	99,9	99,9					
Mięso	2004	100,0	99,9	101,0	102,0	101,5	105,8	105,2	98,5	100,0	100,8	100,1	99,9
	2005	98,8	98,7	99,7	99,9	100,3	99,8	99,8					
Ryby	2004	100,1	99,9	99,9	100,1	100,2	100,4	100,3	100,3	100,2	100,4	100,4	100,4
	2005	100,2	100,2	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1					
Mleko, sery, jaja	2004	100,4	100,4	100,3	100,0	100,2	100,5	100,5	100,6	100,5	100,7	100,5	100,6
	2005	100,5	100,3	99,9	99,7	99,7	99,5	99,6					
Tłuszcze	2004	100,4	100,4	100,1	99,6	100,7	103,6	102,1	100,6	100,6	100,9	100,7	100,3
	2005	100,6	99,5	99,4	99,5	99,3	99,6	99,8					
Owoce	2004	99,1	99,2	102,3	104,1	109,6	100,5	88,4	90,0	93,8	109,5	103,2	103,1
	2005	100,5	99,7	102,2	107,0	107,8	81,9	105,0					
Warzywa	2004	103,4	100,5	101,9	103,6	94,4	107,2	77,1	86,7	107,6	104,7	107,7	107,3
	2005	100,9	101,3	104,3	102,9	106,0	98,9	80,6					
Cukier i wyroby	2004	99,7	101,9	101,0	115,9	101,4	102,3	101,3	100,7	99,9	99,8	99,9	99,6
	2005	99,5	99,0	98,7	99,7	100,2	99,5	99,9					
Cukier	2004	98,6	105,2	102,2	148,5	102,4	104,3	102,2	100,9	99,1	99,0	99,4	98,8
	2005	98,4	97,2	96,3	98,9	100,0	98,6	99,5					
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	100,4	100,1	100,3	100,8	101,0	100,9	99,9	99,6	100,3	100,6	100,3	100,1
	2005	100,1	99,9	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8					
III. Średnia płaca ^a	2004	87,4	102,2	102,1	100,0	97,0	102,2	101,0	99,4	101,1	97,8	105,0	109,7
	2005	86,8	101,1	102,9	99,6	98,1	103,7	99,8					

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2004	102,2	102,7	103,3	104,7	105,2	108,1	109,1	109,3	108,1	107,7	107,7	107,8
	2005	106,7	105,9	105,3	103,7	104,3	100,4	99,2					
Pieczywo i produkty zbożowe	2004	102,6	103,8	104,7	105,5	106,0	105,3	105,6	105,7	106,1	106,1	106,2	105,8
	2005	105,0	104,0	103,0	102,2	101,4	100,7	100,0					
Mięso	2004	99,3	100,6	102,4	105,4	106,5	112,1	116,3	114,2	113,2	114,5	115,1	115,6
	2005	114,0	112,6	111,1	108,9	107,5	101,6	96,5					
Ryby	2004	98,8	99,0	99,2	99,5	99,7	100,3	100,7	101,1	101,4	101,8	102,3	102,8
	2005	102,9	103,1	103,3	103,5	103,4	103,1	102,9					
Mleko, sery, jaja	2004	106,5	106,5	106,5	106,0	105,7	106,0	106,6	107,1	106,2	102,3	101,5	101,4
	2005	101,6	101,9	101,9	102,0	102,2	102,0	101,4					
Tłuszcze	2004	107,4	108,0	108,3	108,0	108,8	112,7	115,1	115,1	113,7	111,5	110,7	110,4
	2005	109,5	108,5	107,7	107,6	106,1	102,2	100,0					
Owoce	2004	110,1	108,8	109,8	107,7	103,8	108,5	97,3	96,5	95,6	99,4	100,1	100,2
	2005	99,6	100,1	99,8	102,3	103,3	82,2	93,5					
Warzywa	2004	101,1	99,5	97,1	93,3	94,2	102,9	101,3	108,8	98,1	94,9	95,1	96,7
	2005	94,3	94,3	96,3	96,5	109,5	103,4	106,2					
Cukier i wyroby	2004	98,6	100,3	101,2	117,4	119,0	121,8	123,2	124,2	124,2	124,3	124,5	124,8
	2005	124,2	120,6	117,9	101,6	100,4	97,6	96,3					
Cukier	2004	92,4	97,3	99,7	148,6	152,6	159,5	162,7	165,0	164,5	164,5	165,0	167,1
	2005	166,8	154,1	145,1	96,6	94,4	89,3	86,9					
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2004	101,6	101,6	101,7	102,2	103,4	104,4	104,6	104,6	104,4	104,5	104,5	104,4
	2005	103,7	103,6	103,4	103,0	102,5	101,4	101,3					
III. Średnia płaca ^a	2004	103,5	106,3	107,0	104,6	104,4	104,5	103,6	105,1	103,7	102,4	102,7	103,2
	2005	102,6	101,4	102,2	101,8	103,0	104,5	103,2					

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2004 r. b – 2005 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
	w złotych												
Ryż – 1 kg	a	1,94	1,95	1,99	2,06	2,25	2,55	2,85	3,05	3,15	3,11	3,02	2,59
	b	2,96	2,91	2,88	2,81	2,76	2,73	2,71					
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,35	1,38	1,39	1,39	1,39	1,39	1,39	1,39	1,39	1,39	1,38	1,37
	b	1,37	1,36	1,35	1,35	1,35	1,35	1,34					
Makaron jajeczny „Malma” – 400 g	a	3,76	3,77	3,81	3,86	3,90	3,96	4,00	4,02	4,05	4,06	4,06	4,05
	b	4,07	4,08	4,07	4,12	4,11	4,11	4,12					
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,53	1,59	1,65	1,71	1,74	1,75	1,75	1,75	1,73	1,70	1,67	1,64
	b	1,62	1,60	1,59	1,57	1,56	1,54	1,50					
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	11,11	11,11	11,25	11,50	12,28	14,04	15,42	15,50	15,52	15,63	15,77	15,84
	b	15,86	15,86	15,98	16,08	16,18	16,24	16,41					
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	14,72	14,74	14,88	15,21	16,18	18,42	20,51	20,42	20,49	20,50	20,51	20,46
	b	20,50	20,56	20,64	20,79	20,79	20,80	20,99					
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	12,28	12,16	12,47	13,25	13,64	14,46	15,52	15,36	15,36	15,34	15,14	14,78
	b	14,42	13,87	13,75	13,65	13,31	13,07	13,16					
Kurczę patroszone – 1 kg	a	4,98	5,20	5,37	5,53	5,59	6,80	6,72	5,77	5,51	5,57	5,62	5,70
	b	5,45	5,32	5,42	5,58	6,18	6,30	6,19					
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	18,54	18,47	18,57	18,91	19,11	19,79	20,85	20,73	20,75	20,87	20,75	20,60
	b	20,47	20,21	20,10	20,00	19,84	19,80	19,74					
Kielbasa „Zwyczajna” – 1kg	a	8,15	8,11	8,21	8,40	8,47	8,81	9,38	9,37	9,41	9,53	9,51	9,45
	b	9,43	9,25	9,21	9,15	9,02	8,98	8,95					
Dorsz odgłówniony – 1 kg	a	10,58	10,65	10,67	10,71	10,80	10,87	10,85	10,86	10,91	10,98	11,05	11,15
	b	11,21	11,32	11,32	11,38	11,37	11,48	11,53					
Mleko 3,0 – 3,5% tł. sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,36	2,37	2,37	2,37	2,38	2,38	2,38	2,39	2,39	2,40	2,40	2,42
	b	2,45	2,46	2,46	2,47	2,47	2,46	2,46					
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,04	1,03	1,02	1,02	1,02	1,02	1,01	1,00	1,01	1,02	1,02	1,02
	b	1,02	1,01	1,00	1,00	0,99	0,99						
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	8,87	8,88	8,92	8,90	8,91	8,97	9,02	9,06	9,11	9,17	9,23	9,28
	b	9,33	9,39	9,41	9,41	9,42	9,41	9,41					
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	15,57	15,69	15,62	15,51	15,47	15,66	15,89	16,02	16,25	16,58	16,86	17,08
	b	17,15	17,22	17,10	16,83	16,49	16,24	16,04					
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	3,89	3,89	3,90	3,91	3,93	3,98	4,02	4,09	4,14	4,20	4,18	4,25
	b	4,26	4,17	4,19	4,22	4,21	4,23	4,26					
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,42	0,41	0,40	0,39	0,38	0,36	0,36	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35
	b	0,34	0,34	0,34	0,34	0,33	0,33	0,32					
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	2,81	2,82	2,81	2,76	2,79	3,07	3,18	3,22	3,24	3,26	3,26	3,26
	b	3,27	3,23	3,19	3,16	3,14	3,14	3,12					
Margaryna „Palma” w kostkach – 250 g	a	1,24	1,25	1,25	1,25	1,26	1,26	1,27	1,27	1,27	1,27	1,27	1,26
	b	1,26	1,26	1,25	1,25	1,24	1,24	1,24					
Olej rzepakowy – 1l	a	4,71	4,72	4,74	4,72	4,75	4,79	4,81	4,83	4,84	4,83	4,81	4,75
	b	4,76	4,78	4,76	4,74	4,74	4,74	4,73					
Ślonina – 1 kg	a	3,10	3,08	3,12	3,21	3,27	3,51	3,79	3,83	4,10	4,68	5,01	5,24
	b	5,06	4,74	4,63	4,53	4,39	4,24	4,09					
Smalec – 250 g	a	1,07	1,06	1,07	1,07	1,08	1,10	1,13	1,14	1,18	1,31	1,44	1,53
	b	1,54	1,52	1,50	1,47	1,43	1,40	1,37					
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	1,93	2,11	2,18	3,30	3,27	3,51	3,59	3,62	3,58	3,54	3,52	3,47
	b	3,41	3,31	3,18	3,14	3,14	3,09	3,07					
Jabłka – 1 kg	a	1,85	1,85	1,86	1,91	2,16	2,54	3,22	2,74	2,06	1,82	1,78	1,79
	b	1,79	1,79	1,82	1,97	2,13	2,26	2,35					

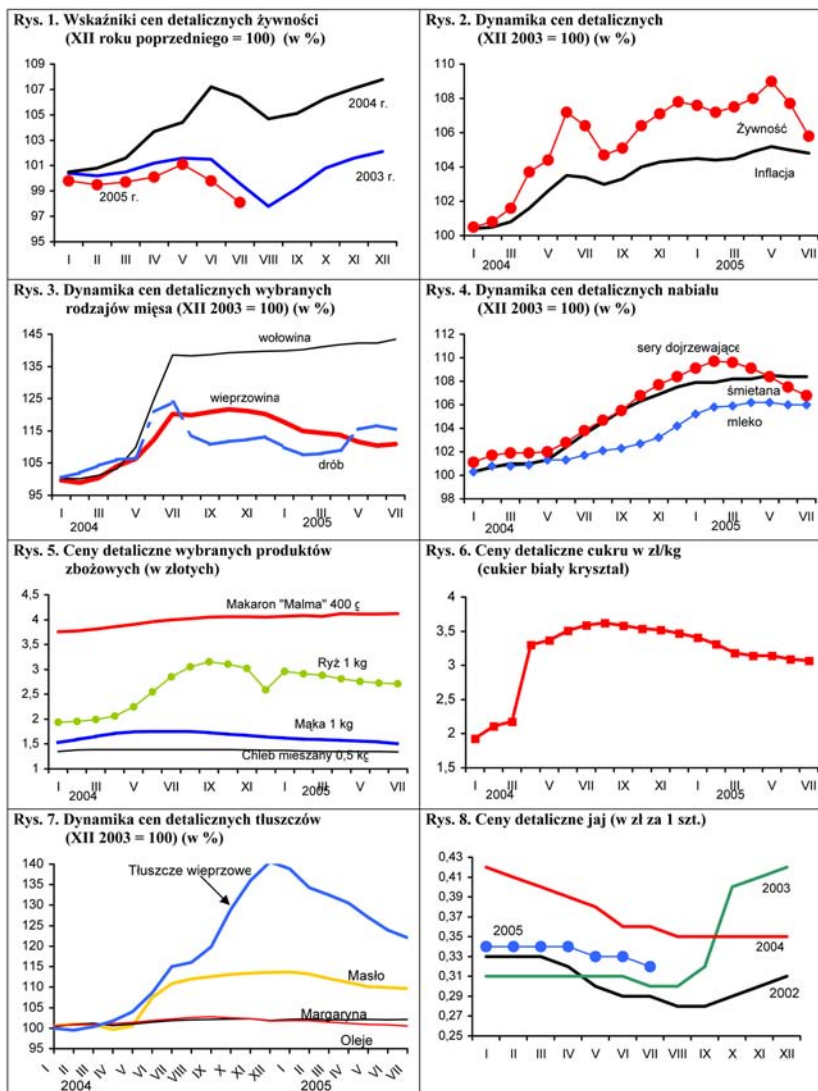
Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw mierzona możliwością kupna za nie wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie	2004		2005	
	VII	I-VII	VII	I-VII
Ryż – kg	852	1 074	925	871
Chleb pszenno-żytni – 0,5 kg	1 747	1 735	1 871	1 820
Mąka pszenna „Poznańska” – kg	1 387	1 434	1 671	1 565
Makaron „Malma” – 400 g	607	619	608	599
Mięso wołowe z kością (rostbef) – kg	118	193	153	153
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – kg	156	179	190	181
Szynka wieprzowa gotowana – kg	116	125	127	123
Kielbasa „Zwyczajna” – kg	259	282	280	269
Kurczę patroszone świeże – kg	361	417	405	425
Dorsz odgłówniony – kg	224	223	217	216
Mleko 3,0-3,5% tłuszczu, w opakowaniu kartonowym – l	1 020	1 010	1 019	999
Ser twarogowy półtłusty – kg	269	268	266	261
Ser dojrzewający „Gouda” – kg	153	153	156	147
Jaja kurcze świeże – szt	6 745	6 139	7 833	7 445
Masło świeże „Extra” 82,5% tłuszczu – 200 g	764	635	803	773
Margaryna „Palma” – 250 g	1 912	1 915	2 021	1 965
Olej rzepakowy – l	505	504	530	517
Ślonina – kg	641	726	613	542
Smalec 250 g	2 149	2 217	1 830	1 683
Ziemniaki – kg	3 519	3 573	3 342	3 780
Jabłka – kg	754	1 088	1 067	1 216
Cukier biały kryształ – kg	676	1 098	816	770

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski

Zużycie nawozów mineralnych pod zbiory 2005 r. wyniosło 98,1 kg NPK/ha użytków rolnych i było o 1,2 kg niższe niż w roku poprzednim. Zużycie nawozów wapniowych obniżyło się o 6,7 kg do 86,8 kg CaO/ha użytków rolnych.

Po zwwyżce cen nawozów mineralnych w 2004 r. o 22,6% w ciągu I półrocza 2005 r. ich ceny wzrosły średnio o kolejne 7,7%, superfosfat granulowany potrójny i sól potasowa o 7,4%, ale fosforan amonu stanął o 0,6%. Spadek cen zbóż przy rosnących cenach nawozów spowodował pogorszenie wzajemnych relacji cen. W 2004 r. na zakup 1 kg NPK należało wydatkować 3,6 kg pszenicy, a w I półroczu 2005 r. aż 5,5 kg pszenicy. Polepszyła się relacja do ziemniaków, a 1 kg NPK stanowił równoważność 4,9 kg ziemniaków. Przewiduje się, że zużycie pod zbiory 2006 r. wyniesie ok. 99 kg NPK/ha użytków rolnych.

W ubiegłym roku sprzedaż środków ochrony roślin wzrosła do 8726 ton w przeliczeniu na substancję aktywną. W przeliczeniu na 1 ha gruntów ornych i sadów zużycie wyniosło 0,68 kg substancji biologicznie czynnej. Znacząco wzrosła sprzedaż środków grzybobójczych i zapraw nasiennych oraz regulatorów wzrostu. W 2005 r. zabiegi ochrony roślin przeprowadzono na znaczną skalę, ponieważ sezon wegetacyjny w różnych rejonach Polski charakteryzował się dużą zmiennością warunków klimatycznych. Szacuje się, że w całym 2005 r. zużycie pestycydów na 1 ha gruntów ornych i sadów wyniesie około 0,70 kg substancji aktywnej. Ceny środków ochrony roślin są stabilne. W lipcu uległy one obniżeniu o 0,2%, od początku roku nie zmieniły się, a w okresie 12 m-cy podniosły się 0,4%. Lekką tendencją wzrostową wykazują ceny preparatów chwastobójczych a preparaty grzybobójcze i owadobójcze stanęły.

Rośnie zużycie paliw gazowych i oleju napędowego, a maleje zużycie paliw stałych i energii elektrycznej. W 2004 r. zużycie paliw stałych zmniejszyło się o 2% w tym węgla kamiennego jako podsta-

wowego nośnika energii o 4%, a energii elektrycznej o 3%. Zużycie paliw gazowych zwiększyło się o 11%, a paliw ciekłych o 1%. Udział paliw stałych wciąż jest wysoki i stanowił w 2004 r. ok. 31% całkowitego zużycia energii w rolnictwie. Na paliwa ciekłe przypada łącznie około 58%, w tym olej napędowy stanowi około 41%, na energię elektryczną przypada 8%, a na gaz mimo wysokiego corocznego przyrostu zużycia ponad 2% wartości opałowej nośników energii zużytych w rolnictwie. Znacznie podrożały paliwa ciekłe. Od początku roku do końca lipca olej opałowy podrożał o 30,3%, benzyna o 12,1%, a olej napędowy o 8,9%. W tym okresie najbardziej potaniał koks (o 10,2%) oraz węgiel i gaz ciekły (LPG). W okresie 12 m-cy (lipiec 04/lipiec 05) cena 1 gigadżula (GJ) energii w nośnikach energii stosowanych w rolnictwie wzrosła o 10,5%. Na rynku materiałów budowlanych panuje ożywienie i rosną obroty. Sprzyjają tej sytuacji znaczne obniżki cen. W lipcu br. materiały budowlane średnio potaniały o – 0,8%, a od początku o – 3,3%.

W pierwszej połowie 2005 r. produkcja maszyn rolniczych spadła o ok. 2%. Dostawy ciągników w 2004 r. wynosiły 8 510 sztuk, a w połowie 2005 r. ok. 3 000 sztuk. Zmienia się jednak korzystnie struktura dostarczanych ciągników. Największe dostawy dotyczyły ciągników o średniej mocy 37-59 kW, a następnie o mocy 75-90 kW i ponad 90 kW. Coraz większej sprzedaży maszyn sprzyjają środki pomocowe wykorzystywane w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego na inwestycje mechaniczne w gospodarstwach. W strukturze dostaw wzrasta udział nowych maszyn rolniczych z importu, czemu sprzyja stopniowe zmniejszenie różnic cen między maszynami krajowymi i importowanymi. Relacje z zagranicą mają coraz większy wpływ na krajowy rynek maszyn rolniczych. Ceny maszyn rolniczych w lipcu br. wzrosły średnio o 1%, od początku roku o 6,3% a w okresie 12 m-cy o 10,6%.

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do: w VI 2005	
		VII 2004	XII 2004	VII 2005	VII 2005 VI 2005	VII 2005 XII 2004	VII 2005 VII 2004	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	68,20	69,68	70,92	98,6	101,8	104,0	6,75	6,36
Saletra amonowa 34%N	„	72,80	75,80	76,84	99,7	101,4	105,6	6,02	5,68
Mocznik 46%N	„	86,00	92,72	95,84	99,8	103,4	111,4	5,55	5,23
Superfosfat prosty 20%N	„	54,80	55,04	56,12	100,0	102,0	102,4	7,47	7,05
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	80,10	80,80	86,80	99,6	107,4	108,4	5,78	5,45
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	109,24	110,44	109,64	99,9	99,3	100,4	4,56	4,30
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	70,88	83,40	89,80	100,3	107,7	126,7	3,99	3,76
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	102,12	103,52	105,60	99,9	102,0	103,4	5,02	4,74
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	105,72	105,08	106,08	100,1	101,0	100,3	5,65	5,33
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	43,72	46,63	46,84	98,4	100,5	107,1	2,08	1,96

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		VII 2004	XII 2004	VII 2005	VII 2005 VI 2005	VII 2005 XII 2004	VII 2005 VII 2004	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Zolone 350	1 l	66,06	65,34	61,52	99,2	94,2	92,9	16,39	15,46
Nurelle D 550 FC	100 ml	43,16	43,18	43,03	100,1	99,7	99,7	11,46	10,81
Karate Zeon O50 CS	100 ml	19,99	19,95	19,92	99,6	99,8	99,6	5,31	5,01
Decis 2,5 EC	250 ml	23,35	23,45	24,20	100,2	103,2	103,6	6,45	6,08
Dithane M-45	1 kg	23,56	23,53	23,28	99,5	98,9	98,8	6,20	5,85
Zaprawa nasienna "Funaben T"	0,8 kg	28,48	28,23	28,45	99,9	100,8	99,9	7,58	7,15
Bravo	1 l	43,34	43,73	42,79	99,8	98,7	98,7	11,40	10,75
Nimrod 250 EC	1 l	94,49	94,87	96,37	100,0	101,6	102,0	25,67	24,21
Roundup	1 l	23,44	23,05	23,11	100,1	100,3	98,6	6,16	5,81
Granstar	8 g	17,79	17,84	17,87	100,1	100,2	100,5	4,76	4,49
Fusilade Forte	1 l	113,01	112,63	112,35	99,9	99,8	99,4	29,93	28,23
Chwastox extra	1 l	14,06	13,99	14,16	100,6	101,2	100,7	3,77	3,56
Reglane 200 SL	1 l	79,32	79,51	78,09	99,9	98,2	98,4	20,80	19,62
Ziarno zatrute fosforem cynku, 1AB	1 kg	18,31	18,77	19,14	100,4	102,0	104,5	5,10	4,81

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		VII 2004	XII 2004	VII 2005	VII 2005 VI 2005	VII 2005 XII 2004	VII 2005 VII 2004	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	466,69	479,47	474,62	100,7	99,0	101,7	126,43	119,25
Koks opałowy	t	890,84	1044,61	937,62	98,0	89,8	105,3	249,77	235,58
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	3,85	3,72	4,17	103,7	112,1	108,3	1,11	1,05
Olej napędowy	1 l	3,11	3,49	3,80	103,8	108,9	122,2	1,01	0,96
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	1,83	1,88	2,45	104,7	130,3	133,9	0,65	0,62
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	1,66	1,98	1,76	100,6	88,9	106,0	0,47	0,44
Olej silnikowy „Sektrol” 20 W/40	1 l	10,62	10,52	11,15	100,2	106,0	105,0	2,97	2,80
Olej silnikowy „Elf” SJ SAE 15W/40	1 l	20,52	20,81	20,92	100,0	100,5	101,9	5,57	5,26
Smar stały (do łożysk)	0,9 kg	10,02	10,22	10,51	100,2	102,8	104,9	2,80	2,64
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	7,82	9,03	9,87	100,2	109,3	126,2	2,63	2,48
Energia elektryczna	10 kWh	4,00	4,10	4,20	102,4	102,4	105,0	1,12	1,06

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		VII 2004	XII 2004	VII 2005	VII 2005 VI 2005	VII 2005 XII 2004	VII 2005 VII 2004	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	17,96	17,76	18,02	99,5	101,5	100,3	4,80	4,53
Wapno	1 t	393,30	411,35	412,28	99,7	100,2	104,8	109,82	103,59
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	165,94	163,63	143,00	98,0	87,4	86,2	38,09	35,93
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3791,27	3716,09	3087,54	97,5	83,1	81,4	822,47	775,76
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	11,29	11,20	10,50	99,2	93,8	93,0	2,80	2,64
Dwuteownik gruby	1 t	3391,11	3423,54	3168,67	98,4	92,6	93,4	844,08	796,15
Blacha dachowa	1 m ²	32,89	32,25	29,86	98,0	92,6	90,8	7,95	7,50
Tynk „Atlas”	25 kg	41,15	40,93	41,42	99,6	101,2	106,6	11,03	10,41
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	0,74	0,73	0,73	100,0	100,0	98,6	0,19	0,18
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	766,67	783,97	744,11	99,1	94,9	97,1	198,22	186,96
Tarcica iglasta grubość 19-25 mm	1 m ³	506,59	532,49	540,05	99,8	101,4	106,6	143,86	135,69
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	25,75	25,82	25,84	100,2	100,1	100,4	6,88	6,49
Okno drewniane szklane	1 szt.	1119,79	1148,16	1161,77	99,9	101,2	101,0	309,48	291,90
Drzwi płytowe 2000mmx800 zewnętrzne	1 szt.	862,82	908,68	936,40	100,2	103,1	108,5	249,44	235,28

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	VII 2004	XII 2004	VII 2005	VII 2005 VI 2005	VII 2005 XII 2004	VII 2005 VII 2004	pszenicy dt	żyw. wiepr. dt
Kombajn zbożowy TC 54 Hydro	438565,22	357645,48	379510,17	99,7	90,8	86,5	1010,95	953,54
Kombajn do ziemniaków	43536,65	46192,07	48216,41	100,5	104,4	110,7	128,44	121,15
Samochód Lublin	56324,12	56683,70	60996,11	100,8	107,6	108,3	162,48	153,26
Rozrzutnik obornika 1-osiowy	14087,03	14630,88	16502,52	100,7	112,8	117,2	43,96	41,46
Siewnik zbożowy 25 redlic	11073,54	11630,68	12772,48	100,5	109,8	115,3	34,02	32,09
Ciągnik „Ursus” 3512	66955,35	67269,46	71899,26	100,2	106,9	107,4	191,53	180,65
Ciągnik 90 kW	136499,01	141940,48	148963,43	100,2	104,9	109,2	396,81	374,28
Przyczepa do ciągnika samowyladowcza	17789,63	18749,86	21953,31	104,5	117,1	123,4	58,48	55,16
Kopaczka elewatorowa	8349,76	8620,01	9775,43	101,0	113,4	117,1	26,04	24,56
Agregat uprawowy do siewnika	12609,34	11521,92	12745,24	103,3	110,6	101,1	47,85	32,02
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	4967,11	5121,64	5568,32	100,4	108,7	112,1	14,83	13,99
Gleboğrafzarka	4022,39	4278,34	4694,26	100,7	109,7	116,7	12,50	11,80
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	30797,82	31504,65	32589,62	100,3	103,4	105,8	86,81	81,88
Opryskiwacz 300 l	2507,46	2661,38	2659,67	100,0	99,9	106,1	7,09	6,68
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	3776,10	3968,39	4426,94	101,3	111,6	117,2	11,79	11,12
Rozsiewacz nawozów	1387,09	1436,43	1435,02	103,3	99,9	103,5	3,82	3,61
Sadzarka 2 rzędowa	1966,55	2298,63	2470,69	103,5	107,5	125,6	6,58	6,21
Pług 3 skibowy	2745,65	3050,34	3406,98	100,8	111,7	124,1	9,08	8,56
Kultywator 14-18 zębony	1203,52	1282,14	1345,07	100,5	104,9	111,8	3,58	3,38
Dojarka 2 konwie ^a	7715,45	7724,16	7860,91	100,0	101,8	101,9	20,94	87,57
Dojarka z rurociągiem ^a	42066,35	44127,75	43647,66	100,0	98,9	103,8	116,27	486,22
Schładzarka do mleka 500 l ^a	16141,33	16838,47	17368,27	101,1	103,2	107,6	46,27	193,48

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek usług dla rolnictwa

Albin Klementowski
Lucyna Mieszkowska

Stopniowo wzrasta popyt na usługi dla rolnictwa zwłaszcza związanych z produkcją zwierzęcą. Liczba krów ocenianych w lipcu br. wyniosła 515 tys. i była o 0,4% wyższa niż w czerwcu br. i o 6,2% wyższa w porównaniu z lipcem 2004 r. Od lipca 2004 r. do lipca br. przeciętna liczba krów w gospodarstwach stosujących ocenę wzrosła o 10,0%, od 27,0 do 29,7 sztuk krów. Nastąpił również wzrost usługowej inseminacji krów i loch; w skali roku od czerwca 2004 r. do czerwca br. odpowiednio o 3,9 i 29,7%, a w II kwartale br. wobec I kwartału br. analogicznie o 28,4 i o 9,3%.

Liczba przedsiębiorstw usługowych w czerwcu 2005 r. wzrosła do 20,8 tys. wobec 20,3 tys. w 2004 r. W tym czasie liczba baz usług mechanizacyjnych zwiększyła się o 10,1%, do 9,7 tys., zmniejszyła się zaś liczba placówek usług weterynaryjnych do 8,3 tys. i zootechnicznych do 2,8 tys. (odpowiednio o 2 i 1,3%).

W lipcu br. ceny usług dla rolnictwa wzrosły o 0,5% wobec miesiąca poprzedniego oraz o 3,4% wobec lipca 2004 r., przy wskaźniku inflacji 1,3%. W okresie 7 miesięcy 2005 r. w porównaniu z analogicznym okresem ubr. ceny usług wzrosły średnio o 4,9%, przy wskaźniku inflacji 2,7%. Wyższy był wzrost cen usług rolniczych (o 5,5%), a zwłaszcza inseminacyjnych (9,4%) i weterynaryjnych (7,0%) oraz mechanizacyjnych (o 5,6%), w tym najbardziej siewu-sadzenia (o 7,7%) i uprawowych (o 7,0%); niż pośrednich usług dla rolnictwa (o 4,6%) Od lipca 2004 r. do lipca 2005 r. cena sztucznego unasienienia krowy wzrosła z 43,09 do 45,45 zł, a składka ubezpieczenia autocasco ciągnika z 603,80 do 663,25 zł. W tym czasie obniżyły się ceny usług bankowych, np. wysokość odsetek rocznych od kredytu średnioterminowego w kwocie 50 tys. zł zmalały z 5904 do 5694 zł. Ceny usług wetery-

naryjno-zootechnicznych są najwyższe w województwach południowo-wschodnich, a najniższe w północno-zachodnich.

Relacje cen produktów rolnych do cen usług dla rolnictwa poprawiły się w całym 2004 r. w stosunku do poprzedniego, były jednak znacznie korzystniejsze w pierwszej połowie roku. Natomiast wymienione relacje wyraźnie pogorszyły się w ciągu 7 miesięcy 2005 r. i obniżyły się wobec tego samego okresu ubr. do 79,6 pkt. Tylko relacje cen produktów zwierzęcych do cen usług weterynaryjno-zootechnicznych wzrosły do 101,3 pkt. W lipcu 2005 r. wskaźnik relacji cen produktów do cen usług pogorszył się wobec czerwca br. (o 4,5 pkt) oraz obniżył się do 79,3 pkt. wobec lipca 2004 r. W skali roku lipiec 2004 r. – lipiec 2005 r. najbardziej niekorzystnie ukształtował się mierzni relacji cen skupu produktów roślinnych i usług mechanizacyjnych (66,0), a mniej niekorzystnie produktów zwierzęcych i usług weterynaryjno-zootechnicznych (92,6). W okresie rozpatrywanych 12 miesięcy poprawiły się relacje cen części produktów zwierzęcych i usług, a bardzo pogarszały się relacje cen produktów roślinnych i usług (do 60,1 pkt wobec usług mechanizacyjnych). Np. cena badania klinicznego krowy, wyrażona w kg żywca bydła, zmniejszyła się z 5,2 kg w lipcu 2004 r. do 4,9 kg w lipcu 2005 r., zaś wysokość opłaty za projekt inwentarsko-składowy, wyrażona w dt kukurydzy, wzrósł w tym czasie z 14,8 do 27 dt. Cena względna pakietu 18 usług, wyrażona w ekwiwalentnej cenowo masie produktów rolnych, w lipcu 2005 r. wzrosła o 09% wobec czerwca br., a wobec lipca ubr. cena pakietu 21 usług zwiększyła się o 45,6%. Przy tym cena usług wyrażona w produktach zwierzęcych wzrosła o 6,6%, a wyrażona w produktach roślinnych zwiększyła się aż o 65%.

Tab. 1. Popyt na wybrane usługi rolnicze i sieć placówek

Okresy		Rodzaje usług i placówek	Średnia liczba krów ocenianych tys.	L. gospodarstw stosujących ocenę tys.	L. krów w gospod. stosujących ocenę szt.	L. krów inseminowanych ^a tys.	L. loch inseminowanych tys.	L. placówek usług mechanicznych	L. placówek usług weterynaryjnych	L. placówek usług zootechnicznych
2003	I-XII		471	18,6	25,2	1 630	922	9 746	8 457	3 261
2004	I-XII		480	17,8	26,9	1 669	991	9 066	8 466	2 748
	III		477	18,1	26,4	408	226	8 405	8 483	2 748
	VIII		482	17,8	27,1	x	x	x	x	x
	IX		480	17,6	27,3	444	234	9 073	8 491	2 815
	X		480	17,5	27,4	x	x	x	x	x
	XI		482	17,5	27,6	x	x	x	x	x
	XII		485	17,4	27,8	351	295	9 066	8 466	2 748
2005	I		489	17,2	28,4	x	x	x	x	x
	II		494	17,2	28,6	x	x	x	x	x
	III		500	17,3	28,9	377	280	9 232	8 392	2 822
	IV		505	17,3	29,3	x	x	x	x	x
	V		510	17,3	29,5	x	x	x	x	x
	VI		513	17,3	29,7	485	306	9 666	8336	2 829
	VII		515	17,3	29,7	x	x	x	x	x
Wskaźnik zmian cen (%)										
<u>VI 2005</u> <u>VI 2004</u>			106,2	96,1	110,4	103,9	129,7	110,1	98,0	98,7
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>			106,6	96,6	110,0	x	x	x	x	x

^a dane w tej i następujących pozycjach dotyczące okresów kwartalnych umieszczone są w rubrykach odnoszących się do ostatnich miesięcy danego kwartału

Źródło: Dane Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, MRiRW oraz GUS (REGON).

Tab. 2. Relacje cen produktów rolnych^a do cen usług dla rolnictwa

Okresy		Wskaźniki zmian cen	Produktów sprzedawanych i usług dla rolnictwa	Produktów sprzedawanych i usług rolniczych	Produktów roślinnych i usług mechanicznych	Produktów zwierzęcych i usług wet-zoot.	Produktów sprzedawanych i pośrednich usług dla rolnictwa	
2003	I-XII	wskaźnik wobec poprzedniego okresu	98,2	95,9	104,1	92,5	98,4	
2004	I-XII		106,7	105,6	104,1	116,3	107,6	
	VIII		86,0	86,0	76,0	98,2	86,0	
	IX		96,8	97,0	92,2	101,2	96,7	
	X		96,1	96,0	94,1	98,2	96,3	
	XI		99,2	99,1	98,9	99,4	99,2	
	XII		105,2	105,4	110,6	98,8	105,2	
2005	I		97,5	97,7	.	94,5	97,5	
	II		100,0	98,5	.	99,2	100,3	
	III		99,1	98,7	.	100,1	99,1	
	IV		96,9	96,4	96,3	97,1	97,0	
	V		98,1	98,2	95,4	101,1	98,1	
	VI		102,6	103,1	104,2	101,9	102,8	
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>			98,1	96,6	93,3	100,4	98,7	
<u>VII 2005</u> <u>VII 2004</u>			79,3	78,4	66,0	92,6	79,8	
<u>I-VII 2005</u> <u>I-VII 2004</u>			79,6	79,1	59,3	101,3	79,8	

^a dla poszczególnych miesięcy wyliczono średni wzrost cen 9 podstawowych produktów rolnych (pszenicy, żyta, ziemniaków (bez okresu styczeń-marzec), kukurydzy, jęczmienia, żywca bydła, trzody chlewnej i drobiu oraz mleka) i cen usług

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ – PIB.

Tab. 3. Dynamika cen usług dla rolnictwa

Rodzaje usług	2004												2005							2005 VII		I-VII 05	
	% wobec poprzedniego okresu																			2004 VII		I-VII 04	
	I-XII	I-XII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII			%	%					
Wskaźnik zmian cen usług	101,3	104,0	100,4	99,8	100,1	100,1	100,1	101,0	100,5	100,5	100,2	100,2	99,9	100,5	100,2	100,2	103,4	104,9					
I. Usługi rolnicze^a	103,4	105,1	100,3	99,6	100,2	100,2	99,9	100,8	102,0	100,9	100,7	100,1	99,7	102,1	100,1	104,6	105,5						
1. mechanizacyjne	103,1	106,2	100,2	100,0	100,1	100,0	100,0	.	.	.	102,3	100,5	99,2	102,6	100,6	104,4	105,6						
a. uprawowe	103,9	107,9	100,3	99,8	100,0	100,1	100,1	.	.	.	102,1	100,4	.	.	106,4	107,0							
b. siewu-sadzenia	102,4	104,7	100,0	100,6	100,0	103,3	100,2	.	.	106,4	107,7							
c. chemiczne	103,6	109,3	100,9	100,1	100,2	100,0	99,8	102,1	99,3	101,6	101,6	100,8	99,8	99,9	103,1	105,4							
d. zbioru plodów	102,2	106,0	99,9	100,0	100,2	98,8	103,6	103,9	104,4							
2. usługi robocizny przy pracach polowych	.	.	100,1	88,7	100,0	100,0	95,4	98,2	101,7	99,3	102,5	98,8							
3. usługi w zakresie produkcji zwierzęcej	105,3	103,3	100,7	101,0	100,6	100,3	99,9	100,8	102,7	100,5	100,0	100,2	100,1	101,8	106,2	108,2							
a. weterynaryjne	104,5	101,4	101,1	100,2	101,1	100,6	99,6	100,1	100,0	100,5	100,6	100,3	100,0	103,6	107,0	107,0							
b. inseminacyjne	106,1	105,2	100,2	101,8	100,1	100,1	100,5	101,6	105,4	100,6	99,5	100,1	100,2	100,1	105,5	109,4							
II. Pośrednie usługi dla rolnictwa^a	100,8	103,2	100,4	99,9	99,9	100,1	100,1	101,0	100,2	100,5	100,1	100,2	100,0	99,9	102,8	104,6							
1. transportowe	102,4	103,1	100,3	100,3	100,5	100,7	100,5	99,2	99,8	99,8	100,6	99,9	100,1	100,0	101,7	103,0							
2. naprawcze	102,7	104,4	100,2	99,1	100,5	100,3	100,4	100,0	101,0	100,6	99,9	101,7	99,7	100,0	103,1	105,1							
3. budowlano-remontowe	101,6	101,7	100,9	100,2	99,7	100,4	100,4	101,5	100,1	100,8	100,1	100,3	99,9	100,1	104,9	106,7							
4. młynarskie ^b	102,1	104,0	99,9	98,3	100,0	100,2	98,5	100,5	100,1	100,0	100,4	100,3	100,9	98,8	103,5	104,3							
5. handlowe	98,4	103,1	100,2	100,1	99,5	99,5	99,7	100,4	100,1	100,0	100,0	99,3	100,1	100,1	99,9	101,5							
6. finansowe	95,3	102,6	100,2	100,3	100,2	99,8	100,1	102,4	100,2	100,6	100,0	99,5	99,7	99,6	102,3	104,6							
- ubezpieczeniowe	91,3	97,8	100,1	100,1	100,1	100,5	100,1	102,7	100,5	100,9	100,3	99,8	100,0	99,8	105,1	107,5							
- bankowe	100,1	107,9	100,3	100,5	100,3	99,3	100,1	101,7	99,5	100,0	99,5	98,7	99,1	98,9	96,7	98,8							
Wskaźnik inflacji	100,8	103,5	99,6	100,3	100,6	100,3	100,1	100,1	99,9	100,1	100,4	100,3	99,8	99,8	101,3	102,7							

^a ceny średnie ważone, obliczenia własne

^b przemiał zbóż

Źródło: Dane GUS i obliczenia IERiGŻ – PIB.

Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych usług dla rolnictwa (w zł)

Rodzaje usług	Jedn. miary	2004												2005					2005 VII		2005 VII	
		2003		I-XII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	2005 VI	2005 VII	2004 VI	2004 VII		
		I-XII															%	%				
Orka pługiem	za 1 godz.	81,05	86,22	87,59	87,43	87,55	87,65	.	.	.	88,74	90,56	90,97	.	92,77	.	.	.	106,3			
Siew siewn. rzędowym	za 1 godz.	67,72	71,17	72,74	73,15	73,15	73,99	76,41	76,74	.	77,37	.	.	.	106,4			
Opryskiwanie roślin	na obszarze 1 ha	53,63	59,65	60,68	61,02	61,02	61,28	61,04	61,66	62,11	.	.	100,7	102,2			
Rozsiew nawozów szt.	na obszarze 1 ha	56,75	61,02	63,20	62,90	63,18	63,18	63,06	61,85	61,42	62,38	63,36	63,90	64,60	64,56	.	.	99,9	104,1			
Zbiór zielonek siewkarnia	za 1 godz.	147,08	168,74	173,05	174,30	174,60	188,53	188,56	197,42	228,95	.	.	104,7	117,3			
Sprzęt z bóż kombajnem	za 1 godz.	209,88	221,59	220,30	219,86	101,9			
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	111,91	114,87	114,84	115,15	115,30	112,76	118,32	.	.	104,9	103,0			
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	.	41,80	42,25	37,47	37,47	37,47	.	.	.	45,65	43,57	42,80	43,54	43,25	.	.	99,3	102,5			
Unasienienie sztuczne krowy	1 szt.	39,50	42,36	43,31	43,54	43,65	47,79	44,28	44,97	45,21	45,47	45,26	45,32	45,40	45,45	.	.	100,1	105,5			
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	18,56	19,84	20,36	20,40	20,49	20,48	20,45	20,48	20,60	20,71	20,83	20,89	20,90	20,90	.	.	100,0	103,6			
Przewóz 10 ton cegły samochodem	na odległ. 20 km	118,95	123,49	124,39	124,93	125,19	126,16	126,85	124,20	124,05	123,14	124,07	123,96	124,02	123,68	.	.	99,7	99,7			
Naostrzenie lemieszka	1 szt.	10,27	11,00	11,59	11,10	11,10	11,10	11,10	11,10	11,46	11,46	11,61	11,96	11,90	11,90	.	.	100,0	102,7			
Praca mechanika przy naprawie maszyn roln.	za 1 godz.	26,33	27,58	28,24	28,22	28,34	28,41	28,86	28,74	28,81	28,84	28,38	28,31	28,18	28,18	.	.	100,0	100,6			
Oplata prac murarskich	za 1 dzień	61,56	61,86	62,11	61,93	61,61	61,60	61,67	64,85	64,89	64,73	64,82	64,90	65,08	65,34	.	.	100,4	105,4			
Oplata projektu budynku inwentarsko-skladowego	1 szt.	907,8	989,9	1020,1	1021,6	1024,5	1025,3	1029,4	1036,2	1040,1	1046,8	1049,8	1051,4	1048,5	1038,71	.	.	99,1	101,9			
Wypożyczenie betoniarki	na 1 dobę	28,67	30,26	30,77	31,14	30,87	30,70	30,72	30,81	30,81	31,38	31,46	31,73	31,79	31,69	.	.	99,7	103,5			
Śrutowanie na paszę	100 kg żyta	7,97	8,25	8,30	8,45	8,45	8,47	8,48	8,55	8,54	8,56	8,63	8,68	8,83	8,83	.	.	100,0	106,2			
Oplata powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	25,35	25,57	25,66	25,66	25,71	25,72	25,71	25,98	25,95	25,98	26,01	26,06	26,06	26,06	.	.	100,0	102,0			
Składka ubezpiecz. OC ciagnika	1 rok	105,96	104,19	103,93	104,55	104,81	104,89	105,42	106,74	106,92	106,84	106,67	106,55	106,47	106,17	.	.	99,7	102,1			
Składka ubezpieczenia Autocasco ciagnika	1 rok	525,51	573,35	604,61	604,46	604,91	605,26	606,57	634,36	638,98	656,76	659,97	662,55	662,55	663,25	.	.	100,1	109,8			
Odsetki kredytu krótkoterm. 10 tys. zł	za 1 rok	736,06	690,18	686,87	690,45	692,15	688,63	690,19	689,07	685,59	686,53	686,10	678,19	671,90	665,16	.	.	99,0	97,0			
Odsetki kredytu średnioterm. 50 tys. zł	za 1 rok	6202	5932	5932	5966	5994	5947	5948	5958	5934	5930	5885	5807	5758	5694	.	.	98,9	96,4			

Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów).

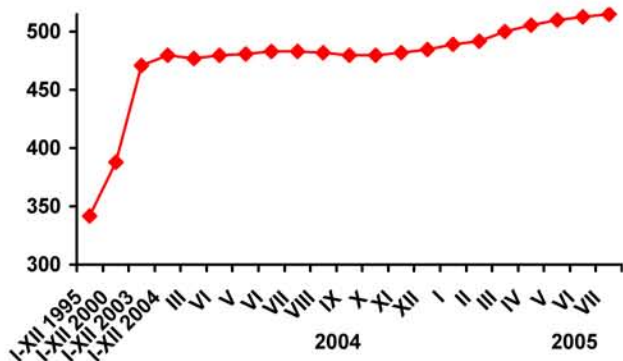
Tab. 5. Ceny detaliczne wybranych usług wyrażone w dt (kg, l) produktów rolnych

Rodzaje usług	Jedn. miary	Wyrażone w dt (kg, l)	2004												2005					2005 VII		2005 VII
			2004												2005					2005 VII		2005 VII
			I-XII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	2005 VI	%					
Orka pługiem	za 1 godz.	dt pszenicy	1,8	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,2	2,4	2,4	2,4	2,5	178,6				
Siew siewn. rzędow.	za 1 godz.	dt pszenicy	1,5	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,9	2,0	2,0	2,0	2,1	175,0				
Opryskiwanie roślin	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,6	1,6	1,7	1,7	170,0				
Rozsiew nawozów szt.	na obsz. 1 ha	dt pszenicy	1,2	1,3	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,7	1,7	1,7	170,0				
Zbiór zielonek siewk.	za 1 godz.	l mleka	205	195	198	196	189	189	189	189	189	189	189	207	208	220	105,8	112,8				
Sprzet zboż kombajnem	za 1 godz.	dt pszenicy	4,5	4,6	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	6,1	169,4				
Kopanie ziemniaków kombajnem ziemn.	za 1 godz.	dt ziemn.	3,8	4,7	4,5	6,0	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	107,1				
Zatrudnienie osoby przy pracach polowych	za 1 dzień	kg żyweca drobiu	12,7	12,1	10,8	10,9	11,1	11,1	11,1	11,1	11,1	11,1	11,1	15,0	14,5	13,2	12,5	96,2	108,7			
Unasienienie sztuczne krowy	1 szt.	l mleka	55	49	50	49	47	50	47	50	45	46	47	48	48	50	51	102,0				
Badanie kliniczne krowy	1 szt.	kg żyweca bydła	7,2	6,0	5,3	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,1	5,0	5,0	5,0	4,9	100,0	94,2			
Przewóz samoch. 10 ton ceży	na odległ. 20 km	kg żyweca trzody	37,3	30,0	26,7	25,2	26,9	27,7	27,7	27,7	28,8	32,2	31,4	31,2	34,5	34,6	33,7	92,3	115,2			
Naostrzenie lemiesza	1 szt.	kg żyta	29	30	37	35	35	35	35	35	35	36	38	38	40	41	42	111,9	174,1			
Praca mechanika przy napr. masz. rol.	za 1 godz.	dt pszenicy	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	100,0	160,0			
Opłata prac murarskich	za 1 dzień	dt pszenicy	1,3	1,3	1,5	1,5	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7	1,8	94,4	170,0			
Opłata projektu budynku inw.-skład.	1 szt.	dt kukurydzy	19,4	21,5	15,5	18,6	28,2	30,2	30,2	30,2	29,2	26,2	26,4	26,6	27,2	29,0	28,1	96,1	182,4			
Śrutowanie na paszę żyta	100 kg żyta	kg żyta	23	23	27	26	27	27	27	27	27	28	28	28	29	30	31	112,9	184,2			
Opłata powierzchni lokalu handlowego	za 1 m ²	kg żyweca trzody	7,9	6,2	5,5	5,2	5,5	5,6	5,6	5,6	5,8	6,7	6,6	6,6	7,2	7,3	7,1	91,5	116,1			
Składka ubezpiecz. OC ciągnika	1 rok	l mleka	147	120	119	117	114	110	110	110	107	110	111	112	114	117	118	100,9	97,5			
Składka ubezpiecz. Autocasco ciągnika	1 rok	dt pszenicy	11,5	11,9	14,3	14,3	14,2	14,5	14,5	14,5	14,5	15,4	15,7	16,6	17,2	17,3	18,1	97,8	180,6			
Odsetki kredytu krótk. 10 tys. zł	za 1 rok	dt jęczmienia	16,7	14,2	18	18,2	17,1	17	17	17	17,3	17,4	17,5	15,4	16,0	19,9	18,2	107,7	130,7			
Odsetki kredytu średn. 50 tys. zł	za 1 rok	dt pszenicy	136	123	140	141	141	142	142	143	143	145	146	150	154	152	152	96,8	158,3			

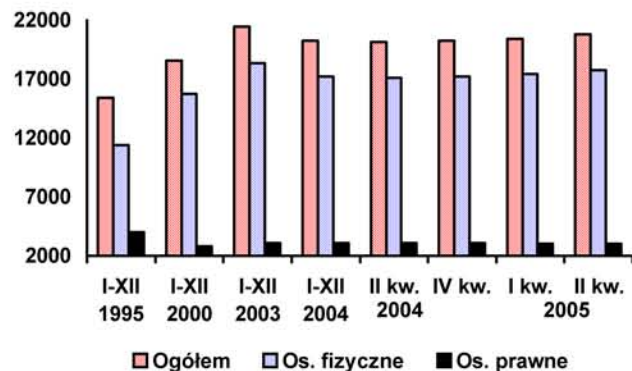
Źródło: Niepublikowane dane GUS (na podstawie badań korespondentów).

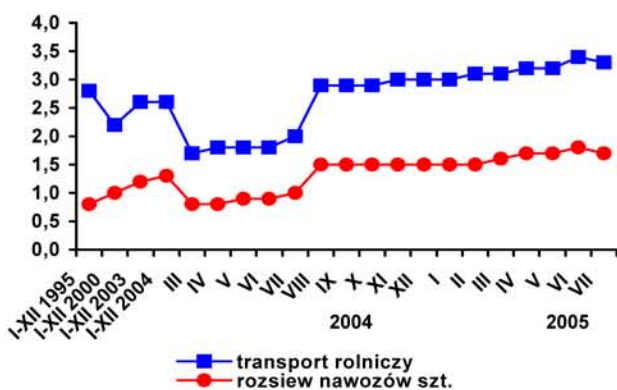
Rys. 1. Liczba krów ocenianych (tys. sztuk)

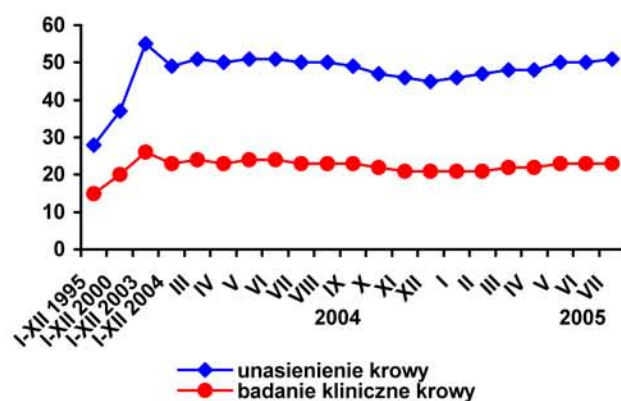
Rys. 2. Liczba placówek usług rolniczych

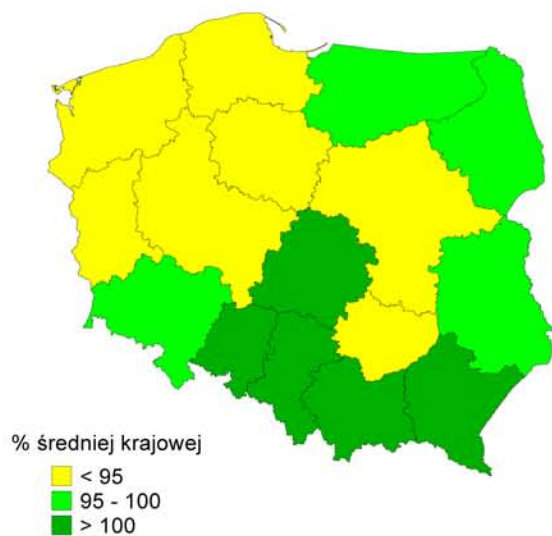
Rys. 3. Ceny wybranych usług wyrażone w dt pszenicy

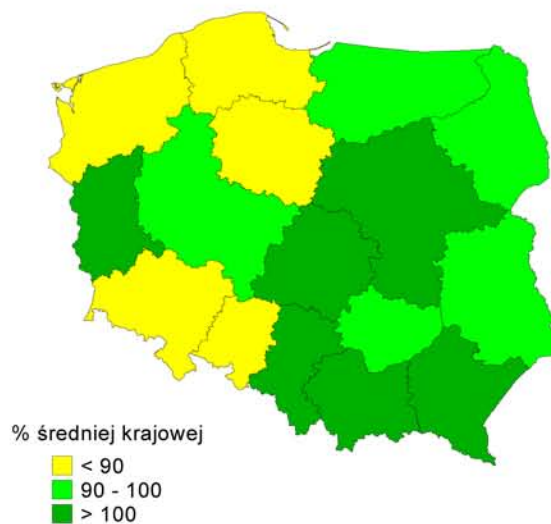
Rys. 4. Ceny wybranych usług weterynaryjno-zootechnicznych wyrażone w litrach mleka

Rys. 5. Zróżnicowanie cen usług inseminacyjnych krów w I kwartale 2005 r.

Rys. 6. Zróżnicowanie cen usług badań klinicznych krów w I kwartale 2005 r.

Źródło: Jak w tabelach 1 i 5.

W dniach 6 – 9 października
odbędą się w Poznaniu kolejne
Międzynarodowe Targi Rolnicze

 polagra-farm
2005

IERiGŻ–PIB zaprezentuje na nich
aktualną tematykę badawczą
oraz najnowsze publikacje.

Stoisko Instytutu o numerze 22 mieści się
na parterze pawilonu nr 5.

Obecni w nim będą pracownicy naukowci
oraz kadra Ośrodka Informacji Naukowej.

Wszystkim zainteresowanym służyliśmy wszechstronną
informacją i konsultacjami.

Serdecznie zapraszamy
do odwiedzenia nas w Poznaniu.

INSTYTUT NA TARGACH

 polagra-farm 2005